B203 1c 129/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, JAN. 7, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 2. SESTDIENA, 1987. GADA 10. JANVĀRIS 36. GADS SATURDAY, JANUARY 10, 1987.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Nav skaistākas valodas — nav mīļākas tautas

Mēs esam viena tauta, mums ir kopēji mērķi — iespējas to sasniegšanai ir dažādas.

Tautai Latvijā, kur tā veido četras piektdaļas no mūsu tautas kopskaita, ir iespēja un uzdevums nodrošināt, lai turpmākās paaudzēs ģimenes runātu latviski. Tautai Latvijā, turpretim, trūkst iespēju politiski aizstāvēt savu nacionālo identitāti, valodu un kultūru pret etnisko genocīdu, ko zemes okupanti veic ar pārkrievināšanas un iedzīvotāju pārvietošanas metodēm. Tikpat bīstama mūsu tautai ir svešās varas saimnieciskās izmantošanas un kolonizācijas politika mūsu zemē.

Desmitajai daļai mūsu tautas, kura izkaisīta Padomju savienībā, nav nedz demografisku iespēju, nedz politisku tiesību piedalīties tautas nākotnes veidošanā.

Tautai brīvajā pasaulē iespējas darboties politiski latviešu tautas labā ir gandrīz neierobežotas. Kultūras laukā šī tautas daļa var kopt arī tās vērtības, ko okupanti liedz tautai Latvijā.

„Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu."

Atceroties šo Kronvaldu Ata pārliecību un viņa 150. dzimšanas dienu, Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valde, sapulcējusies latviešu jaunatnes izglītības centrā Dzintaros pie Adelaides, Austrālijā, 1986. gada decembrī nolēma izsludināt 1987. gadu par Kronvaldu Ata gadu.

PBLA valde aicina tautu dzimtenē sekot Kronvaldu Ata mudei nepadoties svešas varas uzspiestajai pārtautošanai un mudina tautu trimdā — vēl aktīvāk nekā līdz šim — ar politisku darbību pasaules forumos cīnīties pret Latvijas okupantu pārkrievināšanas politiku un par brīvu Latvijas valsti. Apzināsimies savu sūtību un aizstāvēsim latviešu tautas intereses katrs savu iespēju robežās!

DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

Katoļu prāvests K. Vilnis latviešu ticīgo vienības zīmē Toronto satikās ar archibīskapu A. Lūsi.
Foto A. K.

Lai glābtu no nāves, viņš riskēja ar dzīvību

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītā gada pēdējās dienās tiesneša Dešēna komisija nodeva Malrūnija valdībai 1000 lapu biezu atzinumu un ieteikumu sakopojumu, kas radies komisijai uzdotā kara noziegumos aizdomās turēto Kanadas pilsoņu pagātnes izmeklēšana.

Sūdzību galvenie iesūtītāji bija Simona Vīzentāla centra Kanadas filiāle un Pad. savienības sūtniecība Otavā.

Dešēna izmeklēšanā minēti vairāki vārdi, un sagaida, ka vēl šajā mēnesī valdība paziņos, vai tā radīs nacistu mednieku vienību vai grozīs pastāvošos Kanadas likumus tā, ka apsūdzētos varētu izdot Pad. savienībai vai Izraēlai, vai arī tā, ka tos varētu tiesāt pēc pārmaiņām kriminālkumos tepat Kanadā. Dešēna komisijas radīšana un viņa metodes izraisīja pamatotu protestu to Kanadas pilsoņu starpā, kas agrāk dzīvojuši Austrumeiropā. Sevišķi asi Dešēna komisiju, un līdz ar to Premjēra Braiena Malrūnija konservātīvo valdību, nosodīja ukraiņu nacionālās organizācijas, kas uzskatīja, ka ar Krema piegādāto viltoto informāciju netiek meklēti varbūtēji kara noziedznieki, bet gan radīta platforma ukraiņu politisko bēgļu nomelnošanai pārējo Kanadas pilsoņu acīs.

Tāpat stāvokli novērtēja Kanadas latvieši un prasīja, lai valdība publicē tiesājamo vārdus un nepieļauj neattaisnojamu ēnas mešanu uz visu latviešu sabiedrību.

Šķiet, ka Malrūnija valdība tagad nožēlo, ka paklausīja Pad. savienības sūtniecības iesniegto sūdzību izmeklēšanai, kas dibinājās uz KGB publicētām liecībām. Tāpat arī žīdu organizācijām nācās atsaukt daudzas iesniegtās sūdzības, jo tām trūka jebkādu pierādījumu.

Pagājušajā nedēļā Simona Vīzentāla centrs Losandželosā publicēja vēl vienu jaunu kara noziedznieku sarakstu, kurā ir arī dažu baltiešu vārdi, ne tikai ASV, bet arī Kanadā un Lielbritanijā. Tas pats centrs solās pēc pāris nedēļām nākt klajā ar otru vēl garāku sarakstu.

Kā zināms, nacistu meklēšanas raganu medības ir nesen sākušās arī Austrālijā.

Vienīgi Zviedrijas valdība paziņoja, ka visi noziegumi pēc Zviedrijas likumiem noilgst 25 gados. Šo lēmumu Palme gan pieņēma pēc tam, kad latviešu pulkvedis K. Lobe sa-

(Turpinājums 20. lp.)

Veras Dāboliņas ludziņas Jurīša Ziemas svētki TLB Sestdienas skolas 6. kl. audzēkņu izpildījumā š.g. 4. janvārī Latviešu Centrā Toronto.
Foto J. Ligers.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 10. JANVĀRIS, 2. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2:50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Reakcionārie vecļēvi atstāj dīvainus testamentus

Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Čekisti — privilēģētie maskavieši

Maskavas apkārtnē jau no pirmskara gadiem izveidoti veseli privilēģēto ciemati. Šoreiz nav runa par valdības vasarnīcām, kuŗas visā pasaulē jau sāka saukt krievu vārdā ,,dača''. Tādas ir arī Latvijā, Jūrmalā un citās republikās. Dažreiz bijušo republikas saimnieku vasarnīcas izmantoja vai izmanto pēc to nāves Maskavas valdnieki, kā piemēram, Viļa Lāča vasarnīcu.

Pašu augstāko partijas funkcionāru privilēģijas neviens neskars, neņemot vērā ,,modīgo'' runāšanu par demokratismu un vienkāršību.

Ir vēl citas funkcionāru grupas, kuŗu privilēģijas paliek neaizskaramas. Tie ir augstākie militārie vadītāji, militārās rūpniecības menedžeri, izlūkdienesta darbinieki un, protams, čekisti. Visvairāk to ir Maskavā un tās apkārtnē; savā vairākumā tie ir labāk situēti nekā attiecīgie darbinieki provincē vai nacionālās republikās.

Parasti Valsts drošības komiteju uzskata par slepeno politisko policiju un izlūkdienestu. Tādi uzskati valdā ne vien brīvās pasaules valstīs, bet arī pašā Padomju savienībā. Paši čekisti, īpaši augstākās dienesta pakāpēs, tādu priekšstatu par savu ,,kantori'', kā koķeti viņi mēdz saukt šo iestādi, uzņem ar humoru. Valsts drošības komiteja pēc viņu uzskatiem ir viens no galvenajiem partijas izpildorganiem, pēc dažu ambiciozo čekistu prāta varbūt pats galvenais. Citi partijas organi ir ārējā čaula, ko var saskatīt visi, bet čeka ir varas kodols. Faktiski tikai dažu sovjetologu darbi tiek vērtēti šajā iestādē nopietni, piemēram, Džilasa, Avtorhanova, vēl dažu citu, jo šie autori ir izpratuši gan padomju režīma būtību, gan valsts drošības organu nozīmi tajā.

Ja Latvijas čekisti par savu galveno rezidenci joprojām ir spiesti uzskatīt par šaurām palikušās telpas Brīvības un Stabu (resp. Ļeņina un Engelsa) ielu stūrī, tad Maskavas ,,lielā māja'' (kā to dēvēja vēl trīsdesmitajos gados vecie latviešu komūnisti, kas tās pagrabos nolika savas galvas) septiņdesmitajos gados pārdzīvoja celtniecības bumu, galvenokārt pateicoties Andropova enerģiskai rīcībai. Liela daļa valsts drošības komitejas pārvalžu un nodaļu pārcēlās no Dzeržinska laukuma uz citām modernām un ērtām ēkām Maskavas dažādās daļās. Paplašinātā valsts drošības kollēģija savas sēdes notur jaunajā ēkā Kuncevā. Ēkas atrodas dažādās vietās vispirms no militāri stratēģiskā viedokļa. Raudzījās, lai tuvumā nebūtu arī vīnu un degvīnu veikali. Liekas, ka tas tomēr palīdz maz, cik var spriest ikviens, kam bijusi kāda darīšana ar čekistiem vai nu brīvprātīgā vai piespiedu kārtā.

Darbu Valsts drošības komitejā sāk pulksten deviņos, parasti ar sēdi. Jau pusdienas pārtraukumā sākas iedzeršana, uzkošana un plāpāšana, tiesa, bieži vien nopietna, neņemot vērā pavieglo gaisotni.

Maskavā un Krievijas provincē, kur dabiski čekas darbā vairākumā ir krievi, par iemīļotu tematu tādās sarunās ir krievu tautas stāvoklis. Krievu nacionālisma un šovinisma gars te izpaužas atklāti. Dažreiz atklāti tiek lamāti dažādi neprašas no partijnieku augstām aprindām, kas nevar atmest novecojušu marksismu tajos gadījumos, kad tas ir kaitīgs krieviskuma tendencēm. Lūk, talantīgā, darbīgā krievu nācija ir novesta līdz otrās šķiras tautas stāvoklim.

Daudzi no šiem runātājiem kāps augšup pa varas kāpnēm, faktiski daudzi no viņiem jau atrodas varas koridoros. Pret demokratiskām rietumu valstīm šie cilvēki izturas ar zināmu nicinājumu, viņi prot cienīt tikai kailu spēku un stingru varu. Ne jau velti daudzi no viņiem ir slepeni un pat ne visai slepeni nacionālsociālisma apbrīnotāji.

Lasītāju vēstules

JĀMĀCĀS NO ŽĪDIEM

Ar demonstrācijām, liecināšanu, runāšanu un rakstīšanu attiecīgām personām un iestādēm jāvērš pasaules vadītāju uzmanība uz mūsu tautas tiesībām un prasībām.

Patiesībā vēl vienmēr esam kaŗa stāvoklī ar Padomju savienību kā mūsu zemes okupantu.

Tā kā lielo tautu intereses un politika ne vienmēr saskan ar mūsējām, visa cīņa paliek mūsu pašu spēkos un apņēmībā, kā šo cīņu turpināt.

Lai kādu cīņu izcīnītu, ir vajadzīgi ieroči, kas pašreizējos apstākļos nozīmē — naudu.

Mums ir izauguši jauni, uzņēmīgi un izdarīgi cilvēki, bet sabiedriskam darbam viņi var ziedot tikai savu no algotā darba brīvo laiku un atvaļinājumu, to darot par — paldies.

Ir vajadzīgi vairāki pilna laika algoti darbinieki.

Tautieši, kam cīņa par Latvijas brīvību būtu sirdslieta, katrs savā ģimenē varētu nodibināt mazu Latvijas brīvības fondu, lai līdz 1987. g. 18. nov. varētu sakrāt $1000.- un to iemaksāt Latvijas brīvības fondā.

Kā Ziemas svētku dāvanu Latvijas labā varētu iemaksāt šai pašā brīvības fondā pirmos $100.00.

Tādā veidā Latvijas brīvības fondā ieplūstu pietiekami lielas summas, lai no procentiem varētu algot darbiniekus un vadīt cīņu diplomātiskā un politiskā plāksnē. 1,000 dol. ziedojums prasa zināmu uzupurēšanos Latvijas labā. Mūsu cīņa jāturpina nopietnāk, ar runām, dziesmām, un svētbrīžiem vien nepietiek. Jāmācās no Dieva izredzētās tautas. **Agr. A. Danenbergs**

SKAĻA SUŅU RIEŠANA

ASV pašreizējo politisko traci raksturojot, A. Ķegumnieks trāpīgi teicis: ,,Nenoliedzami liela ir amerikāņu ziņu dienesta šakaļu loma, kas no nesenās riešanas tagad pārgājusi uz tiešu košanu...'' Papildināt gribas ar Akseļa Muntes citēto Ģētes vārsmu par launiem cilvēkiem, un proti:

Un mazais mājas šunelis,
Rej skaļi, pakaļ skriedams.
Bet viņa skaļā riešana
Tik liecina, ka jājam.

Uzbrucēju suni mierinot, mēdz teikt: ,,Rej, rej, sunīt', nekod vien.''

E. Šmita Toronto.

EZERIŅŠ SPĒLĒJA LIELISKI

Gribētu izteikt sajūsmu par Leo Ezeriņa (Hamilton Tigercats... 72) teicamo sniegumu Kanadas futbola Grey Cup izcīņā. Viens no The Toronto Star sporta komentātoriem apzīmēja viņu pat par ,,Mount Ezerins''.

Turpat 60.000 skatītāju Vankuverā vēroja šo sacīksti. Hamiltona pieveica Edmontonu 39:15 un izcīnīja šogad Grey kausu līdz ar meistara titulu.

Gunars Oskalns,
Barrie, Ont.

AUTORS MALDĪJIES

DV vīru koŗa Kanadā 20 gadu jubilejas rakstā ,,Dziesmai un tēvzemei veltīti gadi'' (nr. 47—22.nov.) autors kļūdījies — DV vīru koris Kanadā *nav* dibināts 27. okt., bet gan piektdien, 1966.g. 23. sept., toreizējā DV namā, 123 Huron ielā — 11 dalībnieku sastāvā. Svētdien, 30. oktobrī, ieskaņoja pirmo plati.

Evalds Viškers Toronto,
koŗa dalībnieks
no pirmās dienas

KĀ BŪS

Katru gadu Toronto 18. novembŗa aktā godināja Lāčplēša ordeņa kavalierus un brīvības cīņu dalībniekus. Gadu gaitā vecie kaŗotāji izplēn. Tā šogad izsauca un godināja tikai kalpakiešu pārstāvi. Viņam blakus sēdēja vairāki Latvijas armijas un reizē leģiona cīnītāji. Neviens viņus nepieminēja, neizsauca, negodināja. Kāpēc? Vai viņu laiks vēl nav pienācis? Kā būs nākamgad? Gribētos dzirdēt skaidru atbildi. **A. Sīpols,**
Toronto

Krāšņs mākslas izdevums

Berta Geistauts. The Art Works of my Life. Mans mūža darbs mākslā. Minneapolis, Saulites Publications. 1986. 144 lpp.

Šī liela formāta grāmata, ko gleznotāja Berta Geistaute pati sakārtojusi un izdevusi, ir apsveicams veikums. Tā nevien dod ieskatu viņas mākslā tautiešiem, bet iepriecinās arī cittautiešus, jo grāmatas teksts ir divās valodās — angļu un latviešu. (Angļu tekstu no latviešu tulkojis Eižens Skurupijs). Bez tam šī grāmata ir dokuments, kas ierindojams mūsu mākslas vēsturē.

Septiņu lappušu garā stāstījumā Geistaute dod ieskatu savā dzīvē, centienos un veikumos. Viņa dzimusi Aucē 1898. g. 2. sept. Saulīšu ģimenē. Mākslas izglītību guvusi vispirms Pēterpilī no 1914.—1920. g.

50-os gados Minesotas mākslas izstāde pieņēma viņas gleznas, pēc tam viņa piedalījusies daudzās amerikāņu mākslas izstādēs. Pirmā patstāvīgā izstāde bijusi Mineapolē 1965. g. Bez tam daudzas kopējas izstādes gleznotājai bijušas ar dzīves biedru tēlnieku Miķeli Geistautu. Seko izstāžu un gleznu saraksts, arī abās valodās.

Grāmata iespiesta uz krīta papīra un tajā ir 49 gleznu reprodukcijas krāsās un Latviešu Apvienības Minesotā (LAM) karoga attēli, jo tā metu darinājusi Geistaute. Pārsvarā ir attēli no 70-os gados darinātām gleznām (22), seko 60-to gadu gleznu attēli un beidzot 80-to gadu. Ellas gleznu tematika ir dzimtenes ainas, gan lauku, mežu, gan jūras. Šie dabas gleznojumi ir reālā stilā, tikai dažiem ir ievirzes uz ekspresionismu. Ir arī viena otra simboliska glezna, piem. Uz neatgriešanoz (46.) un Rudens (26). Figurālās kompozicijās pārsvarā ir tēlota latviešu sieviete dažādās dzīves gaitās. Bez tam ir vairāki ziedu un klusās dabas tēlojumi.

Gleznu kolorits atbilst noskaņai un ir bagāts ar toņu daudzveidību. Grāmata iesieta cietos vākos ar zīmējumu. Tā ir krāšņs pienesums mūsu mākslas literātūrā. Drīzumā Bertai Geistautei būs izstāde ar jaunākiem darbiem. Līdzās gleznieciībai Geistaute parādījusi rosību arī literātūrā. 1978.g. viņa uzrakstīja lugu Pliknis, kas izrādīta Mineapolē un Čikagā. Pašreiz viņa raksta romānu.

M. Rozentāle

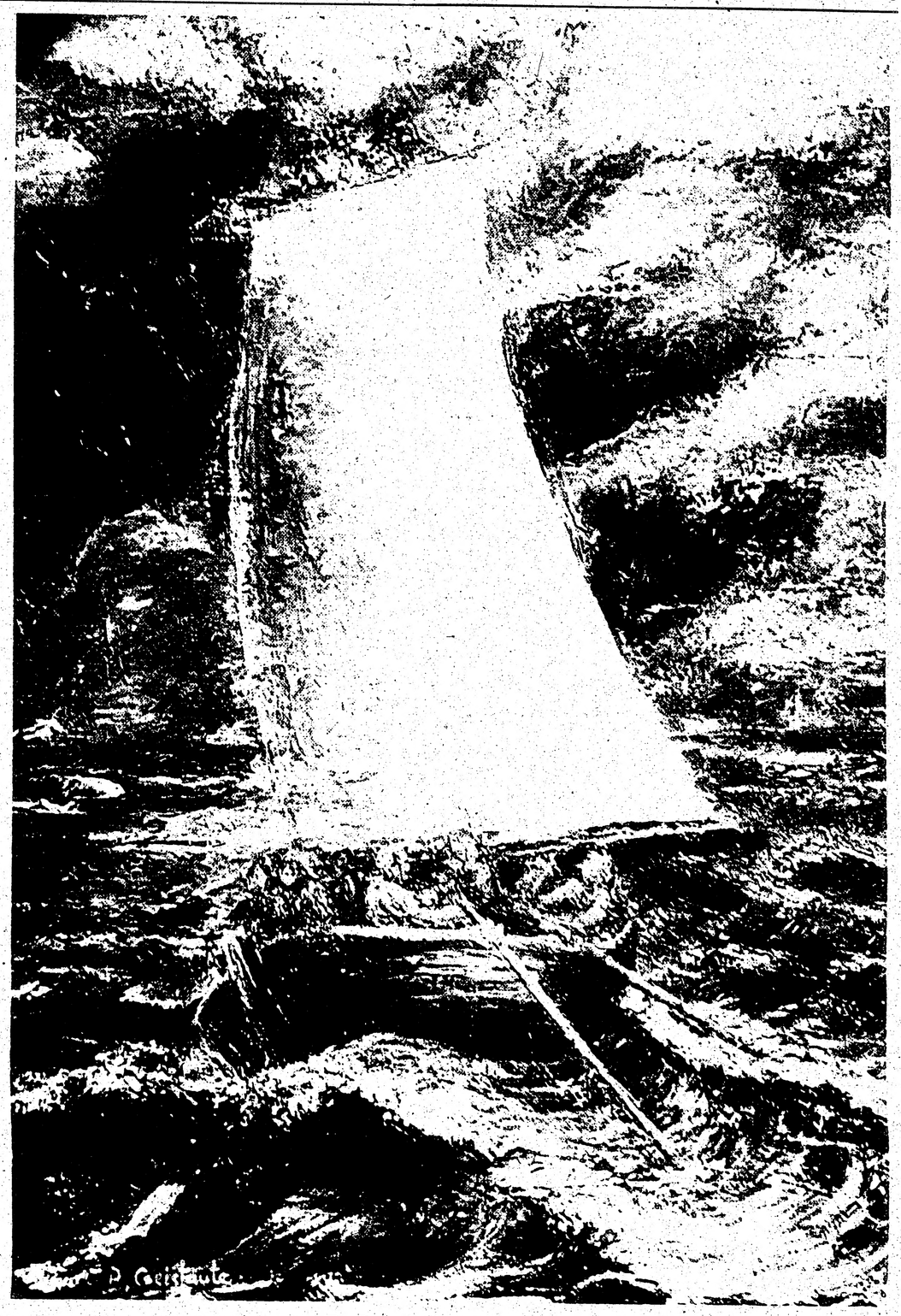

B. Geistauts — Bēgļu laiva

Mīlestības problēmas

Henrijs Moors VIŅŠ NEAIZMIRSA ĀTCERĒTIES, romāns, Gāmatu Draugs — 1986, 177 lp., vāku zīmējis Harijs Gričēvics.

Draugi un literātūras cienītāji apzīmē Henriju Mooru par lēnrakstītāju, kas uzrakstīto rūpīgi pārlasa un labo. Kad darbs nostāvējies, tad autors to atkal pārlasa. Darbs tad ir kā vecs vīns, kas stāvējis, rūdzis un nobriedis. Kad Henrijam Mooram 1979. gadā par stāstu krājumu ,,Rītdiena nekad nenāks'' Kultūras fonds piešķīra goda balvu, kāds no darbu vērtētājiem norādīja uz rakstnieka īpatnību rakstīt lēni un paredzēja, ka tas varbūt varētu būt viņa pēdējais darbs. Moors tomēr šo vērtētāju ir pievīlis ar patīkamu pārsteigumu, un viņam uz savu 80 gadu dzimšanas dienu ir iznācis romāns.

Henrijs Moors ne vienmēr bijis tik rūpīgs un piesardzīgs. Viņš 24 gadu vecumā uzrakstīja romānu piezīmju veidā, nebēdādams par tā saturu, bet uzmanību pievēršot stilam. Pēc paša rakstnieka vērtējuma viņam toreiz paticis Stendala stils. Šī pāragrā Skolotāju kooperātīva izdotā grāmata un nepazīstamais autors nevarēja atrast literātūras kritiķu žēlastību. Pēc tam viņš rakstīja stāstus, ko iespieda laikraksti, bet īsi pirms dzimtenes atstāšanas iznāca viņa īsromāns ,,Negaiss nāk'', pēc tam daži citi izdevumi.

Jaunais H. Moora darbs ,,Viņš neaizmirsa atcerēties'' arī sarakstīts agrāk un labi nogulējies pie autora. Spriežot pēc satura, tas rakstīts septiņdesmito gadu sākumā.

Rakstnieks pievērsies dažiem latviešu literātūrā mazāk apskatītiem tematiem. Te romāna varonī, krietni padzīvojušā Kasparā ieskatās sveštautiete, kas no meitenes tikko nobriedusi par sievieti, pie tam ar samērā lielu bagātību un vēlēšanos iemācīties latviešu valodu. Līdzīgi gadījumi bijuši dažu latviešu literātu dzīvē, kad laulāto draugu starpā ir liela gadu starpība, bez lielas materiālas, bet ar saticības bagātību. Nelaikis rakstnieks Egils Kalme bija apprecējis spāņu izcelsmes jaunavu ar krietnu gadu starpību. Viņa iemācījās latviski, kaut runā šo valodu kautrīgi, bet lasa latviešu laikrakstus. Literāta un žurnālista Alberta Eglīša dzīvesbiedre Ilze Vācijā arī ir ar krietnu gadu starpību, kaut abi ir latviešu izcelsmes.

Dažam autoram grāmatās vajag garus ievadus un plašus paskaidrojumus, lai lasītāju ievadītu grāmatas saturā. Henrijs Moors jau pirmajā lappusē ieinteresē lasītāju. Dārgā tālruņa saruna ar Šveici norāda, ka gāmatā varētu būt neparasts saturs. Parasti romānos rakstnieki ātri savedina darba varoni ar kādu bagātu pretējā dzimuma pārstāvi. Varētu sagaidīt, ka Henrija Moora varonis Kaspars justos laimīgs vai vismaz apmierināts, ka kāda jauna, pat pārāk jauna sieviete viņu ieskatījusi un parāda viņam ne vien lielu labvēlību, bet arī mīlestību. Bet Kaspars jūtas nelaimīgs, kaut vēlāk apstākļi un jūtas mainās. Kaspars iecelojis no Latvijas, viņa paziņa Zelda ir Austrijas iecelotāja, kas tikusi pie bagātības.

Henrijs Moors savos pēdējā laika darbos risinājis mīlestības problēmas ar un bez sarežģījumiem. Zelda ne vien iemīlas, bet tai nav aizspriedumu ne pret tautību, ticību, bagātību, ne gadu starpību, viņu pievelk Kaspara garīgās vērtības. Kaspars nevar īsti iejusties latviešu sabiedrībā, kaut viņš apmeklē dažus latviešu sarīkojumus. Autors piemin latviešu sarīkojumu ungāru zālē Ņujorkā. Tur tādi sarīkojumi notiek reti. Kasparam ir latviešu paziņa Gerda. Lasītājam liekas, ka viņiem ir kopējas saites un intereses, bet tālākā romāna gaitā Gerda pazūd. Kasparam latvietība nav vienaldzīga, bet tautieši viņu vai nu nesaprot vai neizprot. Viņa draudzenei Gerdai liekas, ka Kaspars par daudz draudzējas ar amerikāņiem un piemirsis latviešus. Latviešu starpā viņš jūtas vientuļš, varbūt arī nesaprasts. Ņujorkas latvieši un viņu sarīkojumi aprakstīti īsi.

Galvenais romāna notikums ir Zeldas un Kaspara mīlestība. Meitene viņam ātri piekeras ar pirmās mīlestības dedzību. Kopīgi viņi apmeklē izstādes vai koncertus, tiem ir kopēji ceļojumi. Zelda Kasparu nekritizē, ja viņam kaut kas nav izdevies vai viņš nespēj iemācīties ūdens slēpēšanu. Mīlestību mēģina izjaukt Zeldas māte, kaut romāna sākuma posmā liekas, ka arī viņai Kaspars nav vienaldzīgs. Kasparam pie dāmām ir piekrišana, uz viņu labvēlīgi skatās Ņujorkas latviete Gerda un Lisabonas ceļojuma biroja darbiniece studente Seija. Viņam ir draudzīgas attiecības ar savas darba vietas darbiniecēm. Bet viņš vienmēr ir uzticīgs Zeldai, arī tad, kad ar Zeldas mātes naudu viņus grib izšķirt.

Romāna otrā daļā pa lielākai daļai ir ceļojumu apraksti pa Eiropu, kur autors parasti ceļojis atvaļinājumu laikā. Tur minētas daudzas pazīstamas un mazāk pazīstamas vietas, viesnīcas, restorāni, bāri, tūristu atrakcijas. Trešajā daļā ir noslēgums, tikai ar 9 lappusēm. Zeldas māte nespēj viņus izšķirt, Kaspars atdod viņas mātei ceļojumam iedotu naudu.

Romānā vērojamas dažas rakstnieka īpatnības. Sarunās gandrīz vienmēr minēts priekšvārds. Piemēram, tā esi tu, Zelda. Tu esi traks, Kaspar. Esmu Tevi aizturējis pārāk ilgi, Gerda. Šāda veida sarunas ir visā grāmatā, neatkarīgi, kurš uzrunā kuru.

Rakstniekam ir īpatnējs stils, kas redzams sarunā ar Gerdu. ,,Bet šodien tu prati tik daudz pateikt, labestīgā sarunā ietītu, ka man par to būs ko domāt. Un es mācīšos kā pārvērtēt. Kā to varēja paredzēt, ka šovakar šai trokšņainajā vietā varēsim tik daudz runāt un daudz pateikt:'' (22) Zelda saka: ,,Es gribu tikai vienu, ka tu esi labs ar mani katru dienu, katru stundu, labs arī šonakt, arī šonakt.'' (34.) Līdzīgi teikumi ar vārdu vai notikumu uzsvērumu ir daudzās vietās, kaut ne katru reizi tie sakrīt ar grāmatas likumiem. Parādās arī kāds jaunvārds, piem. džakuzis — karsto un auksto strāvu virpuļotājs (35.). Arī grāmatas virsraksts neparasts — Viņš neaizmirsa atcerēties — atgādina Moora stilu.

Henrija Moora grāmata ir par vīriešu un sieviešu tuvību un mīlestību, kur pa starpu iepīti ceļojumi pa dažādām Eiropas zemēm un pieminēta latviešu dzīve Ņujorkā.

V. Irbe

Vaga - 12. n-rs iznāci
Pieprasiet 2 paraugnumurus!
VAGA - 164 Willowdale Ave.
Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canad

Vilis Hāzners

Gaŗas ēnas pār Latviju

PĀRSKATS PAR NOTIKUMIEM LATVIJĀ 1986. GADA OTRĀ PUSGADĀ

Otrs 1986. gada pusgads atradās zem gaŗākām ēnām, kādas jebkad agrāk bija segušas mūsu zemi krievu vairāk nekā 40 gadu valdīšanas laikā. Šīs ēnas pārklāj komūnistiskā migla arvien vairāk, un ja gribam pieminēt kādus statistikas secinājumus, tad tie savā pārskatāmībā paliek arvien komplicētāki, aplamāki, paviršāki un neticamāki. Nav šaubu, ka arī paši statistisko ziņu sagatavotāji un publicētāji dziļi maldās pa kādu noslēpumainu purvu. Šīs gaŗās ēnas mēģināsim izskatīt, iedalot tās trīs apakšnodaļās: rusifikācijā, Černobiles tragēdijā un Maskavas partijas XXVII kongresa prasību pildīšanas veikšanai.

Rusifikācija

1986. gada 1. jūlijā Latvijā bija reģistrēti 2.631.000 iedzīvotāji, lielākais daudzums, kāds jebkad Latvijas samazinātajā telpā dzīvojis. Šis skaits ir par 22.000 lielāks nekā gadu iepriekš un par 8.000 lielāks nekā pirms pusgada. Tas patiesībā liecina, ka sveštautiešu iepludināšana Latvijā ir lielā mērā samazinājusies, kaut gan pēdējā pusgada skaits ir vairāk nekā maldinošs, jo pēc Černobiles katastrofas Ukrainā mēs samērā labi zinam, ka uz Latviju ,,atpūtā'' tika atsūtīti pirmā sūtījumā vien 2.000 bērnu un no Ukrainas uz Latviju evakuēti ap 20.000 līdz 30.000 turienes iedzīvotāju. Ja tādu nebūtu bijis arī vēl nākamos sūtījumos (kādus Latvijā atklāti nepieminēja), tad šis skaits ir taču daudzreiz lielāks nekā statistikā minētie 8.000.

Vai šie nelaimīgie ukraiņi būtu Latvijā ieradušies vienīgi kā viesi un pēc kāda laika atkal atgriezīsies savās izpostītās dzīves vietās, un tāpēc nebūtu mūsu zemes iedzīvotāju skaitā pieminēti? Ja tas tā arī būtu, neatbildēts paliek jautājums: kad tie varēs atgriezties, pēc pieciem, desmit vai simt gadiem? Kāpēc tie ir jau izvietoti Latvijas darba vietās un par viņu atgriešanos savā zemē vairs neviens nerunā? Vai tas nav atklāts maldinājums? Vai krievu resp. nelatviešu skaits nav atkal stipri pieaudzis?

Mēs samērā sen jau zinām, ka latviešu iedzīvotāju skaits ir zemāks par sveštautiešu skaitu, un daži, varbūt pārgalvīgi, sovjetologi jau sveštautiešu skaitu Latvijā nosaka uz 59%. Vienīgā cerība dabūt skaidrību šajā jautājumā ir gaidīšana uz nākamo tautas skaitīšanu Latvijā, kuŗu nez' kāpēc, Maskava atliek no gada uz gadu, kaut arī skaidri zinām, ka tā būs nepārbaudama, jo nu jau daudzi tūkstoši krievu, kas iepludināti Latvijā, un tie sveštautieši, kas šeit dzimuši, savu tautību min kā latvieši.

Šis pārkrievināšanas jautājums ir vairāk nekā komplicēts, un mēs pareizu atbildi uz to nespēsim dabūt nekad. Tā ir viena no gaŗākām ēnām, kas nenosakāmi ilgi klāsies pār mūsu zemi...

Černobilas traģēdija

Par šo pasaules lielāko traģēdiju vismazāk mēdz runāt pašā Krievijā. Arī Latvijā ir vienīgi bijušas pāris informācijas, kuŗas nākušas no Maskavas un īsi atkārtotas latviešu laikrakstos. Mēs zinām, ka Černobilas radiācijas viļņi ir gājuši pāri arī Latvijai, un tie, sasniegdami tālas vietas Eiropas tālākās zemēs, ir atstājuši daudz nevēlamu seku un posta. Visur ir izdarītas dažādu mērījumu analizes, veikti daudzu cilvēku, dzīvnieku dabas apdraudējumu un citu nelaimes seku novēršanas pasākumi, bet Latvijā par to pat nav brīv runāt, nav arī neviena instrumenta, kas brīdinātu ļaudis no apdraudējumiem un to sekām, bet visiem darbiem, sevišķi uz laukiem, ļauj iet normālā gaitā, it kā nekas nebūtu noticis.

Zināmus posta vērtējumus var iegūt no padomu, kaut ļoti nepilnīgās un nepārskatāmās statistikas ,,listēm''. Tā, piemēram, Latvijā pirmā pusgada laikā (no 1. janvāŗa līdz 1. jūlijam, laikā, kad notika Černobilas traģēdija) dzīvnieku skaits ir kļuvis mazāks šādi: liellopu par 260.000, to skaitā slaucamo govju par 141.000, cūku par 183.000, putnu (gan gada laikā, tāpat aitu) par 304.000, aitu par 22.000, olu ražots mazāk par 11,3 miljoniem, to pašu, samazināšanos saprotams, attiecinot uz pienu un gaļas ražošanu. Šajā gada laikā ik gadus statistika rādīja šeit minēto ražojumu un dzīvnieku pieaugumu (Tas taču ir pavasaris!), bet šogad tas noticis otrādi.

Apskata turpmākās daļas liecinās arī citas posta sekas, bet Černobilas ēnai paie gaŗām mēs nevarējām. Arī tāpēc, ka pēc starptautisku speciālistu atzinumiem tā var ilgt nenosakāmu laiku, gadiem — varbūt 5, 10 un pat 100 gadu. Vēl jāpiemin, ka viņas mūsu tautas veselības stāvoklis arī tikpat ilgi paliks zem gaŗās ēnas radītā miglāja, tam cauri neļaujot pat tautai runāt, par visu to zināt, no visa tā meklēt iespējas izvairīties. Posta dzegūze Latvijā kūkos vēl ilgi.

Partijas Maskavas XXVII kongresa lēmumi un rīkojumi

Latvijas KP XXIV kongress Rīgā 1986. gada sākumā un PS KP XXVII kongress pēc tam ir ,,vēsturiski'' ar to, ka šajos amatos tika nostiprināta jaunā KP maiņa, gandrīz visiem nākot no tās partijas paaudzes, kas Otro pasaules kaŗu nebija līdzi ,,taisījuši''.

Latvijas KP kongress pat netiek nemaz vairs pieminēts, bet ārkārtīgi bieži cilā partijas XXVII ,,brīnumkongresa'' vārdu, kaut patiesībā tas nekā, atskaitot solījumus, Krievijai nedeva.

Lai izceltu jaunā partijas vadītāja Gorbačova vārdu, katrs kongresā izrunātais darba jautājuma punkts ir kļuvis par diendienā pārrunājamu jautājumu arī Latvijā. Gorbačova rekordgaŗuma runa un viss kongresā teiktais satur jautājumus par ražošanas modernizāciju, jaunu darba iekārtu radīšanu un nemitīgu skubināšanu strādāt labāk, ceļot ražību, un prasību likvidēt līdzšinējos zaudējumus. Ir vienīgi solījumi padarīt padomju saimniecību produktīvāku un efektīvāku. Tātad patiesībā nekāda jauna daudzinātā Gorbačova plāna nav, tas viss jau ir izmēģināts neskaitāmas reizes bez jebkādiem panākumiem, vienīgi tagad cerot, ka ,,jaunā partijas maiņa'' radīs brīnumus.

Nekādas redzamas reformas Gorbačova plāni nav radījuši. Vienīgi viss viņa teiktais un runātais XXVII kongresā ir tā ēnu pārvēlis visai Padomju savienībai, un arī Latvija atrodas zem šīs ,,reformu un prasību'' ēnas; šķiet, neviena cita padomju republika tik centīgi neseko Gorbačova prasībām. Tas it sevišķi atspoguļojas Latvijas KP CK un tās biroja darbā.

Agrāk šo institūciju darba sēdes, izbraukumi uz vietām un citi mudinošie darbi notika daudz retāk nekā tagad, kad ik mēnešus, gandrīz bez starpbrīžiem, seko sēdes un rīkojumi viens aiz otra nepārtrauktā virknē, tā likdami manīt Maskavas kongresa gaŗo ēnu. Šajā apskatā pakavēsimies pie dažiem LKP vadības lēmumiem un rīkojumiem drusku vairāk. Tie arī atklās mums daudzas partijas vājās vietas.

Pieminot tikai nopietnākos LKP CK biroja un pašas CK sēžu atreferējumus, centīsimies paust apstākļus un stāvokli, kādos atrodas jaunā partijas vadība Latvijā. Visu minēto atreferēsim notikumu secībā.

1) LKP CK biroja kārtējā sēde 1986. gada otrā pusgadā notika 9. jūlijā. Darba gaitā tika izskatīti jautājumi par darba rezultātiem republikā pirmajā pusgadā un par uzdevumiem, kādi veicami obligāti (komūnisti visu dara obligāti!) nākotnē. Kā pamats šīm prasībām bija, kā jau agrāk minēts, partijas XXVII kongress.

No sēdes atreferējuma izrietēja, ka dažas ministrijas un resori, uzņēmumi un organizācijas gausi pārkārto darbu, kas atbilst laika prasībām. Vairākus svarīgus darba plānus nav veikusi Kokapstrādes rūpniecības ministrija un Būvmateriālu rūpniecības ministrija, apvienība RER, ,,Komutātors'' un ,,Radiotechnika''. Prāvs esot to uzņēmumu īpatsvars, kas nav izpildījuši produkcijas reālizācijas plānu, piegādes saistības, uzdevumus darba ražīguma celšanā un produkcijas pašizmaksas pazemināšanā. Tukuma, Bauskas, Valmieras, Valkas, Limbāžu un Alūksnes rajoni sašaurinājuši putnu un piena pārdošanu valstij. Noteiktā laikā nav nodoti vairāki svarīgi celtniecības projekti. Arvien slikta ir apkalpošanas sfaira un iestāžu darbība vispār.

Birojs nolēma saukt pie atbildības daudz vadošo darbinieku; pēc uzvārdiem spriežot, tie visi ir krievi.

Uz laukiem nav izpildīta pārtikas sagādes programma, iedzīvotājiem trūkst piena un gaļas, arī dārzāju. Birojs nolēma, ka, lai izpildītu Maskavas prasības, visiem uzņēmumiem, sākot ar 1987. gada 1. janvāri, jāpāriet uz divu maiņu darbu. Stingru bārienu saņēma arī Baltijas dzelzceļa pārvaldes priekšnieks I. Jemecs (atkal krievs) par trūkumiem dzelzceļu dienestā. Tāpat pārmetumus saņēma arī republikas zinātnieki par gausu rīcību. Birojs arī konstatēja, ka arvien vēl neapmierina satiksmes drošība.

Saprotams, izskatīja arī citus ,,sāpīgus'' jautājumus un pieņēma stingrus lēmumus, lai visus trūkumus novērstu.

2) LKP CK plēnums notika 12. jūlijā ar vienu darba kārtības jautājumu—,,Par PSKP CK 1986. g. jūnija plēnuma rezultātiem un uzdevumiem, kas veicami republikas partijas organizācijai, lai reālizētu tā lēmumus, kā arī Latvijas PSR ekonomiskās un sociālās attīstības piecgades plānu 1986.—1990. gadam''.

Trīs stundas gaŗu referātu nolasīja Pugo, par korreferentiem (jeb, kā Rīgā saka — debatētājiem) piedaloties 9 latviešu un 4 krievu tautības atbildīgiem partijas vadītājiem. Pēdējo pieminu tāpēc, ka šāda korreferentu proporcija gadās reti, parasti vairākumā ir krievi.

Pugo, tāpat korreferenti, visi atkārtoja to pašu, ko Maskavā bija teicis Gorbačovs, arī uzsvērot, ka ,,partijā un valstī izvērstā dziļā pārkārtošanās parādītā objektīvā aina padomju sabiedrības attīstībā pēc kongresa (domāts XXVII kongress, VH), nosprausti divpadsmitās piecgades galvenie mērķi un virzieni, raksturota ārpolītiskā situācija pasaulē un noteikti mūsu kopējie uzdevumi'' paužot prasību pēc maksimālās koncentrēšanās, politiskās un profesionālās aktīvitātes, efektīva un kvalitātīva darba. Ar vārdu sakot, skaidri un gaiši pateikts, ka nekā jauna Gorbačovs nav teicis vai plānojis, ko nebūtu līdz šim darījis kāds no viņa priekšgājējiem. Tā tad vienīgi jauna tautas izdzīšana komūnisma celšanā. To sevišķi raksturoja pa divi lāgi Pugo garajā runā atkārtojot Ļeņina ,,baušļus'': ,,...nav vajadzīgi jauni dekrēti... ir vajadzīga cilvēku derīguma pārbaude''... un ražot ,,labāk nekā agrāk, lētāk nekā agrāk un vairāk nekā agrāk.''

Ņemot šos ,,baušļus'' par pamatu, Pugo vienīgi bārās uz visiem tiem, kas nekā līdz šim tikpat kā nekā (viss vairums) nav darījuši, lai ,,jaunais partijas kurss'' tiktu īstenots. Lai tas notiktu, tika dotas daudzas pamācības, kādas gan bija jau dzirdētas simtām reižu agrāk, kritizēta pieeja darbam, piem., viena trešdaļa uzņēmumu nekā nav darījusi, lai uzlabotu ražošanu, tikpat kā nekur nav uzlabota ražošanas techniķa, vēl arvien ražo pārāk daudz brāķa. Atbildīgos amatos ir daudz neprašu, no kuŗiem jau daudz nomainīti (visi krievu uzvārdi! VH), visur redzama izšķērdība, taupības neievērošana, plānu paviršība to īstenošanā un t. t. un t. t.

(Turpinājums sekos)

ES, AGRONOMS BŪDAMS, NEMĀKU ZOBUS ASINĀT! PASAUC SAIMNIECĪBAS ZOBĀRSTU. VIŅŠ PAŠLAIK SKAITA CĀLUS!

E. RUSMANIS

Ģenerāli Kārli Gopperu pieminot

Šķirstot ģenerāļa Kārļa Goppera dzīves grāmatu, mūsu gara acu priekšā paslīd latviešu tautas baltās un nebaltās dienas.

Pagājušā gadsimta beigu cēlienā, kad Kārlis Goppers piedzima, pie apvāršņa sāka sārtot tautas brīvības ausma. Jau Auseklis saskata brīvības blāzmu atspīdam; jau Pumpurs sauc Lāčplēsi cīņā pret Melno bruņinieku un Kronvaldu Atis veŗ durvis latvieša pašapziņai. Kaut kas liels, prātam netveŗams, bet sirdi aizgrābjošs stāv uz Latvijas likteņa sliekšņa. Ar Kārļa Goppera vārdu saistās notikumi, kas latviešu tautas vēsturē rakstīti zelta burtiem. Ar viņa vārdu saistās arī mūsu tautas Golgātas ceļš.

Kārlim Gopperam sākot skolas gaitas, maizes kulītē nekā cita nebija kā gabals rupjas maizes un pavalgs. Stingra apņēmība, neatlaidīgs darbs un pienākuma apziņa lika pamatus jaunā censoņa izglītības un arī visas dzīves celtnei. Tālāk par draudzes skolu vecāki viņu nespēja izvadīt. Bija jāmaklē citas iespējas, kā tikt uz augšu. Toreiz kaŗa skolas uzņēma kadetus pēc īpašas pārbaudes. Šo ceļu gāja daudzi latviešu jaunekļi — Fridrichs Briedis, Oskars Kalpaks, A. Auzāns, Oskars Dankers un vēl daudzi citi, kuŗi vēlāk sasniedza augstus amatus.

Pēc kaŗa skolas beigšanas Kārlis Goppers kalpo krievu armijas vienībās. 1. Pasaules kaŗam izceļoties, viņš dodas uz kaŗa lauku un piedalās daudzās kaujās, izceļoties ar drošsirdību un komandieŗa spējām. Goppers izpelnās visus augstākos apbalvojumus, kādus vien var piešķirt virsniekam līdz pulkveža pakāpei, ieskaitot zelta zobeņu.

Cilvēka personība visnotaļ izpaužas viņa darbos! Kāda tad bija Kārļa Goppera personība? Ģenerālis Auzāns Gopperu raksturo šādi: „Atceroties strēlnieku kaujas, man acu priekšā, ka starp neskaitāmiem varoņiem vienmēr pirmajā vietā bija mūsu tautas varonis pulkvedis Briedis un ģenerālis Goppers. Viņi abi kā kaujas virsnieki bija pilnīgi nepārspējami. Savus uzdevumus vienmēr dziļi pārdomāja, pieņēma noteiktus lēmumus un tos īstenoja ar tādu augstasinību un varonību, ka sekmes bija vienmēr. Būdams vienmēr sirsnīgs un vienkāršs, ģenerālis Goppers, kur vajadzēja, bija stingrs un noteikts, bet vienmēr taisnīgs. Turēdams vienmēr savas tautas un visas cilvēces intereses augstāk par paša un nepārtraukti cīnīdamies par tām, viņš pēc armijas sabrukuma pārstaigāja visu plašo Krieviju līdz Vladivostokai un no turienes ar Troickas un Imantas pulku atgriezās Latvijā."

Pasaules kaŗš nāca kā vētra — gan graudams un postīdams, gan pavērdams vārtus jaunām cerībām un jauniem ceļiem. Latviešu tautai tas pašķīra izdevību lemt pašai par savu likteni. To izprata mūsu sabiedriskie un politiskie darbinieki ar Valsts domniekiem Jāni Goldmani un Jāni Zālīti priekšgalā. Visnotaļ savu pienākumu pret tautu izjuta latviešu kaŗavīri, kas bija izkaisīti par krievu pulkiem un kas, latviešu strēlnieku bataljoniem nodibinoties, straumēm plūda uz savām nacionālām vienībām.

Ap strēlniekiem kā Latvijas brīvības karoga nesējiem pulcējās patriotiskie darbinieki, dibinājās organizācijas, kuploja nacionālā prese un kūsāja jūsmīga ticība, kas saviļņoja visu tautu.

Latviešu strēlnieku tēvs — Jānis Goldmanis bija viens no šī varoņlaikmeta līdzgaitniekiem. Viņš tuvu pazina ģenerāli Gopperu un par viņu savās atmiņās stāsta: „Ik reizes kad paceļu acis pret savu atmiņu debesīm, tad redzu tur atmirdzam dažas zvaigznes ar izcilu mirdzumu. Tas ir gluži tāpat, kā tumšā naktī pārlaižu skatu gar Dieva zilo debess kupolu. Arī tur visas zvaigznes nav vienādā spožumā. Vienai un otrai no tām esam devuši nosaukumus. Zinot, ka tāds kaŗavīrs kā ģenerālis Goppers ir pārcēlies no strēlnieku pulkiem aizsaulē — tas, kas tur mirdz — ir viņa vārds."

Ģenerāla Goppera nacionālo stāju apliecina šāds notikums.

Vācu muižniecība darīja visu iespējamo, lai kavētu latviešu strēlnieku pulku dibināšanu un viņu ietekmi jebkuŗā veidā un vietā. Ģenerālis Goppers to labi apzinājās, un tomēr viņš sava pulka kaŗavīriem vakara jundā atļāva dziedāt „Dievs, svētī Latviju", nevis „Dievs, svētī Baltiju", kā tas oficiāli bija noteikts.

Kalpošana augstākiem mērķiem vadīja Gopperu ne vien kaujas laukā, bet arī tad, kad kaŗa briesmas bija pāri. Tā atrada bagātu un svētīgu darba lauku Latvijas skautu kustībā. Tas bija patiesi līdumnieka darbs, jo visa latviešu skautu organizācija bija jāceļ no pamatiem. Tas nebija goda amats, — un ģenerālis atdeva tai visu savu sirdi. Latviešu skautu kustības varenā celtne ir skaists piemineklis ģenerāļa Goppera jaunatnes mīlestības darbam. Viņa darba augļus mēs baudam vēl šodien, — skautu un gaidu organizācija ir vērtīgākais trimdas jaunatnes audzināšanas iestādījums. Tā pelna sabiedrības lielāku ievērību un atbalstu.

Tāpat kā kaŗalaukā, arī skautisma kustībā Kārlis Goppers ir pašās pirmajās rindās. Arī skautisma kustībā viņš saņem augstākās goda zīmes. Trimdā viņa piemiņai ir nodibināts Kārļa Goppera fonds, kuŗa nolūks ir godalgot jaundarbus latviešu literātūrā, tēlojošās mākslas un mūzikā, kas veicina latviešu jaunatnes audzināšanu nacionālā garā.

Ģenerāļa Goppera personību, viņa nopelnus daudzajos darbības laukos un it sevišķi latviešu cīņā par brīvību, kuŗu iekustināja mūsu strēlnieki, nav iespējams šinī īsajā rakstiņā atzīmēt.

Mēs pieminam lielu latviešu zemnieka dēluGopperu, kā tautas mīlestības nesavtīga darba un ciešanu kausa nesēju.

Nāves eņģelis nenāca kaujas laukā. Goppera varenība un varonība bija tik liela, ka pat ienaidnieka lodes atklātā cīņā bija kaunējušās nest nāvi, līdz beidzot vajadzēja nākt gļēvam slepkavam, kas — it kā kaunēdamies pacelt ieroci pret lielu varoni, tam acīs skatoties, — bija ielaidis tam lodi galvā no pakauša puses. Ar tādiem vārdiem Strēlnieku tēvs Jānis Goldmanis kaisija smilšu sauju uz lielā cīnītāja un mocekļa kapa.

Šie neģeļi, kas gan varēja iznīcināt Goppera miesu, nevar iznīcināt viņa latvietībā liesmojošo garu. Ģenerāli Gopperu, tāpat kā pulkvedi Briedi un neskaitāmus citus latviešu tautas dēlus, noslepkavoja Ļeņina nodibinātā Ārkārtējā komisija kontrrevolūcijas apkaŗošanai un tautā pazīstama kā ČEKA.

Godinot ģenerāļa Kārļa Goppera piemiņu un viņa mūža darbu mūsu tautas un cilvēcības labā, kopsim viņa ideālus un nodosim tos latviešu jaunatnei, kā to nenogurdams darīja lielais latviešu tautas dēls. **Dr. Arvīds Melliņš**

Viena pagale nedeg!

Jaunā mude latviešu gaidu un skautu darbības rosināšanai 1986./87. un 1987./88. darbības gadam: „Viena pagale nedeg!"

Izvērtējot saņemtos ierosinājumus un ieteikumus, kopēju darbības mudi ik diviem gadiem izrauga latviešu gaidu un skautu nodarbību nozares. Jaunā mude papildinās un rosinās 1987. gadā rīkotās 5. lielās nometnes Draudzības lokā pausto draudzības nozīmi.

Gaidu un skautu mākas lielāko tiesu dibinātas uz pieredzi, ko daudzu gadsimteņu smagā darbā un cīniņā par eksistenci guvuši tagadējo tautu priekšteči un pasaules pirmiedzīvotāji. Bieži vien interesanti un romantiski liekas citu tautu atklājumi un sasniegumi cilvēces attīstības procesā, bet mazāk ievērojami un nozīmīgi šķiet mūsu pašu tautas smagie cīniņi par eksistenci un sasniegumi gadsimteņu ilgā pieredzē. Dažkārt indiāņu uguns iegūšanas veids liekas daudz saistošāks.

Jaunā mude rosina vairāk pievērsties mūsu pašu priekšteču darbam un sasniegumiem. Piem. mūsu Goppera fonda izdotā V. Klētnieka grāmata „Gundega Ieviņa" ir ļoti interesants apraksts, kā Latvijas zemes pirmiedzīvotāji ieguvuši tik nepieciešamo uguns liesmu. Uguns nozīmi parādījis arī Imants Bite savā krāsojamā grāmatā bērniem „Latvijas ugunis", kas arī ir Goppera fonda izdevums. Uguns vēl arvien ir paturējusi savu sildītāja un vienotāja spēku. Mūsu līdumnieku pieredze latviešu gaidām un skautiem pasaules tālēs jābūt daudz tuvāk pie sirds nekā tam, kas radies citu pieredzē. Lai latviešu gaidu un skautu draudzības ugunskuram nekad netrūktu jaunas pagales pieliceju, ikviens aicināts vest savu draugu pie gaidu un skautu ugunskura, jo: "Viena pagale nedeg!"

Jau Latvijā skautu kopējo darbu rosināja darbības gada sauksmes. Pirmā šāda sauksme 1936/37. gadā bija „Apceļo un pazīsti dzimto zemi". Latvijas apceļojumā īsākā vai gaŗākā posmā piedalījās 685 skauti. Pārējās sauksmes Latvijā bija: „Kops ir skautisma pamats", Disciplīnu un stāju", „Darbā rosīgāki un līdzekļos taupīgāki!"(to prasīja tuvojošie kaŗa draudi) un „Vadītāji savās vietās!".

Pirmo sauksmi trimdā 1945. gadā noteica „Domas un darbus Latvijai!", tai sekoja „Modri darbā latviešu tautai un zemei!", „Kops ceļ skautismu!", „Pazīsti sevi un savu tautu!" un 1949. gadā „Pasaules tālēs augsim vienoti Latvijai!" Pēdējo paturēja visiem turpmākiem gadiem, un tā ir latviešu gaidu un skautu kopējē mude vēl šodien.

Aizvadītajos trimdas gados latviešu skautu darbība ir rosināta ar veselu rindu papildus mudēm: „Mācīsim skautiem latviešu valodu!", „Latviski lai atskan dziesmas", „Pētīsim senču rakstus!", Rīga dimd", „Latviskās gadskārtas", „Baltijas jūra — mūsu dzintarjūra", „Ģimene, tautas pamatšūna".

Sākot ar 1977. gadu, latviešu gaidu un skautu kustībā izauga kopējas divgadīgas mudes. Tās ir bijušas: „Kļūsim labāki!", „Pazīsti savu tautu!", „Kopībā ir spēks!" un „Gaismosim ceļu nākotnei!" **J. Treimanis**

VANKUVERA

● DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes savu šā gada pēdējo sanāksmi 7. dec. ievadīja ar īsu darba sēdi, kuŗā apsprieda Ziemsvētku laikā veicamo aprūpes darbu. Kopa piešķīra pabalstus DV Ziemsvētku tirdziņam Toronto un vanadžu vadībai Kanadā.

Vakarēšanu ievadīja kopas vadītājas Lūcijas Kajakas referāts par mūsu izcilās rakstnieces Annas Brigaderes dzīvi un darbu. Tam sekoja ļoti interesants vanadzes Vijas Pelēnas stāstījums par viņas novērojumiem un pieredzi DV 5. Globalās dienās Vācijā pagājušā vasarā. Egons Pelēns rādīja slīdītes par notikumiem Bērzinē un Freiburgā, kā arī skatus no viņu ceļojuma pa Rietumvāciju. Globālo dienu līdzgaitnieki — Lūcija Kajaka, Vilnis Kajaks un Konstantīns Indāns arī dalījās savos iespaidos par šo lielo DV sarīkojumu.

● DV Britu Kolumbijas nodaļas valde 1986. darba gadu beidzot, savā 12. dec. sēdē nolēma nākošā gada pavasarī rīkot 35 darbības gadu atceri. No nodaļas budžetā paredzētiem līdzekļiem valde piešķīra šādus pabalstus: Latviešu kaŗa invalidiem Kanadā 20 dol.; Minsteres latviešu ģimnazijai 500 dol.; Rietumkrasta latviešu vasaras vidusskolai Kursa 400 dol.; Rietumkrasta latviešu kultūras centram 400 dol. un DV KV aprūpes darbam 50 dol.

● Britu Kolumbijas provinces valdības rīkotajā Tradicionālo Ziemsvētku festivālā Plaza of Nations laukumā Vankuverā starp pāris dučiem dažādu nāciju dekorētām Ziemsvētku eglītēm gaiši izcēlās arī tradicionālā latviskā eglīte. To ar tautiskiem ornamentiem, svecītēm un no salmiem darinātiem karuļiem bija skaisti izrotājuši Vankuveras latviešu biedrības priekšnieks A. Pūpols ar palīgu A. Vēveri. Provinces premjērs W. Vander Zalms ar dzīvesbiedri Lilianu atzinīgi novērtēja latviešu oriģinālos rotājumus.

Skaistais starptautisko Ziemsvētku eglīšu klāsts bija apskatāms līdz 6. janvārim.

● Pēc Adventa dievkalpojuma 13. decembrī Vankuveras latviešu ev. lut. draudzes locekļi pulcējās baznīcas blakus telpā, lai kopā ar draudzes bērniem pakavētos pie Ziemsvētku eglītes siltā gaišuma. Eglītes vakaru ievadīja ar kopēji dziedātām Ziemsvētku dziesmām. Mācītājs Gunārs Lazdiņš no Portlandes pastāstīja par Ziemsvētku tradicijām Brazilijā. Ziemsvētku vecītis (A. Pūpols) iepriecināja bērnus ar dāvanām; draudzes dāmas pacienāja visus ar mājas gatavotiem Ziemsvētku gardumiem. **J. Ruško**

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(51. turpinājums)

Spirgts rietumu vējš kooperātīva pagalmā no kuplā ceibo koka birdina sarkanas ziedlapas. Manā materiālisma ietekmētā iztēlē tās pārvēršas par ķieģeļiem, kuri nepieciešami manas mājas celšanai. Vai Amerikā tāpat bagātība nelido pa gaisu? Kurš īstā brīdī un īstā vietā prot roku izstiept, lai to satvertu, tam aizvien sauja pilna... Pēc stundas ceturkšņa savā birojā mani aicina Hidrauliskaiscentrbēdzesspēks, kas šodien tērpies gaiši zilganas drānas uzvalkā.

— Seņor! Mēs akceptējam jūsu piedāvājumu, ja apsolāt, ka citiem tirgotājiem tecilas nepārdosit visās tajās vietās, kur mūsu veikala nodaļas! — gandrīz svinīgi paziņo kooperātīva direktors.

— Nezinu, vai tas man izdevīgi? — es mazliet pretojos, lai pirmajā mirklī neizrādītu prieku par šādu izdošanos. — Esmu dzirdējis, ka tās lielas pilsētas. Varbūt tur viegli varētu atrast pircējus vismaz simts aparātiem...

— Pacietību, jaunekli! Pacietību! — mani pārtrauc veikalvedis. — Ja jūsu mašīnām būs laba noiešana, mēs divi simti pārdosim!

— Sī, sī! — direktors un Hidrauliskaiscentrbēdzesspēks duetā piebalso. — Un vēl vairāk ar!

— Arģentīna liela!

— Brauciet tālāk uz Santiagodelestero vai Kordovu!

— Tukumanā atstājiet mūs par ,,Mauritec'' ražojumu tirdzniecības pārstāvjiem!

— To jūs nenožēlosit! — labi padomi birst kā krusa.

Tirdzniecība ir tāda interesanta nodarbošanās, kas daudziem sagādā baudu, apmierinājumu un turību. Man pārspēka priekšā jāpiekāpjas. Bet nedrīkstu izrādīt, cik labprāt to daru, lai trim dižajiem seņoriem nesabojātu sajūsmu. Laba peļņa iznāk arī ormanim par tecilu atvešanu.— Tam resnajam indiānim ar bakurētaino seju un izpūrušo salmenīcu galvā, kas gandrīz vienmēr sastopams laukuma malā iepretim dzelzceļa stacijai. Izrādās, ka dons Mauricio atsūtījis arī dažus tādus aparātus, kuriem slīd pedālis un labi nevelk mašīnas spirāles svārpstu. Bet noliktavas pārzinis, kas preces pieņem, tādus sīkumus nemaz neievēro. Šādu veiksmīgu dienu ilgi neesmu piedzīvojis, kad viss, ko vēlos, tik labi izdodas.

*

Tukumanas tuvumā autoceļa ,,Ruta Panamericana'' malā starp kupliem bambusu niedru puduriem vientuļu ranču pagalmos milzīgās piramidās sakrautas dzeltenas smaržīgas melones un zaļganas iegarenas ,,sandias''. Dažus desmit kilometrus tālāk, kur neredz vairs apūdeņošanas kanāļus, apkārtnes panorāma mainās. Plašo līdzenumu klāj dzelkšņainu krūmu un kaktusu meži, kuros ganās daudz kazu. Vietām vēl nelieli tīrumi, kas iežogoti ar kaktusu dzīvžogiem. Baltiem ziedu pulksteņiem zied pundurpalmas — jukas. Zeme pelēka smilšaina māla un krietni izkaltusi. Pamata ūdens te sešdesmit septiņdesmit metru dziļumā. Dziļurbumu akas darbojas bez pumpju palīdzības. Dzidrā veldze ar spēcīgu strūklu līst no resnas čuguna caurules baseinā un pa līdzenumā ieraktiem kanāliem apūdeņo laukus, kuri tuksneša krūmāju vidū koši sazēluši.

Ceļa asfalta segums dažos posmos tikko trīs metrus plats. Tādēļ te bieži notiekot autokatastrofas, kad pie stūres pagadās tādi šoferi, no kuriem neviens nevēlas mazliet pabraukt malā un palaist otra spēkratus garām. Arī pagājušajā naktī kāda smagā kravas mašīna ar piekaramo vāģi ietriekusi grāvī baltu limuzīnu, kas apgāzies ar ratiem gaisā un sadedzis. Tālsatiksmes autobusa konduktors pasažieriem, ar kuriem kopā braucu uz Santiagodelestero, stāsta, ka bijuši vairāki ievainotie un viens mironis. To dzirdēdami, dievticīgie vīri pārmet krustus, sievas uz mirkli lūgšanā saliek rokas un piesauc svēto jaunavu Mariju, lai viņa visus kristiešus pasargā no tāda posta. Man tieši blakus uz divvietīgā sēdekļa par ceļa biedru drukns seņors, melnīgsnēju vaigu, iesirmiem matiem un zaļganām saules acenēm zeltītos metalla ietvaros, kādas šejienes veikalos vēl nekur neesmu redzējis. Viņš, laiku kavēdams, lasa biezu pelēkos audekla vākos iesietu grāmatu. Grāmatā rakstīts, ka franči no visām Eiropas tautām visvairāk cietuši okupācijas varas dēļ Otrā pasaules kara laikā. Seņors nupat atgriezies no gara ārzemju ceļojuma, bijis Afrikā, Spānijā, Portugalē, Itālijā un Francijā.

— Kā jums liekas? Vai patiesi toreiz tur Francijā tik baigi gājis, kā te teikts? — viņš mazliet neticīgi jautā.

— Kas šo literāro darbu sacerējis? — es atbildu ar pretjautājumu. — Vai autors francūzis?

— Jā!

— Tad jau taisnība vien būs! — es smejos. — Žīdi un vēl daži citi saka to pašu. Arī arģentīnieši domā, ka viņu zeme tā skaistākā, bagātākā un labākā no visām pasaules zemēm... Labumu un launumu nav iespējams ar metriem izmērīt, nedz ar kilogramiem svērt.

— Jūsu vārdos daudz patiesības! — seņors, izrādīdams interesi, saka. — Visi šie jēdzieni ir relātīvi. Ja tā domā, tad varbūt tiek soli tuvāk īstenībai...

Pusdienas laikam tuvojoties, saule aizvien vairāk karsē. Pa atvērtajiem autobusa logiem velk svelmainas gaisa strāvas. Šur tur ceļmalās stāv pusnokaltušas olīves un vīģes, un starp milzīgiem tūnu kaktusiem zemē iedzīti kebračo stabi, kas kādreiz balstījuši sen sagruvušu māju vai ranču jumtus, jo aizgājušos laikos šis apgabals bijis bieži apdzīvots.

Pirms vairāk nekā četri simti gadiem, kad te ieradušies pirmie ieceļotāji, visu Santiagodelestero provinci klājuši lieli meži. Klimats bijis ļoti labvēlīgs lauksaimniecībai, bet kokus laika gaitā plašos apgabalos nesaudzīgi izcērtot, apstākļi pārmainījušies. Kādreiz ziedošie lauki un dārzi pārvērtušies par tuksnesi. Ceļojošas smilšu kāpas drīz klājušas zālājus un druvas. Ļaudis kļuvuši par ziemciešiem un piemērojušies jaunajiem apstākļiem. Audēju, kurvju pinēju un ogļu dedzinātāju amats daudziem kļuvis par galveno nodarbošanos. Senas tradicijas un primitīvs dzīves veids te saglabājies nemainīgs no senseniem laikiem. Vientuļu ar niedru jumtiem segtu zemnieku māju un ranču pagalmos redz kokasu ores un ratus un milzīgas algarobo piestas, kur sievas ar smagiem kebračo miezeņiem grūž kukurūzas graudus. Pie sienām un zem nojumēm kaltēšanai pakārtas uz gaļām auklām uzvērtas tabakas lapas.

— Aiiii! Cik te mežonīgi karsts! — skaļi sūdzas kāda vecāka dāma, ar baltu mutautiņu sev pieri un tuklo pakakli slaucīdama. — Pasarg Dievs! Kā viss te izkaltis! Smiltis! Putekļi! Ērkšķaini krūmi! Kādēļ cilvēki dzīvo tik nemīlīgā vietā?

— Kur lai viņi paliek? — jautā mans kaimiņš, — ja te dzimuši un auguši un te viņu rančas!

— Aiii! Citās provincēs zaļi lauki! Lielas pilsētas! Modernas labierīcības!

— Ha, ha! Un elles troksnis... un tūkstoš rūpju, kā visas šīs ērtības samaksāt... — ņirdzīgi smejas melnīgsnējais pasaules ceļotājs. — Paldies! Es nemainu šo mieru un klusumu pret lielpilsētas steigu! — Pret mani pavērsies tā, lai svešā dāma neredz, viņš zīmīgi liek labās rokas rādītāja pirkstu sev pie deniņiem un klusā balsī saka: — Daži sievieši runā daudz ģeķību! Nevajag ievērot!

Te dzīve laba! Viena lietaina vasara ar uzviju atsveŗ trīs neražas gadus. Jums vajadzētu redzēt! Tad tāda auglība, ka gandrīz pat veciem sētas mietiem izplaukst ziedi... Kazas vienmēr vairojas. Cilvēki pārtiek no viņu gaļas un piena. Saimnieces sien garšīgus sierus. Ziemu, kad no visām pasaules malām ,,Termās'' sabrauc daudz tūristu un vannās peldētāju, tiem par dārgu naudu var pārdot kazlēnus. Ļoti labs cepetis un asādo! Ūdens, kas izplūst no zemes dziļumiem, te četrdesmit septiņus Celzija gradus karsts...

Termasdelrioondo pilsētiņa guļ platas, seklas upes Riodulse krastā, starp ērkšķainiem krūmiem, augstu kaktusu ceriem un žuburainiem tuksneša kokiem apaugušiem pakalniem. Ielas ļoti tīras un labi asfaltētas. Māju un divstāvu namu fasādes gaiši krāsotas, un katrā otrā kāds veikals, viesnīca vai pansija. Pašreiz peldsezona beigusies, un svešnieku maz. Arī moderns kazino uzcelts. Līdz divpadsmitiem vēl pusstundas laika. To izmantoju lietderīgi. Kādas lielas ,,fereterijas'' īpašnieks uz pēcmaksu pasūtina četras tecilas. Mans jaunais pārdošanas mudulis visur dod labus rezultātus. Vispirms es mazliet palielos ar panākumiem citās pilsētās.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

18.

Ai Dieva zemīte,
Tav' jaukumiņu:
Zied pupas, zied zirņi
Pelēkis ziedis.

54408 Dažādi iesūtītāji.

Es, pup'eņis ravēdama,
Aprav'ēju magan'eņu;
Pupai zīd zolta zīdi,
Magan'eņai sudrobeņa.

28194 Līvānu D.

Aja manu bāleliņu,
Tavu lielu linu lauku!
Trīs dieniņas saravēju,
Otras malas neredzēju.

28192 Taurupes Rg.

Kumeliņis kalnus raud,
Vai es kalnus audzināju?
Dieviņš kalnus audzināja,
Vējiņam pāri pūst.

31779 Cīravas Azp.

Ņem, Dieviņ, zelta šķēres,
Līdzin' meža virsotnītes!
Augsti kalni, dziļ' ieleji,
Tie balstiņu vizināja.

52018 Vējavas Md.

*

Ailu manu dižu miegu,
Kad es tevi izgulēšu?
Vai tie kalni, ielejiņas
Manis vien izgulēti.

39494 Adulienas Md.

Miedziņš mani karināja,
Slieksnītī sēdēdams;
Es miegam atbildēju:
Gana laika vakarā.

6765 Bērzaunes Md.

Ai manu maigu miegu,
Kur nu būs tevi likt?
Par pagalmu tecēdama,
Metu rīta rasiņā.

6691 Pļaviņas Rg.

Miedzīņs mana labs vīrīnis,
Ik vakara gultu taisa;
Es miedzīņa neklausīju,
Appušķoju villainīti.

6762 Dūnalkas Azp.

Ļaudis mani slinku teica,
Slinkus manus bāleliņus.
Kaut man tiktu, es varētu
Sudrabiņa jostu jozt.

5668 Kuldīgas apr.

*

Lūdzu Dievu dziedādama,
Lai bagāts bāleliņš;
Dieviņš manim palīdzēja
Bez bagāta bāleliņa.

3658 Tērvetes Jg.

Ko, bāliņ, bēdājies
Tu par mantas mazumiņu?
Pras' māsiņu, pasacīs,
Kur bij ņemti padomiņu.

3652 Ropažu Rg.

Boguotais līlejuos:
Tev ir moz, man ir daudz!
Vairuok Dīva rūceņā,
Na boguota klēteņā.

52428 Preiļu D.

Palīdzēju bāliņam,
Ko varēju palīdzēt:
Devu labu padomiņu,
Līgaviņu meklējot.

37850 Lubānas Md.

Maza maza man galviņa,
Bet jo gudrs padomiņš:
Veçākais bāleliņš
Man prasīja padomiņu.

3660 Lielvārdes Rg.

Arnis Akmentiņš

Līgumi ar velnu

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO ARĢENTĪNAS

Vēstis trimdas laikrakstos— pēdējos mēnešos latvieši, kas atjaunojuši Kanadas pases, piedzīvojuši nepatīkamu pārsteigumu, jo dzimšanas vietas ierakstā Latvijas vietā atraduši ierēdņu patvarīgi ierakstītu Soviet Union — manuprāt nav nekas pārāk jauns. — Ļoti jāšaubās, vai šinī gadījumā te ir tikai vienkārša birokratu „patvarība"? Drīzāk ticams, ka patiesais iemesls šādai rīcībai ir slepena vienošanās, lai veicinātu komerciālus darījumus un nodrošinātu Kremļa valdnieku labvēlību.

Līdzīga nostājas maiņa Arģentīnā bija vērojama jau 1982. gadā.

Toreiz arģentīnieši ar šī gadu simteņa sarkano velnu — Padomju imperijas valdību — līga tirdzniecības līgumus par lauksaimniecības, lopkopības un vīnrūpniecības ražojumu pārdošanu un cerēja saņemt arī militāru palīdzību kaŗā pret Angliju un tās sabiedrotiem. Pēkšņi un negaidīti ar lielu steigu tika legālizēta aizliegtā komūnistu partija. Sarkanie aktīvisti, kuŗi bija pārdzīvojuši Arģentīnas armijas nesaudzīgo cīņu pret terroristiem, sāka ar steigu organizēt dažādas kultūras sakaru un kultūras izmaiņas biedrības. Katrā lielākā Arģentīnas pilsētā nodibināja attiecīgās filiāles. Tās savukārt rūpējās par padomju literatūras un filmu bezmaksas izplatīšanu. Sekoja Maskavas cirkus un Boļšoi teātŗa baletdejotāju izrādes.

Doktora Raula Alfonsina uzvara vēlēšanās pamazām izvērtās par vēl krasāku pagriezienu pa kreisi Arģentīnas iekšun ārpolitikā. Šo ievirzi vainagoja nesenā viesošanās Maskavā un Ļeņingradā un jaunu tirdzniecības un dabas bagātību izmantošanas līgumu līgšana, kas no Anglijas puses izraisīja necerēti asu un enerģisku reakciju. Dažos laikrakstos parādījās uztraucošas ziņas par Arģentīnas armijas vienību pārvietošanu uz Patagonijas dienvidiem, kas vēlāk tika atsauktas.

Kaŗa draudu radītā sprieguma situācijā vislabāk savu nolūku propogandai prata izmantot dažas galēji kreisās politiskās partijas, solīdamas pēc uzvaras nākamās vēlēšanās, kas notiks šā gada decembrī, rūpēties par ārējo parādu kapitāla un interešu maksāšanas pārtraukšanu Anglijas bankām un Lielbritanijas karalienes plašo īpašumu nacionālizēšanu Patagonijā un citos Arģentīnas apgabalos. Šāda valoda ik dienas gūst vairāk piekritēju, jo Arģentīnas ārējie parādi, kas pēdējos gados auguši no 46 uz 52 miljardiem dolaru, pamazām izvēršas par neatrisināmu problēmu. Tā negātīvi ietekmē pilsoņu dzīves standartu un jūtami bremzē Arģentīnas saimniecības attīstību.

Doktors Alfonsins savās pirmsvēlēšanu runās solīja noskaidrot, kā šie parādi radušies un kur aizdevumi izlietoti. Tagad šie un daudzi citi solījumi sen jau aizmirsti, un prezidents, uzrunādams savus pavalstniekus, apgalvo, ka, reālizējot „Austrāļa plānu", ir noticis patiess „Arģentīnas brīnums"... — ka ir jau labi un būs vēl labāk!...

Protams, streiku vilnis un neapmierinātība plašās strādnieku un pensionāru masās liecina pretējo. Visskaudrāk jūtama pārtikas vielu un citu pirmās nepieciešamības preču lēna, bet nepārtraukta celšanās. Dzīvokļu trūkums un augstās īres maksas mazturīgākām ģimenēm liek dzīvot aizvien neērtākos un trūcīgākos apstākļos. Daudzās jomās vairojas bezdarbs un apsikst saimnieciskā rosība, kas savukārt mazina valsts ienākumus nodokļu veidā. Internacionālā tirgū krītas arī lauksaimniecības produktu cenas, jo ziemeļamerikāņi un Eiropas koptirgus valstis saviem lauksaimniekiem maksā augstas piemaksas par viņu ražojumiem, kas ļoti negātivi ietekmē Arģentīnas spēju konkurēt pasaules mērogā, tā zaudējot labākās saimniecības ekspansijas iespējas.

Vēl Arģentīnā vērojama kāda raksturīga parādība, kas bieži ir par šķērsli saimnieciskās dzīves uzplaukumam. — Lai iztaptu saviem piekritējiem, visas politiskās partijas, uzvarēdamas vēlēšanās un ņemdamas varu savās rokās, vispirms rūpējas par to, lai viņu partijas biedriem no šīs pārmaiņas rastos arī kāds materiāls labums. Visvieglāk to panākt, piešķiŗot vairāk vai mazāk atalgotu darbu ministrijās un visdažādākās pārvaldes iestādēs, kuŗu skaits pēdējos gados neredzēti vairojies — bieži vien trīs parallēlās gultnēs — valsts, provinču un lielāko pilsētu administrācijas organizāciju veidā.

Savā pēdējā pirmsvēlēšanu runā šī gada novembŗa beigās prezidents Alfonsins paziņoja, ka nepieciešamas reformas un steidzoša valsts pārvaldes aparāta racionālizēšana. Cerības stars nākotnē ir nesen nolīgtais saimniecības un tirdzniecības līgums ar Braziliju, kas var kļūt par pamatakmeni Dienvidamerikas koptirgus organizācijas radīšanai. Pretējā gadījumā — ja neizdosies mobilizēt visu ražošanas potenciālu, sekmīgi pārvarēt saimnieciskās grūtības un deldēt ārzemju parādus, vairākām republikām šī kontinenta galā draud Kubas un Nikaragas liktenis...

Politiski naīvā mazmeita

ASV ģenerālis Dvaits Dāvids Eizenhauers ar latviešu trimdiniekiem iepazinās DP nometnēs Vācijā, tūlīt pēc 2. pasaules kaŗa, kad tas bija virspavēlnieks sabiedroto armijai, kas bija lielākā pasaules vēsturē. Mūsu tā laika laikrakstos pat uz kādām vēstuļu aploksnēm parādījās smaidīgā Aika (viņa iesauka kopš pamatskolas gadiem) attēls latviešu tautumeitu vidū.

Kad abas ASV partijas ilgāku laiku lenca viņu kandidēt ASV prezidenta vēlēšanās, tas vairījās — profesionāls kaŗavīrs neiederas politikā! 1948. g. Aiks bija Kolumbijas universitātes prezidents, ar 1950. g. NATO aizsardzības spēku pirmais komandieris. 1952. g. tauta viņu ievēlēja no republikāņu partijas (pēc 20 demokratu gadiem) par ASV prezidentu. Viņa vēlēšanu sauklis bija: „Es savedīšu Vašingtonu kārtībā!"

Pa divi lāgi būdams prezidents (1953.—61. g.), viņa „modernais republikānisms" balstīja ASV aizsardzību uz atomieročiem („Atomi mieram!"). Viņa laikā ar likumu ieveda minimālas algas strādniekiem (1 dolars stundā), bet senātors Makkartijs satrauca liberāļus ar komūnistu medīšanu ASV valsts aparātā. Pēc prezidentūras izbeigšanās Kongress viņu uz mūžu ieskaitīja ASV armijā kā ģenerāli.

Latvieši ASV viņu mīlēja („Wi like Ike"; Aika vecāki bija vācu un šveices izcelsmes iecelotāji). Savu programmu veltījot miera nostiprināšanai, viņš tanī pašā laikā bija pret komūnisma agresiju („Eizenhauera doktrīna), un viņa apspiesto tautu nedēļas pirmajā uzsaukumā 1960. g. 15. jūlijā bija tik asi, komūnismu nosodoši vārdi, kādus neviens vēlākais prezidents savos gadskārtējos AT nedēļu uzsaukumos atturējās pieminēt.

Latviešu trimdas vadība prezidentam ģen. D. Eizenhaueram cieņā un pateicībā par mūsu tautas negantā likteņa izpratni uzdāvināja prof. L. Liberta otas „Rīgas torņus", kas ilgu laiku greznoja prezidenta darba istabu Baltajā namā, Vašingtonā.

Liktenim bija iepaticies, ka nu, pēc vairāk nekā 25 gadiem, šos Rīgas torņus septembrī dabā skatīja prezidenta Aika mazmeita Suzanna Eizenhauere. Suzannas tēvs, Džons Šeltons Eizenhauers, arī profesionāls virsnieks, vēlāk ASV vēstnieks Briselē, Aika ģimenē bija pastarītis (otrs Aika dēls nomira bērnībā).

Suzannai bez brāļa Dāvida, kas ir Aika viceprezidenta un vēlākā ASV prezidenta Niksona znots, ir vēl divas māsas. Mūsu uzmanību Suzanna izpelnījusies ar savu aktīvo līdzdalību krievu favorizētajā „atklātās diplomātijas" konferencē Rīgas Jūrmalā. Kad jūnijā laikrakstos parādījās ziņa, ka „PSRS — ASV draugu biedrība" čekas subsidētajās komūnisma propagandas dzirnās bez savu senseno popularitāti zaudējušās Šatakvas institūta ierāvusi arī Eizenhauera institūtu, radās izbrīns, kas gan šo respektējamo filantropisko iestādījumu dīda ieslēgties šādā politiskā raganu dancī?

Politiska analize par aizkulisēm Šatakvas operetes amerikāņu skatuvē okupētajā Latvijā nenotika. Tā kā ģen. Eizenhauera vārds plaši pazīstams arī viņā pusē, tā mazmeitas (viņa lieto savu meitas vārdu, kaut pašai jau trīs meitas), klātiene Latvijā krievu mafijai bija nesamaksājama reklāma. Ja arī kaut kādu iemeslu dēļ viņu neizcēla konferences amerikāņu žurnālistu ziņojumos, tad komūnistu propagandas tīkls neaizmirsa viņu pat īpaši projicēt TV raidījumā. Komūnistu prese atzinīgi norāda, ka Suzanna bijusi „ļoti komunikābla", priecājusies, ka „bez tiepīgajiem oficiāliem runātājiem", sabiedrības pārstāvji (t. i. amerikāņu nepolitiskie delegāti un čekas izfiltrētie vietējie kultūras darbinieki), mācījušies viens otru saprast un savstarpējā izpratnē „pieņemt otru pusi tādu, kāda tā ir, ar tās uzskatiem un nosacījumiem". (Citiem vārdiem — nopūties, un Jūrmalā pārrunātajos jautājumos pieņem maskaviešu uzskatus, kādi tie viņiem ir?)

Par Suzannas „atklātu diplomātiju" tad nu īpaši atzinīgs bijis Zviedrijas padzītais čekas aģents Nikolajs Neilands, kas Jūrmalas saietā, kuŗš norisinājās „neatzītā padomju Latvijā" visiem pazīstams kā okupācijas varas tā saucamais „ārlietu ministrs", kļuva par atzītu runātāju! Savā konferences izvērtējuma intervijā, ko „ministrs" Neilands devis padomju redaktoram P. Ducmanim (bij. leģionāru kaŗa ziņotājs), pozitīvākie no visiem amerikāņiem bijuši divi: Suzanna Eizenhauere: Viņas teiktais atšķīries no ASV oficiālo runātāju sen dzirdētās, stūrgalvīgās un bezprātīgās Rēgena administrācijas politikas. Žurnālists Straubs Talbots noklusēja ASV valdības pārstāvja Maltoka nodeklarējumu, ka ASV neatzīst Latvijas aneksiju un okupāciju, bet raksta galvā demonstrātīvi, izaicinoši un komūnistiem lieliski izpatīkot, norāda, ka tas radies „Riga-Capital of Soviet Republic Latvija" (!).

Nozīmīgākais visā šajā ļembastā ir tas, kad padomju žurnālists I. Dekšenieks Suzannai jautājis, vai viņai, kas ir Eizenhauera institūta „starptautisko sakaru direktrise", savā darbā bijusi kāda saskare ar latviešu organizācijām ASV. Eizenhauere atbildējusi noraidīgi, piemetinot: „Esmu gan dzirdējusi, ka tādas (latviešu organizācijas ASV) it kā (!) pastāv, un kaut ko (!) dara, bet ko — tas man nav zināms!" Sic.

Derīgi būtu padomāt, vai tautieši, kam ir kādi iespiedumdarbi angļu valodā par Latviju maskaviešu jūgā, kur arī pieminēta latviešu (un vispār baltiešu) organizāciju darbība un bezkompromisa cīņa par savas tautas brīvību un neatkarību, tādu piesūtītu šai komūnikāblajai starptautisko sakaru derektrisei. Adrese: Mrs. Suzanne Eisenhower, c/o Eisenhower Institute, 918 — 16. Street N. W., Washington, D.C. 20006. Tas būtu jādara arī tālab, ka „ministrs" Niks Neilands tīksmināmies, ka Dzintaru koncertzālē Suzanna drosmīgi un tālredzīgi pareģojusi, ka „pēc šī pussoļa ir jānāk lielākam, platākam solim" (sadarbībā ar komūnistiem, apspiedējiem un tiranniem!), izaicinoši jautā: „Un kāpēc gan ne? Kas uzdrīkstēsies to aizkavēt?! Tas norāda uz padvaras ieceri šī „saprašanās gara" turpināšanai un plašākai izvērtēšanai 1987. gadā uz ASV zemes Šatakvā.

Neilands no savas puses jau tur tikpat kā ielūdzis bij. ASV sūtni Rīgā, Vēlāk Maskavā, Džordžu Ķinēnu, kas, lūk, par Ulmaņa laiku Latvijā savās atmiņās norādījis, ka tad „Rīgas dvēsele izkropļota šovinisma uzplūdē un no latviešu ekstrēmā nacionālisma". Pēdējo, šķiet, Neilands intuitīvi sāka nojaust Jūrmalas saieta laikā, kāds liktenis viņu reiz sagaida. Latviešu „ekstrēmajiem nacionālistiem" nu gan vajadzētu parūpēties, lai jau pirms 1987. gada Šatakvas saieta „atsaucīgajiem" Eizenhauera institūta darbiniekiem būtu skaidrība par latvju tautas cīņu par dzīvību sarkanajā mēra sērgā. **Vanagu Kārlis**

Red. piezīme: Vai arī trimdas latviešu nacionālajām ģimenēm nav izauguši profesori ar sarkanām smadzenēm un profesores, kas akadēmiskās vienības vārdā guļ vienā gultā ar okupantu misionāriem?

KALAMAZŪ

● Kalamazū DV apvienības vanadzes bija rīkojušas savu gadskārtējo tirdziņu 13. decembrī Kalamazū latviešu biedrības telpās. Tirdziņā darbojās vanadžu priekšn. Zeltīte Bērziņa, Vanda Zaķe, Elfrīda Ozola, Gaida Minka, Marija Žumbura, Lidija Žumbura, Alma Elksne, Lija Klaumane, Gaida Balode, Katrīna Īlena, Zelma Baikere u.c. No vanagu saimes čakli piepalīdzēja Aleksandrs Olekšs, Ādolfs Ozols. Tirdziņš bija ļoti labi apmeklēts. Tas deva 550 dol. atlikumu.. Kalamazū vanadzes pazīstamas kā devīgas ziedotājas. **J. K.**

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

TORONTO ZIŅAS

● Jaungada sagaidīšanas sarīkojumi šogad notika visās latviešu sabiedriskās ēkās un bija labi apmeklēti. Vislielākais Jaunā gada gaidītāju skaits bija Latviešu Centrā, kur pulcējās vairāk par 300 viesu. Daudz jauniešu gadu miju sagaidīja Umurkumurā pie skaņu lenšu mūzikas. Lielajā zālē spēlēja Elektriskie burkāni. Ivara Stārasta vadībā. Par skaisto telpu dekorējumu bija rūpējusies Ingeborge Vēvere. Pusnakts stundā visiem laimīgu jauno gadu vēlēja Centra valdes priekšsēdis Valdis Vāgners. Cauri 1986. gada aplim pasaulē ielēca jaunais 1987. gads (Ingo Kārkliņš). Atskanēja dziesma Mazs bij' tēva novadinis. Sarīkojuma norisi vadīja E. Pētersons. Par viesu pacienāšanu rūpējās Centra dāmu komiteja ar priekšnieci Elmāru Gulbi un saimnieci Liliju Palmeri.

Latviešu namā gadu mijā viesus apsveica valdes priekšsēdis E. Nāgelis, visiem kopīgi nodziedot Daugavs' abas malas. Dāmu komiteja ar priekšnieci Sofiju Zaķi bija sagādājusi bagātu Jaungada galdu. Deju mūziku spēlēja J. Girgensons, vakara norisi vadīja Nama sarīkojumu daļas vadītājs V. Tikiņš.

Daugavas vanagu un viesu saimi DV namā gadu mijā sveica DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Zigurds Akots, visiem nodziedot Nevis slinkojot. Galdu bija klājušas vanadzes, zāli dekorējis E. Ervalds, deju mūzika — Zakuļa. Visur Jauno gadu sagaidīja ar šampanieti.

● Toronto latviešu katoļu vienības Jaungada dievkalpojums Lietuviešu baznīcā pulcināja 120 dievlūdzēju. Dievkalpojumu vadīja prāvests Kazimirs Vilnis no Zviedrijas. Draudzes dziedātos koraļus pavadīja ērģelnieks Pēteris Zariņš. Baznīcas zālē bija klāts kafijas galds. Vienības valdes priekšsēdis J. Budže nolasīja kardināļa Vaivoda svētības vārdus un novēlējumu trimdas draudzēm jaunajā 1987. gadā. Dr. V. Mileiko nolasīja Ziemsvētku stāstu. Prāvests K. Vilnis ir Dzimtenes kalendāra sakārtotājs. Viesojoties Toronto viņš apciemoja arī dažus slimos tautiešus.

● Vīru koŗa Viesturs jautrs vakars Rozes, tu man kādreiz devi Latviešu Centrā 24. janvārī, kopīgi ar kamerkori Dzirksts, Viesturs rīko īpašu koncertu Latviešu Centra atbalstam. Paredzēts arī labdarības koncerts veco ļaužu mītnē Kristus Dārzs. Viesturs ar diriģenti Vizmu Maksiņu un koŗa priekšnieku Visvaldi Rozi uzsācis priekšdarbus apvienoto vīru koŗa koncertam, kas paredzēts aprīlī Toronto.

● Toronto latviešu koncertapvienības pirmais koncerts jaunajā gadā veltīts Austrālijas māksliniekiem Edgaram Karikam (flauta) un Mārai Biezaitei (piano), 21. janvārī, pl. 20:00 Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā.

● Jaunajā gadā, 3. janvārī, mācītājs J. Cālītis salaulājis Pēteri Vasariņu no Sv. Katrīnām, Ontario un Zaigu Anitru Blumbergu no Zviedrijas. P. Vasariņš ir aktīvs latviešu politiskais darbinieks Kanadā un DV valdes ārējās informācijas nozares vadītāis.

● Sv. Jāņa draudzes Svētdienas skolas bērni un jaunieši ar skolas vadītāju M. Lūsi un mācītāju F.T. Kristbergu 21. decembrī ieradās veco ļaužu mītnē Kristus Dārzs, lai ar dziesmām un bērnu deklamācijām iepriecinātu mītnes iemītniekus. Svētbrīdi un dziedāšanu vadīja mācītājs Kristbergs. Viesi aizveda draudzes dāmu komitejas sagatavotos svētku sainīšus. Bērni pušķoja Ziemsvētku eglīti. Ziemsvētku vakarā Kristus Dārzā ieradās Ziemsvētku vecītis (Gunars Miezis) un izdalīja visiem iemītniekiem no latviešu draudzēm un organizācijām saziedotos svētku sainīšus. Ziemsvētku dienā mediciniskais personāls, māsas un palīgmāsas, izdalīja iemītniekiem Ziemsvētku „zeķes" ar tur ievietotām svētku dāvanām.

● TLB dravnieku kopas sanāksme 11. februārī pl. 18:30 Latviešu Namā. Pārrunās ziemas darbus dravās.

● Kā ik gadus, arī šogad pirms Ziemsvētkiem Sv. Jāņa un Sv. Andreja draudžu jaunieši 20. decembrī devās apdāvināt slimos un vientuļos tautiešus aprūpes mājās, slimnīcās, veco ļaužu mītnēs un privātos dzīvokļos, iepriecinot viņus ar dziesmām, dievvārdiem un veltēm. Jaunieši sapulcējās Jāņa baznīcā un mācītāju F. T. Kristberga un J. Cālīša vadībā izdarīja apciemojumus, izdalot dāvanu sainīšus, kuŗus šogad bija gatavojusi Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja.

● Latviešu Centra loterijas, šogad jau trešo gadu pēc kārtas, izloze notika Centra jaungada sarīkojuma laikā. Izvilka trīs laimestus: 1. ar lozes numuru 19881, zemes gabalu Floridā, ko bija dāvinājis Imants Sveķis, laimēja Z. Sala Vilovdeilā, Ont.; 2. — loze 10683 — ceļojumu pēc paša izvēles (3000 dol. vērtībā) ieguva T. Puisāns Toronto, bet 3. laimests ar lozi 21198 krita DV grāmatnīcas vadītājai Latviešu Centrā Vijai Kraujiņai. Izlozi vadīja Rita Ozoliņa un Līga Miķelsone. Loterija ienesusi Centram 34,000 dolaru. Ložu pircēji šogad bijuši ļoti atsaucīgi.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienu pirmo posmu Latviešu Centrā beidza 17. decembrī ar Ziemsvētku tematu, piedaloties visu triju draudžu luterāņu mācītājiem. Evaņģeliju lasīja māc. A. Celms, Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu vadīja māc. J. Cālītis un par dažādiem mākslas darbiem, kas rādījuši Ziemsvētku notikumus, referēja māc. F.T. Kristbergs. Kopējā cienasta laikā mūža gadskārtas atcerē sveica mācītāju J. Cālīti ar dzimšanas dienas kliņģeri, visiem kopīgi nodziedot Teici to Kungu.

Pārdomu pēcpusdienas atkal atsāks 21. janvārī pl. 13:00 visu triju draudžu mācītāju vadībā. Bībeles stundas māc. A. Celma vadībā Latviešu Centrā atsāks 28. janvārī pl. 13:00. Galvenais pārrunu temats Jāņa evaņģelija 6. nodaļa.

28. janvāris

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENA

TLB Sestdienas skola cer, ka latviešu sabiedrība neaizmirsīs Kārļa Ulmaņa aicinājumu atbalstīt savas skolas.

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS SESTDIENAS SKOLA
Elizabete Pētersone, pārzine
15 Cherrystone Drive,
Willowdale, Ont. Canada M2H 1R8

● Toronto latviešu biedrības Zinātņu kopa rīko jaunatnes referātu pēcpusdienu — laikmeta analizējumu — 18. janvārī pl. 16:00 Latviešu Namā. Vēsturnieks Edgars Kiršs referēs par tematu: Apspiestības saknes. TLTA ģimnazijas absolventes Noras Luksas īsreferāts: Vīnes konference. Pārrunās vēl piedalīsies Silvija Tints un citi jaunieši. Vakaru vadīs Vija Purmale. Dāmu komitejas kafijas galds.

● Pēdējā aizvadītā gada kārtējo svētdienu azaidu pēcpusdiena 14. decembrī Latviešu Centrā saucās Zelta svētdiena, ko kārtoja dāmu komiteja ar priekšnieci E. Gulbi, pulcinot 600 apmeklētāju. Ziemsvētku noskaņā dekorētā telpā ar svētku eglīti bija iekārtota piparkūku novietne un mantu loterija. Zāli bija dekorējušas Velga Jansone un Inta Tauriņa. Piparkūku novietni vadīja Austra Bāra. Loterijai vērtīgas mantas bija ziedojusi Latviešu daiļamatnieku savienība. Loteriju vadīja Dace Priede un Zane Grigore. Svētdienas azaidam, ko šoreiz vadīja Alfona Kalna grupa, sekoja Ziemsvētku dziesmu dziedāšana. To vadīja mācītāji J. Cālītis un F.T. Kristbergs ar Anitu Rundāni pie klavierēm. Dāmu komiteja sveica mācītāju Cālīti ar dzimšanas dienas torti. Azaidus turpinās 11. janvārī no pl. 11.30—15.00. Azaids ar referātu 18. janvārī, kad Dr. A. Vanags sniegs praktiskus padomus dzīvnieku turētājiem.

● **5. Cēsu kājnieku pulka piemiņas komitejas loceklis J. Treijs ziņo, ka iespiesta 5. Cēsu kājnieku pulka vēstures grāmata un nodota grāmatnīcās izplatīšanai. Sagatavota arī video filma „5. Cēsu pulks skatos un skaņās". Tā pieprasāma** — *J. Treijam, 302A Annshiela Dr., Keswick, Ont. L4P 3A5, vai zvanot (416) 476—4220.*

● Ontario gubernatora Lincolna Aleksander Jaungada pieņemšanā parlamenta ēkā latviešu organizēto grupu pārstāvēja mūsu tautas tērpos Daira Jakobsone, Ilze Treimane, Maija Ķuze, Skaidrīte Tērauda un J. Treimanis. Grupā vēl piedalījās V. Ķuze, I. Miķelsone, H. Miķelsons. Viņi vēlāk ieradās Toronto pilsētas namā apsveikt pilsētas galvu A. Eggletonu.

● DV Toronto nodaļas rīkotā Jaungada sagaidīšana notika nodaļas nama gaumīgi greznotās telpās, par ko bija rūpējušies E. Ērvalds un Aina Selga ar palīgiem. Viesus sagaidija nodaļas valdes locekļi. Saimniece A. Korma ar palīdzēm bija sagatavojusi mielastu. Labā gaisotnē deju mūzikas skaņās aizritēja pēdējās 1986. gada stundas. E. Ozola dāvāto šampanieša pudeli un A. Zilgmes dāvāto ūdens krūzi laimēja A. Pērkons, bet Kalupes dāvāto sienas pulksteni — A. Vizbule. Gadu mijā viesus sveica Z. Akots, kopdziesmas vadīja A. Pērkons.

● Divas nedēļas pirms savas 75. dzimšanas dienas 23. decembrī mirusi Mirdza Viktorija Jaunzeme, dzimusi Kaspars, dzimusi 1912. gada 5. janvārī Rīgā, Aizgājēju no Rosara bēŗu nama pārpelnošanai izvadīja mācītājs Ivars Gaide no ASV, sēru mūziku spēlējot ērģelniecei Anitai Rundānei. Nelaikē atstāj dēlu Aivaru ar ģimeni, mazdēlu un mazmeitu. Izvadē piedalījās liela daļa mākslinieku no Mākslinieku vienības Latvis, kuŗas biedrs bija nelaikes vīrs gleznotājs Alfreds Jaunzems, kas mira 1981. gadā.

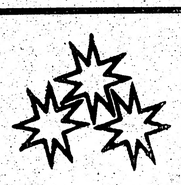

„Rozes tu man kādreiz devi..."

Jautrs vakars Centra atbalstam
VIESTURIEŠU un DZIRKSTS SNIEGUMĀ
VIZMAS MAKSIŅAS vadībā

1987. gada 24. janvārī
Latviešu Centrā
4 CREDIT UNION DRIVE, TORONTO

pl. 19:00 — 20:00 kokteiļu stunda
pl. 20:00 priekšnesumi

Sekos bufete, atspirdzinājumi un deja
pie **Alberta Šūmaņa mūzikas**

Ieeja: $15.- no personas.
Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristiem un Centra birojā.

Galdiņi rezervējami pēc biļešu iegādes
Centra birojā: (416) — 759-4900

Daugavas Vanagu Kičeneras-Vaterlū nodaļa ziedojusi Latvijas Amerikā atbalstam $50. Paldies.

Tas svētku viesis, kas DV Toronto nodaļas Ziemsvētku eglītes vakarā 20. decembrī, mājās dodoties, pārskatīšanās dēļ savu „Aquasoutum" mēteli pārmainīja pret „London Fog", lūgts minēto mēteli atgādāt atpakaļ uz DV namu atmaiņai.

DV TORONTO NOD. VALDE

Izīrējama
MĒBELĒTA ISTABA
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt 691-3980.

KRĀSOTĀJS
St. Šakins
pensionējies, bet vēl arvien vēlas palīdzēt latviešiem ar
krāsošanas darbiem.
Zvanīt **924-7095.**

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(45. turpinājums)

Durvis neatvērās, tās palika kā miegā aizvērts plaksts. Tā nepaspējot savu prasību pateikt, ar kauna sārtumu vaigā tā iet tālāk. Un tikai tagad viņa ievēro trekno burtu uzraktu uz slēgtajām durvīm:

,,Betteln un hausieren verboten'' — tātad ubagiem aizliegts ienākt.

Citā vietā brīdinājums: Nikni suņi!

— Bet es nenāku lūgt, es gribu nopirkt! — skaišas Anda. Bet vācietim bēglis ir tikai ubags. Un vai nav tiesa?

Beidzot kādām durvīm paveroties spraugā, pastiepjas roka, iespiežot tai saujā jēlu olu. Olu? Būtu labi, ja Andai būtu vārīšanas iespējas, bet pēc saimnieces noteikumiem īrniekiem nav atļauts virtuvē grozīties. Un jēlu olu ēst nevarēja. Tālāk — sīkas meitenes rociņa bailīgi pasniedz riecienu maizes. Kā ubagam, kā čigānam. Bet visvairāk uz klauvējieniem neviens neatbild.

Ejot tālāk, pa kādām durvīm izlēkšo liels brūns suns: Grüss Gott! — vau! vau! — un skaļais rējiens izklausās kā izsmejoša atbalss Dieva svētības sveicienam.

Vēl tālāk — labi barots nikns suns žvadzina ķēdi, kura, mājas pažobelē pakārta, viegli pa gaisu slīdēja no viena pagalma gala uz otru.

,,Dievs svētī! — vau! vau! — nikni bārās četrkājainais mājas sargs. Ārpus mājas šie ļaudis sasveicinājās ar Dieva vārdu mutē, ik maltītes reizē cits citam vēlot Dieva svētību. Šais siltajos vārdos vajadzēja būt tik daudz labestības, miera un kristīgās mīlestības, ko ik ceturtdaļu stundas apzvanīja kāds Dievam celts tornis katra mazākā ciema baznīcā. Ik pa nedaudz kilometriem katrā ceļmalas krustojumā uzcelts masīvais koka krusts ar cietēja tēlu, kura aprūsējušais skārda vainags tā galvā vējā grabēja. Tāpēc gribējās vaicāt vēl un vēl, vai tik uzsvērtā dievbijība ir īsta, jeb tikpat čīkstoša kā skārds ceļmalas Pestītāja galvā. Vai te nevienam nebija laika atnest un iedēstīt dzīvu stādu pie cietēja kājām, lai mīļām rokām to koptu?

Nē! Mākslīgā puķe varēja mierīgi lietū salīt un saulē balot, to varēja aizmirst un par to nedomāt. Kaut kāds pasaulīgs pienākums bija izpildīts; lai nu Krusta nesējs cīkstās ar sauli un vēju. Tik pretrunīgi Andai likās būt šie ļaudis.

Tāpēc vien Anda izjuta vajadzību apstāties pie katra Krustā sistā, lai parunātos un vērotu tā sāpju pilno vaigu. Un atceroties mātes mācīto: lūdz! — katram no tiem viņai bija kas sakāms un lūdzams. Dažreiz tās bija garas bezvārdu lūgšanas, kas bez skaņas tiecās apskauties cietējam. Tu — kā brālis, ceļā izdzītais.

Izgājusi miestam cauri, saņēmusi apkaunojošo pliķi sejā, Anda apstājās zem tā paša krusta, zem kura bija stāvējusi miestā ienākot. Rūgtuma pilna tā jautāja:

— Kur tu esi, Dievs? Cilvēku sirdis ir izsalušas tukšas. Viņi Tavu vārdu veltīgi valkā: vienā mutē — Grüss Gott! — vau! vau! Vējš izdzenā mākoņus, aeroplāni izšķērso debesis. Kur ir Tavs miteklis? Kur esi Tu pats? Jeb tukšs ir tas godības tronis, kurā cilvēki Tevi uzcēluši.

Tu klusē, Krustā sistais. Kad Tavas lūpas pavērsies teikt dzīvo vārdu? — Un piespiedusi pieri tēla pēdai, Anda skaitīja:

— Es tikai lūdzējs esmu —
Es — zieds — uz lauzta kāta.
Tik puteklītis sīciņš,
Uz ceļa sabradāta...

Un rasa kā asara, līst tam pār vaigu...

— Arī Tu — vientulis, ceļmalā izdzītais, līdz ar mums. Tu — mūžam nemainīgais — daudzu pielūgtais un noliegtais.

Vai kāds uzlika roku Andai uz mutes: nekliedz! —

*

Arī Pēteris pēc norunas ieradās pie krusta izejpunktā.

— Ir diezgan iets, — sacīja Pēteris. — Iesim iestrēbt ko karstu. Nu jau būsim nokavējuši pusdienas tiesu.

— Nu? — jautā Anda.

— Lemu neveikulis, man neveicās. Garajā staigāšanā man pasniedza vienu āboliņu. Ieiesim tepat kafejnīcā.

— Man kuponu nav, savējos paglabā sev.

— Bļēņas. Izsalcis vēders nedrīkst būt smalkjūtīgs.

— Tev derētu pameklēt darbu. Vācijā ir vīriešu trūkums. Pļaut taču proti, — kādreiz teikto atkārto Anda.

— Kā zini, te nav rūpnīcu un ko citu te varētu darīt? Tas lauks? — tam jau blusa var pārlēkt pāri, ko tad tur strādnieks? —

— Nāc vien, iesim! Alus krodziņā vēl neesam bijuši.

— Mēs neviens nevaram būt citādi kā esam. Esam Dieva radīti instrumenti, un katram tiem sava skaņa, — pretojās Anda.

— Tiesa, esam piederīgi lielajā dzīves orķestrī, kas kopumā izteic savu laiku skaņās. Mums arī jābalsta citam cits, lai nenojuktu. Uzdrīkstos tevi uzskatīt par savu draugu. —

— Draugs? — iedzeļ asi un dziļi — kāda balss — ne balss, bet glāsts. Šis vārds liek aizsapņoties līdz kādam tālam vakaram... Bet nu? — Kas tad ir draugs? Šodienas lielceļā sastaptais svešinieks, kas runā tavā mēlē? Ceļmalas dadzis, arī tas ķeras garāmgājēja lielos. Vai tāpēc tas ir draugs? Draudzību Andai gribas pielīdzināt greznai celtnei, kuras durvis ir slēgtas un logi aizslēgoti. Šo celtni var apbrīnot tikai no ārienes, jo tikai retais ir aicināts tur ieiet, paliekot savā meklēšanas nemierā vieni.

Iežūžojās vējš. Izbalušās puķes viegli čaukst pie pielūgtā kājām, sūdzoties par apvītušiem vārdiem, savtību un reizē to spēku, kas paceļ un piedod. Vai steigā noskaitīta tēvreize tirgoņa mutē nav vairāk zaims nekā grēka izpirkt griba? Kā bagātnieka nevērībā pasniegta dāvana ubagam.

— Šaubu gruzi, neplosi manu sirdi!

— Vai dzirdi — vējš kalnu katedrālēs dzied korāli, — sacīja Pēteris, abiem pārkāpjot viesnīcas slieksni.

*

Kalnos izmētātajos sīkmiestiņos ikvienā bija pa vienam vai vairākiem alus krodziņiem jeb alus istabām. Alus istabas gandrīz visas bija vienādas — tumši panelētas, ar izbāztām briežu vai aunu galvām un zvēru ragiem gar sienām. Iespējams, ka pēc ragu lieluma un platuma lēsa kalnu krodzinieka bagātību vai dižciltību. Pēc viena parauga celtās mājas likās aukstas un lietišķīgas, bez īpatnā siltuma un gara.

Izdarīgās tumšacainās krodzinieces cilāja lielas stikla vai māla krūzes, piedāvājot dzelteno, kuplu putu pārklāto alu. Bija iespaids, it kā visi šie ļaudis nāktu no vienas dzimtas, tik līdzīga bija to sejaskrāsa un vaibsti. Sevišķi zīmīgi bija resnie, nokarenie kakli — kākslis. Krodziniekam grozoties gar leti, resnais tauku maiss tam kūļājās pakaklē, izskatoties kā pagarinātai sejai bez mutes un acīm. Tā mazliet gāzelēdamās pieēdusies zoss nes savu pilno guzu. Dzirdēja — tā esot izplatīta kalniešu slimība joda trūkuma dēļ.

Ļoti līdzīgas bija tumšmatainās, melnacainās, gaitā pasmagās sievietes, valkājot vienādas Grietiņas paveida kleitas. Smagie slēpētāju zābaki tām laupīja sievišķīgo grāciju. Viņas bija smagas kā šie klinšu kalni.

Aiz bufetes grozījās krodziņa īpašniece vai tikpat padrukni papi, apsējušies ar zaļu skoteli, kamēr sievām bija balti priekšauti, aizmugurē sasieti ar kuplu saišķi. Ja visas sievietes bija vienādi tērpušās Grietiņas griezuma kleitās, katrai izvēloties sev tīkamo krāsu — zaļu, zilu vai sarkanu, sīki puķotu katūnu, tad vīriešiem vismīļākās bija īsās kazādas bikses līdz ceļgaliem, ar klapi priekšā un kabatām sānos. Tās likās neērtas un nepiekļāvīgas, bet goda pilns kalnieša apģērbs.

Spriežot pēc saspiekotās ārienes, varētu spriest, ka ādas bikses pāriet īpašumā no tēva uz dēlu un pat vēl tālākām paaudzēm.

Turpinājums sekos).

Edvards Tūters

Gadu mijā

Uz jauno gadu cerības sirds raida
Beigs elpot tumsa. Saule gaismu raisīs
Gars negaru kā linus rijā paisīs.
Plauks jauna brīvība. Vairs nebūs naida.

Tik nedrīkst ilgas rimties vairot gaismu,
Lai tā mums jaunus nestu Saules gadus.
Kaut miņās apmīļojam draugus, radus, —
Žņaudz sveši tumsoņi tiem brīves kaismu.

Gads nākošais vai būs par šito labāks,
Jeb ilgas vien būs prieks mums vienīgais, —
Velns plauksmi katru posta tīnē glabās?

Jauc tautām ceļus negars ļauns un baiss.
Tiek miglā tītas visas debess malas.
Kur gaisma plaukst — ir tikai sapņu salas.

...Bet gars vēl prātu urda, urda miesu:
,,Reiz gadi nāks un spriedīs taisnu tiesu!''

* * *

Klāra Zāle

Neatsaucas

Mirdzošais tāluma putns,
vai dzirdēju tevi dziedam,
Pusnaktī rasa kad bira
vārīgam narcises ziedam?
Vēlīgi sijājot mieru
zvaigžņotie dziļumi plešas —
Veldzīgās nemaņas stundas
kļuvušas saltas un svešas.
Vien tumsas sikspārnis tagad
acīm drudžaini platām
Manās nedzīvās acīs —
nedzīvās acīs skatās.
Acis, kam asaru nava,
acis, kas neprot vairs smaidīt,
Vienādi — austošu rītu,
vai nakti bez ausmas — var gaidīt
Mirdzošais tālumu putns
Reiz pasaules plašumā sauca.
Nu kur tavi liesmainie spārni,
pāri kas apvārsņiem trauca?
Saucu, bet — neatsaucas.
Visi tālumi klusē.
Kvēlākie tālumi blāzmo
Stūrītī — austrumu pusē.

* * *

Vilma Kinstlere

Jaunā gadā ieejot

Svētī Dievs, šo gadu jauno!
Svētī mūs un pasargi!
Neļauj ļauniem spēkiem satriekt
Mūsu miesu, dvēseli.

Laika straume projām skalo
To, kas bijis, to kas ir;
Visvarēnā Tēva Rokas
Nākotnē lai ceļu šķir!

Dzīvosim pēc Dieva gribas —
Kristus pēdās staigāsim;
Tad it visā dzīves laikā,
Viņa bērni paliksim.

Nezudīsim mēs kā tauta,
Ja mūs vadīs Dieva spēks;
Palauties tik savam spēkam —
Liels un nepiedodams grēks!...

Iznākusi pulkv. Silgaiļa grāmata

DV CV prezidija sēdē Straumēnos DV priekšnieks J. Frišvalds ar gandarījumu ziņoja, ka šajā brīvības cīnītāju gadā DV organizācija ir pagodināta ar divām PBLA balvām. Tautas balva piešķirta DV goda priekšniekam V. Hāzneram un PBLA Kultūras fonda balva — goda diploms Daugavas vanagu organizācijai par nacionāli nozīmīgu grāmatu izdošanu.

DV priekšnieks ir nosūtījis vēstuli Džekam Metlokam ar atzinību par viņa runu Šatakvas konferencē Dzintaros.

Novembrī iznākusi Artura Silgaiļa grāmata Latviešu leģions angļu valodā. Grāmatu izdevis James Bender apgāds Kalifornijā. Tai ir 256 lappuses, 167 foto attēli un vajadzīgās kartes. Eiropā grāmatu var pieprasīt DVF grāmatnīcā. DV Fonds Lielbritānijā sedz daļu no grāmatas izmaksas, lai ar to palīdzētu grāmatu izplatīt.

Ir jau daļēji iespiestas markas ar piecu netaisni vajāto brīvības un cilvēku tiesību cīnītāju attēliem. Tie ir latvieši Žanis Skudra, Gunārs Astra, Gunārs Feldmanis, Lidija Lasmane-Doroņina, un Jānis Rožkalns. Uz markas iespiesta arī īsa informācija par viņiem uzliktajiem sodiem. Markas ir vērtīgs informācijas materiāls. Paredzams, ka tās būs pārdošanā 1987. gada janvārī.

Sagatavošanā ir informatīva pastkarte, kas atgādina Hitlera-Staļina paktu, ar ko 1939. gadā sadalīja Eiropu. Tā bija pret Baltijas tautām vērsta netaisnība, ko, diemžēl, apstiprināja arī rietumu lielvalstis Jaltas konferencē. Ar pastkartēm ir nodomāts šo netaisnību atgādināt, kad tuvojas noziedzīgā līguma piecdesmitā gada diena.

DVF Straumēnu saimniecība, saziņā ar DVF valdi, ziedojusi £ 1.000. ārējās informācijas un jaunatnes darba veicināšanai. Par pusi no ziedojuma summas izdos no jauna informācijas brošūru Latvia and Latvians ar papildinātu tekstu un jaunām ilustrācijām, kas atspoguļos pēdējā laika notikumus. Otra ziedojuma puse domāta V. Januma fondam, gadskārtējai jaunatnes nacionālu pasākumu apbalvošanai.

Pārrunās konstatēja, ka kara atmiņu literātūrā ievērojams robs ir žēlsirdīgo māsu pieredzes aprakstu trūkums. Būtu vēlams, lai bijušās māsas savas atmiņas uzrakstītu un publicētu.

Prezidijs pārrunāja un piekrita DV priekšnieka ierosinājumam — lielāku vērību pievērst DV nodaļu un apvienību valžu priekšsēžiem. Šie vietējo DV saimju vadītāji ir organizācijas galvenie darba veidotāji un atrodas visciešākā saskarē ar vanagiem un vanadzēm. Viņu darba pieredze ir neatsveramā visai organizācijai. Lielākās DV un vispār latviešu sanāksmēs būtu jāizkārto šo pamata darbinieku tikšanās un darba sēdes, pulcinot viņus no visiem kontinentiem un DV zemēm.

Prezidijs ar atzinību vērtēja Baltiešu padomes un Baltiešu biedrības Lielbritanijā rīcību sakarā ar pastiprinātajām baltiešu karavīru vajāšanām. Baltiešu padome izdevusi preses informācijas lapu un ir nosūtījusi vēstules vairākiem britu parlamenta locekļiem un valdības amatpersonām.

DV vanadžu priekšniece ziņoja par vanadžu nodomu izdot un izplatīt informācijas lapas par latviešu novadu tautastērpiem, dodot tērpu aprakstus un padomus tērpu pareizai nēsāšanai. Daudzās vietās vanadzes ir rūpējušās par Annas Brigaderes atceres izkārtošanu. Sekmīgi turpinās literatūras ielasījumi skaņu lentēs neredzīgiem.

Ingrīda Cāzere ir ierosinājusi izgatavot video lentes, kas raksturo DV organizācijas darbu jaunatnes informēšanai. Prezidijs šādu ierosinājumu atbalstīja. **Iks.**

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas Latvisko zinātņu semināru ziemas sēmestŗa pirmajā sarīkojumā mākslinieks Dzintars Mežulis stāstīs par saviem darbiem un ceļojumiem, tos parādot krāsu slīdītēs. Sarīkojums notiks svētdien, 11. janvārī pl. 14.00 Latviešu Namā, un to vadīs Gunilla Gustava.

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, CHIN AM skālā 1540 pl. 22.30

10. janvārī

11. janvārī no pl. 11.30 līdz 15.00 azaids Latviešu Centrā.

11. janvārī (svētdien) pl. 14 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārs — Dzintara Mežuļa skulptūras un ceļojumi slīdītēs ar autora paskaidrojumiem. Vadīs Gunilla Gustava.

11. janvārī (svētdien) pl. 16 Latviešu Namā Dr. G. Siliņa referāts —
Vīnes brauciens;
Akapunktūra.

15. janvārī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē Modris Lorbergs stāstīs par Ziemas svētku kaujām. Deklamācijas.

17. janvārī (sest.) pl. 17.00 DV namā Annas Brigaderes atcere ar māc. A. Celma referātu.

18. janvārī (svētd.) pl. 15.00 DV namā Dr. G. Siliņa referāts.

18. janvārī no pl. 11.30 līdz pl: 15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14 vid. zālē Dr. A. Vanags dos praktiskus padomus dzīvnieku turētājiem.

18. janvārī pl. 16 Latviešu Namā Ed. Kirša referāts „Apspiestības sakne" un Noras Luksas īsreferāts „Vīnes konference."

24. janvārī pl. 19 Latviešu Centrā — „Rozes Tu man' kādreiz devi"... — jautrs vakars viesturiešu un Dzirksts sniegumā Centra atbalstam. Sekos deja pie Alberta Šūmaņa mūzikas.
Biļetes Centra birojā un pie koristiem. Galdiņi rezervējami pēc biļešu iegādes Centra birojā.

24. janvārī (sestdien) pl. 18 un

25. janvārī (svētdien) pl. 15 Latviešu Namā ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar R. Blaumaņa joku lugas No saldeņās pudeles izrādēm.

25. janvārī no pl. 11.30 līdz 15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14 vid. zālē | Grāmatu svētdiena Centrā Draudzīgā aicinājuma iezīmē: folkloristes Aijas Beldavas, no Blūmingtonas, Ind., referāts „Izplatījuma bērni — mūžīgais, mainīgais latvietis."

31. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba zaķu balle. Zaķuļa mūzika.

1. februārī (svētd.) pl. 15.00 DV klubā K. Sidara referāts.

22. februārī (svētd.) pl. 11.30 DV namā DV biedru pilnsapulce.

22. februārī pl. 17 Latviešu Namā koncerts — Martha MacVicar — soprāns, Juris Cīrulis — baritons.

28. februārī (sestd.) pl. 19.00 Minkler auditorijā Daugaviņas uzvedums.

1. martā (svētd.) pl. 13.00 DV namā vanadžu pilnsapulce.

21. martā (sestd.) pl. 19.00 DV namā Latviešu leģiona atcere.

4. un 5. aprīlī DV namā DV deleģ[illegible] sapulces.

4. aprīlī (sestd.) plkst. 19.00 Latv[illegible] Centrā DV vīru kora 20 gadu jubilejas sarīkojums.

3. maijā (svētd.) pl. 17.00 Latviešu Namā DV sieviešu kora Zīle koncerts.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

1987.g.

21. janvārī pl. 20, trešdien, Toronto universitātes Walter Hall — Edgars Kariks, flauta, un Māra Biezaite, klavieres, abi no Austrālijas.

2. aprīlī pl. 20, ceturtdien, Jane Mallett Teatre — Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

LONDONA

● Atzīmējot Apvienoto Nāciju Cilvēku tiesību dienu, Baltijas Federācijas Londonas nodaļas sadarbībā ar Cilvēku tiesību aizsardzības komiteju svētdien, 7. decembrī, izkārtoja balonu palaišanu. Tehnisko darbu veica Londonas latvieši. Sevišķi jāmin Z. Krēsliņš, kas kārtoja visu priekšdarbu veikšanu. Viesi — runātāji bija Edīte Lynch — Baltijas sieviešu padomes priekšsēde no Toronto un Dr. E.B. Roslycky no Cilvēku tiesību aizstāvēšanas komitejas, kas pārstāv desmit aiz dzelzs aizkara esošās tautības. E. Lynch uzrunā pakavējās pie cilvēku tiesību neievērošanas, sevišķi komūnistu zemēs; Dr. E.B. Roslycky apsūdzēja Padomju savienību cilvēku tiesību pārkāpumos. Pēc tam palaida balonus ar piestiprinātām apcietināto kartītēm. **R.E.**

Toronto latviešu skolas eglīte

Ziemsvētku eglīšu sarīkojumu virkni Toronto beidza TLB Sestdienas skola ar savu eglīti 4. janvārī Latviešu Centrā, pulcinot lielajā zālē vairāk kā 300 apmeklētāju, ieskaitot 90 bērnus. Pēc mācītāja F.T. Kristberga vadītā svētbrīža svētku saimi uzrunāja skolas pārzine E. Pētersone.

Vakara galvenais notikums bija Veras Dāboliņas bērnu lugas izrāde Jāņīša Ziemsvētki 3 ainās. Astoņas lomas cītīgi tēloja 6. klases audzēkņi Zinta Kalniņa, Matīzs Kotta, Aris Veilands, Krista Ozoliņa, Tedijs Murata, Lisa Vusta un Andrejs Ivsiņš. Izrādi bijs iestudējušas skolotājas A. Mollere un E. Pētersone, iekļaujot arī dziedāšanu un deklamācijas. Izrādē piedalījās arī 2. klases audzēkņi ar rūķīšu (Kārlis Blūms, Māris Blūms un Vilnis Blūms, visi trīs brāļi un Jānis Elksnītis un Kārlis Siksna) un sniegpārsliņu (Andrea Linčs, Tatiana Muižniece, Ariana Murata, Laura Ozoliņa un Lidija Šķobe) dejām. Tās bija iemācījusi V. Bērziņa, bet mūziku rakstījusi Dace Cielava. Dekorācijas bija gatavojis E. Ērvalds skaisti izceļot meža ainavu un latvisko lauku istabu. Skaisti bija arī vecāku darinātie rūķīšu un sniegpārsliņu tērpi A. Molleres vadībā ar A. Pētersones gatavotiem galvas rotājumiem. Veiksmīgi savu uzdevumu veica skatuves meistari R. Vusta un Andris Briedis, gaismotājs Z. Veilands, skaņu meistars J. Ivsiņš un grimētāja V. Murata; sufliere L. Kotta.

Izrādes starpbrīžos pārējo klašu audzēkņi savu skolotāju vadībā sniedza individuālas un kopdeklamācijas, arī Jāņa Širmaņa pasakas iztēlojumu. Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu pavadīja skolas kokļu ansamblis Pēteŗa Brīviņa vadībā. Vakara norisi raiti vadīja skolotāja Līga Miklašēvica.

Nevar nepieminēt čaklos vāku zīmētājus sarīkojuma priekšnesumu programmas lapiņām. Zīmētāji saņēma balvas: No pirmskolas un 1. klases Āris Plampe, Megan Makogi (McCaughey); 2. un 3. klases Jānis Elksnītis, Laura Ozoliņa, Pauls Miklašēvics; 4. un 5. kl. Margita Pētersone, Mārtiņš Šmits; 6., 7. un 8. kl. Reinis Briedis, Konrads Ozols, Krista Ozoliņa, Nīls Ozoliņš un Lisa Vusta (Wust).

Ilggadējai skolotājai Verai Slaviešai tikko bija apritējusi dzīves gadu jubileja. Viņu sveica skolas pārzine E. Pētersone, pasniedzot tautisku keramikas šķīvi. Vecāku padomes priekšsēdis E. Lukovskis bija noorganizējis ziedoto mantu loteriju, kas arī guva piekrišanu un deva ienākumus skolas atbalstam. Vakars beidzās ar cienastu bērniem un bufeti viesiem. Bērni gāja rotaļās un dejoja tautas dejas. **V.S.**

VAIDAVAS apgādā iznākušās Pēteŗa Kalniņa grāmatas ieteicu iegādāties, pasūtinot tieši no autora par pašizmaksas cenām:

1. **Linu dvielis** — 314 lp., iesieta par $10.-
Aprakstīta Vidzemes viensētas dzīve.

2. **Viesuļi virpuļi** — 327 lp., iesieta, par..... $12.-
Skolēni kaŗa gaitās.

3. **Mugursoma** — 510 lp., iesieta, illustr..... $21.-
Viesuļu turpinājums — puikas kaŗā un gūstā.

Cenas Kanadas dolaros apm. 10 proc. vairāk.

Pasūtinājumi un čeki adresējami:
Mr. P. Kalniņš,
184 N. Hawthorne Rd.,
Winston-Salem, N.C. 27104, U.S.A.

Cenā ieskaitīta piesūtīšana U.S.A. robežās.

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENAM JĀKAUJAS AR MOSKIEM

Kad amerikāņu apstulbušo politiķu un liberālās preses šuneļu bars apbrīnojamā stulbumā sāka noriet prezidentu Rēgenu, tie nespēja aptvert to, ka notriepjot Rēgenu, viņi patiesībā izdarīja smagu triecienu ASV prestižam. Tā kā Rēgens ir brīvās pasaules faktiskais politiskais vadonis, tad ar ASV prestiža ievainošanu cieš visu brīvo demokratiju pozicijas konfrontācijā ar komūnisma agresiju.

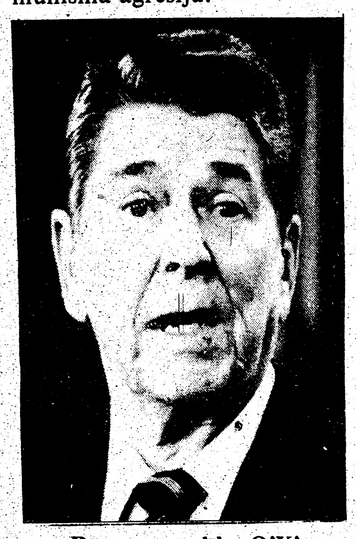

Rēgena veselība O'K'

Pagājušajā nedēļā īpašā senāta slepenā dienesta izmeklēšanas komisija paziņoja, ka tās atzinumi netikšot publicēti. Rēgens prasīja, lai šī komisija nāk klajā ar visiem faktiem, kādi tie arī nebūtu. Pieminētā komisija šo Rēgena prasību ignorēja un, taisnojoties ar valsts interešu ievērošanu, piekrita vēl vienas papildu izmeklēšanas komisijas radīšanai, kuŗa darbu pabeigšot līdz šā gada rudenim, citiem vārdiem, demokratu partija savās politiskās interesēs vēlas tagadējo iekšpolītisko krizi vilkt gaŗumā, lai mazinātu republikāņu izredzes nākamajās prezidenta vēlēšanās. Zinātāji apgalvo, ka pieminētā komisija ir bijusi spiesta atzīt, ka Rēgens rīkojies pareizi, jo Vidējo austrumu telpu, kuŗā atrodas Irāna, Amerika stratēģisku iemeslu dēļ nevar ignorēt.

Tajā pašā dienā, kad senāta komisija paziņoja savu lēmumu klusēt, Persijas jūras līča telpā kādu amerikāņu novērošanas lidmašīnu trāpīja no kāda preču kuģa izšauta raķete. Domā, ka kuģis nav braucis ar Pad. savienības sarkano karogu, bet pretaviācijas raķete ir ražota kādā miera ieroču fabrikā Sarkanās imperijas robežās.

Amerikāņu presē parādījušies vairāki raksti ar Rēgenam izteiktu labvēlīgu noslieci. Pēdējās dienās pie Baltā nama notikušas demonstrācijas, kuŗās apliecināta uzticība prezidentam un viņa politikai.

Runājot par Irānu, tagad pamatoti jautā, kādēļ Kremlis iebruka Afganistānā — ne, lai afganistāņu musulmaņus pārvērstu par Marksa pielūdzējiem. Afganistānas okupācija, kas ilgst jau septiņus gadus, ir Sarkanās imperijas ekspansijas ķēdes loceklis.

Ja demokratijas būtu Hitleram aizlikušas kāju priekšā Austrijas un Sudētijas okupācijā, varbūt ka pasaulei būtu aiztaupīts lielais kaŗš un miljoniem dzīvību nebūtu gājušas bojā.

Buchans: „Rēgens atgūst arī politisko veselību."

To, ka Rēgena norējēji aizmirsuši, ka tagadējais prezidents atdevis ASV militāro potenciālu, zināmu aprindu kontrolētais informācijas dienests tautai slēpj. Šis militārais potenciāls ir pamatā lielā politiskā spēlē un lielvaru konfrontācijā, jo no bezzobaina tīģeŗa neviens nebaidās.

Prezidentam būs jāpievar daudz pretinieku.

Rēgena kritizētāji aizmirsuši to, ka prezidents jau pirmajos divos gados izpildījis vēlēšanu laikā dotos solījumus un ir sadziedējis visas smagākās brūces amerikāņu saimnieciskā un valsts aparāta uzbūvē.

75 g. vecais prezidents Rēgens pagājušajā nedēļā ieradās Betezdas slimnīcā, kur pasaules labākie ārsti rūpīgi pārbaudīja viņa veselību. Bažas par vēža klātieni zarnā izrādījās veltīgas, un arī operējamos dziedzeŗos neatrada nekādas ļaunas pēdas.

Prezidenta tuvākais padomdevējs Buchans preses pārstāvjiem izteicies, ka Rēgens atguvis ne tikai fizisko, bet arī politisko veselību.

Iekšpolītiskā plāksnē Rēgens kongresam jau iesniedzis savu budžeta projektu, par ko daudz runās, bet droši vien maz grozīs. Te gan jāievēro, ka demokratu partijai tagad ir vairākums ne tikai Tautas vietnieku namā, bet arī senātā.

Jaunais budžets ir lielākais ASV vēsturē, un tas sasniedz vienu triljona dolaru apmēru. Šajā budžetā Rēgens prasa palielināt militāros izdevumus par trīs proc. un piešķirt lielākus līdzekļus Stratēģiskās ieroču atvairīšanas iniciātīvei.

KAS NOTIEK ĶĪNĀ?

Jau veselu mēnesi Ķīnā sprēgā politiskas raķetes, kuŗu nozīme un mērķi pagaidām vēl grūti izsekojami. Tās ir ķīniešu studentu masu demonstrācijas, kas skaŗ jau 14 lielākās pilsētas, kuŗās demonstranti atklāti prasa ātrāku demokratijas īstenošanu, runas un preses brīvību un valdības neiejaukšanos akadēmiskās lietās.

Nesaprotama ir ķīniešu komūnistu partijas uzkrītošā iecietība un tūlītēja demonstrantu prasību ievērošana, atbrīvojot visus policijas aizturētos studentus.

Ķīniešu studenti Pekingā dedzina partijas avīzi.

Ne bez pamata daži zinātāji apgalvoja, ka studentu demonstrācijas notiekot ar paša Denga ziņu. Dengs tādā ceļā mēģinot radīt plašāku populāru bazi savam Ķīnas saimnieciskās reformas plānam. No otras puses — Denga durvju pavēršana plašākiem sakariem ar rietumiem pamudinājusi ķīniešu jaunos intellektuāļus meklēt arī plašākus politiskus apvāršņus. Pagājušajā nedēļā Pekingas komūnistu partijas oficiozā parādījās ievadraksts, kas apvainoja studentus anarchijas radīšanā un pat Pekingai naidīgās Taivanas propagandas izplatīšanā. Studenti šos apvainojumus katēgoriski noraidīja un, policijai noraugoties, Pekingas lielākā laukumā sadedzināja tūkstošiem partijas oficioza kopijas.

Studenti tajā pašā laikā prasīja, lai Dengs dodot atbildi, jo tikai pats Dengs esot vienīgais, kuŗa vārdam viņi ticētu.

KREMĻA EMISĀRI KABULĀ

Kaut Afganistāna Gorbačovam vēl joprojām sagādā lielas galvassāpes, Kremlis nedomā atstāt savas militārās pozicijas šajā stratēģiski tik nozīmīgā Vidējo austrumu telpā.

Pirms pāris nedēļām Afganistānas kompartija piedāvāja nacionāliem partizāniem 6 mēnešu pamieru. Brīvības cīnītāji to noraidīja un kāpināja uzbrukumus militāriem transportiem, kuŗus Kabula sūta miermīlīgu ciematu terorizēšanai un iznīcināšanai. Viņi saņēma gūstā vairākus sarkanarmijas virsniekus un ar jauniem raķešu ieročiem uzbruka vairākiem militāriem mērķiem Kabulas tuvumā.

Šīs nedēļas sākumā Kabulā ieradās Pad. savienības ārlietu ministrs Ševardnadze, bet šoreiz zīmīgā kārtā viņu pavadīja Gorbačova padomdevējs ārpolitiskās problēmās — slīpētais Pad. savienības bij. sūtnis Vašingtonā Dobrīņins.

Abi Kremļa emisāri Kabulā deklarēja, ka sarkanarmija atstāšot Afganistānu, ja citas valstis pārtraukšot naidīgo elementu (nacionālo partizānu atbalstīšanu ar ieročiem un lidmašīnām).

Pasaules apmānīšanas nolūkā plānotas pat vēlēšanas ar opozicijas partiju piedalīšanos. Šīm opozicijas partijām gan iepriekš jādabū tagadējā Kabulas režīma apstiprinājums.

Rūgtā dzīves īstenība ir tā, ka sarkanarmija aiziešanas vietā jau sagatavojusi stratēģiskās maģistrāles un aerodromus iespējamai militārai ekskursijai Pakistanā un Irānā.

NOKLUSĒJA

Pagājušajā nedēļā dzimtas kapos Anglijā apbedīja 92 g. vecumā mirušo britu valstsvīru un bij. ministru prezidentu Makmillenu.

Makmillens izdeva Kremlim politiskos bēgļus.

Latīnu teiciens „Par mirušiem tikai labu" šoreiz jāpapildina ar rūgtu patiesību, ka 2. Pasaules kaŗa beigās, lai izpatiktu Kremlim, Makmillens izdeva Maskavai tūkstošiem padomju pilsoņu, kas bija cīnījušies pret sarkanarmiju. Šo kaŭna traipu nekrologa rakstītāji noklusē.

Cvi-Ben Vulfs

Es paliku viens

Septiņdesmitajos gados es dzīvoju Rīgā un strādāju lielā projektu institūtā, zinātniski mechaniskā propagandas nodaļā. Mūsu nodaļa bija kā lielā izdevniecībā, ar redaktoriem un māksliniekiem. Mums bija savs rotaprints un elektrografija.

Es vairs lāgā neatceros visus mūsu izgudrojumus un projektus, bet atceros problēmas, kas radās starp mums un nodaļu, kurai vajadzēja mūsu izgudrojumus izlietot rūpniecībā un nogādāt visā Pad. savienībā eksperimentālus zīmējumus un mechanisko izstrādājumu projektus. Līdz ar to pie mums parādījās pieredzējuši ,,vēstuļu rakstītāji". Viņiem bija pazīstami diplomātiski triki, viņi prata izvairīties no tiešiem pieprasījumiem. Pieprasīja lielāku tiesu izgudrojumu, kas gulēja apputējuši plauktos. Tā mēs strādājām. Bet tas nav galvenais, par ko es gribēju pastāstīt.

Mūsu nodaļā bija divi mākslinieki, katrs bija labs savā ziņā. Man patika strādāt ar Valdi Ozoliņu. Mēs ar viņu ātri sadraudzējāmies, varbūt tāpēc, ka sapratāmies ar pusvārdu, un, varbūt, tāpēc, ka viņa zīmējumi man bija garīgi tuvi. Man patika viņa izskats, prasme turēties, runāt un uzklausīt citus. Viņš runāja īsi, bet es viņā jutu savdabīgu kultūru un iekšēju intelligenci. Liela auguma, platiem pleciem, ar stiprām rokām, agri palicis bez matiem, ar dziļi iekritušām zilām acīm, — tāds viņš palicis manā atmiņā. Viņa acīs, bālajā sejā bija skumjas.

Kādā jūnija dienā mūsu nodaļu slēdza.

Mūs visus aizsūtīja uz mūsu šefa kolchozu novākt sienu. Es strādāju kopā ar Valdi. Mēs ar dakšām vācām sienu kaudzēs. Valdis strādāja lietpratīgi, un es redzēju, ka viņš ir pieradis pie zemnieku darba.

Kad mēs nobeidzām piekto kaudzi, viņš negaidot apstājās. Seja viņam kļuva smilšu balta, un viņš nogāzās kā nopļauts. Es, nometies uz ceļiem, sāku viņam viegli sist pa vaigiem, bet viņš nereaģēja. Pēc pāris minūtēm viņš atvēra acis un viegli pasmaidīja, it kā atvainodamies par savu uzvešanos.

,,Kas tev kaiš, Valdi?"

,,Tie ir nieki, laikam saule mani pārkarsējusi", viņš atbildēja.

Vakarā mēs nopirkām pustopu, drusku iedzērām un parunājām par dzīvi. Valdim atkal bija laba sejas krāsa, bet šis notikums man neizgāja no prāta.

Mākslinieks viņš bija drošs, laikmetīgs. Viņa zīmējumi bija lakoniski, bet reizē izteiksmīgi un reāli. Tiem visiem bija viena īpatnība — grūti saredzamas skumjas. Kādreiz kāds viņam pat pārmeta pesimismu zīmējumos (vai tad kādreiz pietrūkst pārmetumu māksliniekam Pad. savienībā?)

Reiz darba beigās piezvanīja institūta galvenais inženieris un prasīja steidzīgi sagatavot prospektu par jaunu mašīnu atkritumu pārstrādāšanai. Toreiz modē bija atkritumus izlietot kā otrreizēju izejvielu — it kā būtu izejvielu trūkums. Es aizgāju pie Valža, lai paprasītu padomu. Darbnīcā viņa nebija. Blakus viņa darba galdam stāvēja ar palagu pārsegts molberts. Viens stūris nebija aizsegts. Mani pārņēma stipra ziņkāre un es atsedzu visu gleznu. Tā mani satrieca. Pelēkos toņos bija gleznota neliela ieleja, no visām pusēm stāvu klinšu un asu akmeņu ielenkta. Neviena koka, neviena auga. Melnas debesis, purpura krāsas mākoņi, no kuriem krita asiņainas lietus lāses. Visu ieleju piepildīja viens uz otru sakrituši kaulaini ķermeņi ar skeletu ģīmjiem un lielām acīm. Acīs sastingušas ilgas un mokas, un viņi sasprindzināti skatījās debesīs. Īsta Dantes elle! Pat vēl trakāk. Glezna nebija nobeigta. Vietām caur plāno krāsas kārtu bija redzama zeme.

Es tā biju aizrāvies, ka neredzēju Valdi ienākam. ,,Joki", teica Valdis. Viņš aizsedza gleznu. ,,Aizmirsīsim to."

Bet aizmirst es to nevarēju. Ar ko es arī nenodarbotos, manas domas saistījās ar gleznu.

Drīz pēc šī notikuma Valdis neieradās darbā. Pagāja divas dienas. Ar Valdi tas notika arī agrāk, bet viņš vienmēr piezvanīja. Es sāku uztraukties un piezvanīju viņa sievai. ,,Dzidra, labdien, kas noticis ar Valdi? Viņš divas dienas nav bijis darbā."

,,Es pati nezinu, nevaru saprast."

,,Vai viņš aizbraucis?"

,,Vienmēr, kad viņš aizbrauca, viņš mēdza man piezvanīt uz darbu vai atstāt zīmīti."

Es pārtraucu sarunu ar Dzidru, jo negribēju viņu vēl vairāk uztraukt sakarā ar viņas vīra negaidīto pazušanu.

Pēc nedēļas Valdis ieradās darbā. Viņš izskatījās nospiests. Sejas vaibsti bija asāki, vaigi iekrituši, acis iekaisušas, un viņš nebija noskuvies.

,,Kas ar tevi notika? Kur tu biji? Tu izskaties slikti."

,,Ilgi jāstāsta. Ko darīt, es paliku viens. Aiziesim uz mūsu kafejnīcu un iedzersim pa vienai."

Mēs nosēdāmies pie galdiņa pašā stūrī pie loga. Mums atnesa kafiju ar konjaku. Iedzērām un klusējām. Valdis pasūtīja vēl pa glāzītei. Kad mēs izdzērām otru glāzīti, Valdis atslējies pret krēsla muguru, sāka stāstīt.

,,Dzīvi kādreiz var izšķirt viens gadījums — tikai viens. Kad es absolvēju mākslas skolu, biju divdesmit gadu vecs. Dabūju aicinājumu strādāt teātrī. Tikko gribēju iesākt darbu, mani izsauca uz Kara komisariātu. Vecākais leitnants, paskatījies manos dokumentos, teica: ,,Tu dienēsi celtniecības bataljonā." Pēkšņi ienāca pulkvedis un prasīja, uz kurieni es esmu norīkots. ,,Nē — tādi izglītoti puiši mums vajadzīgi raķešu daļās."

Šis gadījums izšķīra manu likteni. Tiku speciāli apmācīts, un mani nosūtīja uz raķešu pulku 300 km no Karagandas. Šaurā ieleja, no abām pusēm kalnu ielenkta, kas bija apauguši kupliem mežiem, — tā izskatījās kā neaizkarts dabas stūris, kur cilvēka kāja reti spēj soli. Bet tāds iespaids radās tikai pirmajā mirklī. Īstenībā kalnu ielejā stāvēja raķetes ar visām ierīcēm, — tādas pašas, kādas rāda Maskavā, Sarkanajā laukumā, demonstrāciju laikā. Vai tu saproti, kas tās bija par raķetēm?

Baterijā bija 28 zēni, ieskaitot komandieri. Stāsta, ka kara dienests tuvina cilvēkus. Varbūt ka tā ir, bet miera laikos cilvēkus tuvina kopējas nelaimes un bēdas. Tā tas arī notika ar mums. Pie Ķīnas robežām bija nemieri.

No šachtas dziļumiem līdz zemes līmenim lēni pacēlās raķešu ierīces. Kareivji nostājās savās vietās. Piepeši kaimiņu pusē iekaucās sirēna — briesmu signāls. Notika radioaktīvo vielu izplūdums. Mūsu komandieris un baterijas vecākais kareivis aizbēga no turienes. Mums viņi pavēlēja palikt savās vietās. Mēs nokļuvām apstarojumu zonā. Bet pavēle ir pavēle, mēs neaizskrējām prom. Avarija bija likvidēta pēc divdesmit minūtēm. Šis laiks bija pietiekams, lai komandieris, vecākais kareivis un vēl divi kareivji tiktu stipri apstaroti. Nākošā dienā ar helikopteri ieradās ģenerāļi, pulkveži un ārsti. Mūs izmeklēja un ievietoja slimnīcā. Pēc pāris dienām nomira komandieris, vecākais kareivis un abi pārējie kareivji. Mēs pat nepaspējām no viņiem atvadīties. Mūs neielaida viņu palātā. Mēs sapratām, ka mūsu liktenis ir izšķirts, kaut neizjutām nekādas fiziskas sāpes. Slimnīcā nogulējām veselu mēnesi. Mums pārlēja asinis un deva kaut kādus preparātus. Drīz nomira vēl divi puiši. Dzīvi palikām 21 kareivis no visās baterijas. Pēc tam tikām izrakstīti un atlaisti uz mājām. Majors paņēma no mums parakstus, ka neizstāstīsim kara noslēpumus. Galvenais viņiem bija noslēpuma saglabāšana, bet ne veselība...

Pirms aizbraukšanas mēs sapulcējāmies kopā, sēdējām drūmi, un klusēdami dzērām šņabi. Katram no mums bija tā pati doma — ,,notiesāti". Es lāgā neatceros, vai tas bija seržants Saša vai Amizans, puisis no Grūzijas, kas nāca ar priekšlikumu: Kad pirmais nomirs, pārējiem tas jāizvada pēdējā gaitā. Mēs visi devām šādu zvērestu.

No tā mirkļa pagājuši desmit gadi. Cik reižu man nav iznācis braukt, cik neesmu redzējis bēdu! Grūzija, Armēnija, Ukraina, Baltkrievija, Ļeņingrada, Maskava, Uljanovska, Voroneža, — gandrīz visa padomju valsts. Gadās braukt divi, trīs reizes gadā, lai pavadītu biedru pēdējā gaitā. Vissmagākais pārdzīvojums bija Erevanā. Nomira Vagrans Stepanjavs — vienīgais dēls vecākiem. Viņa tēvs stiprs kā ozols, piecās minūtēs no bēdām kļuva sirms."

,,Bet tālāk? Uz kurieni tu tagad brauci?"

,,Dabūju telegrammu no Simferopoles: ,,Dienas skaitītas." Steidzīgi piezvanīju uz lidostu. Atbildēja, ka pēc pusotrām stundām būs lidmašīna.

Sasaiņoju savu koferi un aizlidoju. Tas pats, kas ar citiem. Palieku tagad viens."

*

Pēc gada Valdis nomira. Aizgāja pēdējais no divdesmit astoņiem.

*

Raksta autors, žurnālists Cvi Ben-Vulfs, pirms izceļošanas uz Izraēlu strādājis Rīgā. Raksts publicēts Izraēlā iznākošā žurnālā ,,Krug" (Riņķis) krievu valodā. Tā tulkojumu latviešu valodā mums nodevis H. Zilperts, kas bija liecinieks Kopenhagenas tribūnālā 1985. g. vasarā.

A.C.

Paldies

organizācijām, kollēgām, radiem, draugiem tuvumā un tālumā, kas mani iepriecināja ar laba vēlējumiem, skaistiem ziediem un dāvanām manā 80. dzimšanas dienā un Jaunajā gadā. Vēlu jums visiem panākumiem bagātu 1987. gadu un dievpalīgu visos jūsu turpmākajos dzīves ceļos.

Sirsnībā un pateicībā
Vera Slavieša

No mums šķīries Lacuania's filistrs

Dr. Staņislavs Jaudzems

dzimis 1906. gada 9. decembrī Bērzpils pagastā,
miris 1986. gada 26. decembrī Toledo, ASV.

Par viņu sēro
Lacuania's konvents

Jānis Ķusis

dzimis 1921. gada 20. augustā Pērkones pagastā,
miris 1986. gada 8. novembrī Toronto.

Jānis Grīnbergs

dzimis 1916. gada 14. martā Madlienā,
miris 1986. gada 11. novembrī Toronto.

Arnolds Stūris

dzimis 1906. gada 2. decembrī Latvijā,
miris 1986. gada 24. decembrī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Elmīra Collie-Āboliņa- Sproģe mūžībā

Ilgas un grūtas slimības veikta, 18. jūlijā šīs zemes gaitas izbeigusi DV Pertas nodaļas ilggadējā vanadžu un Pertas latviešu sabiedriskā darbiniece Elmīra Collie-Ābolina-Sproģe.

Viņu pēdējā gaitā Karakatas kapos 22. jūlijā pavadīja Pertas nodaļas vanadžu un studenšu korporāciju kopas goda sardzes, draugi un paziņas. Aizlūgumu noturēja māc. L. Mušinskis.

Elmīra dzimusi 1918. g. 4. janvārī Igaunijā-Tartu. Ģimene 1919. gadā pārcēlusies uz dzīvi Dzērbenes pagastā, vēlāk pārnākot uz galvaspilsētu Rīgu, kur sāktas skolas gaitas. Izglītība turpināta 2. Rīgas pils. vidusskolā. 1939. gadā iestājusies Latvijas universitātē. Krieviem ienākot, apcietināta. Pēc atbrīvošanas studijas bijis jāpārtrauc un jāapmetas uz laukiem, kur tēvs bijis pamatskolas pārzinis un māte skolotāja. Abi vecāki kara laikā miruši.

Emigrējot 1950. gadā ieradusies Rietumaustrālijā — Pertā, kur atsākusi Latvijā pārtrauktās studijas humānitāro zinātņu fakultātē. 1966. ieguvusi Bakalaura gradu (BA of Arts). Strādājusi par statistiķi Rietumaustrālijas pavalsts Veselības departmenta laboratorijās. Bijusi viena no DV Pertas nodaļas vanadžu nozares dibinātājām un ilggadēja sekretāre, DV Pertas nodaļas revīzijas komisijas locekle. Par nopelniem DV darbā apbalvota ar DV AV, DV CV un atzinības rakstiem un DV krūšu nozīmi zeltā. Piederēja pie studenšu korporācijas Gundega saimes.

V. Ešmanis

Toronto ziņas

● Šogad izbeidzas amata pilnvaras Kanadas vanadžu vadītājai, kādēļ jāizdara jaunas vēlēšanas jau līdz nākošam salidojumam šinī pavasarī. Vanadžu kopām izraudzītie kandidāti vanadžu vadītājas amatam paziņojami Kanadas vanadžu valdes sekretārei Ārijai Freimanei līdz 20. februārim. Vanadžu valde savā pēdējā Apkārtrakstā (Nr. 19) aicinājusi vanadžu kopas pārrunāt valdes ierosinātos vēlēšanu noteikumu grozījumus, lai vadītāju ievēlētu vanadžu delegāšu salidojumā, līdzīgi kā to dara DV nodaļu delegātu sapulcē, izraugot DV Kanadas valdes priekšsēdi. Piesūtītās vanadžu kopu darbības pārskatu lapas kopām pēc izpildīšanas atgriežamas N. Pulciņai vēlākais līdz 15. februārim.

● DV Namā Toronto īpašā vitrīnā izstādīta Kanadas vanadžu tautisko leļļu kollekcija. To iekārtojusi M. Dumpe.

● Sv. Andreja draudzes gada sapulce šogad notiks 22. februārī, tūliņ pēc dievkalpojuma pl. 11:00. Draudzes dāmu komitejas sarīkojumi šī gada pirmajā pusgadā: 11. janvārī pankūku brokastis pirms dievkalpojuma no pl. 9:00—11:00. Draudzes gadskārtējais bazars 15. februārī pl. 15:00. Draudzes pēcpusdiena ar māc. Ā. Čopa referātu 29. martā. Lieldienu rīta brokastis 19. aprīlī. Ģimenes dienas sarīkojums 10. maijā.

● Kanadas latviešu katoļu apvienības apkārtrakstā atzīmētas ievērojamākās katoļu vienības piederīgo jubilejas: 2. novembrī 65 mūža gadi piepildījušies Vitalijam Korolkevicam; Kazimiram Kučinskim 65 gadi apritējuši 27. jūlijā; 18. novembrī 85 gadi Anetei Benconei; Eduards Spavņiks 4. septembrī kļuvis 75 gadus vecs; gleznotājs Eduards Vingris 8. augustā piedzīvojis 65 gadus.

● DV Teātŗa Kanadā Ziemas svētku eglītes vakars notika nodaļas namā 3. janvārī. Lienes Martinsones ievadvārdiem sekoja Vijas Vares un Hertas Jurševskas dzejoļu skandējumi un kopīgi dziedātas Ziemas svētku dziesmas Melitas Lapiņas klavieŗpavadījumā. Par mielasta sagādi bija rūpējušās čaklās teātrinieces. Vakara norisi vadīja E. Jurševskis.

● Satiksmes nelaimē 27. decembrī nogalinātos, 66 g.v. Ludvigu un 70 g.v. Veroniku Bernanus no Sv. Eduarda katoļu baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem 3. janvārī izvadīja prāvests K. Vilnis un kanadiešu katoļu priesteris. Iepriekšējā vakarā aizlūgumu Kane bēŗu namā vadīja prāvests K. Vilnis. Dziedāja sieviešu koris Zīle diriģenta A. Purva vadībā, jo nelaikē dziedājusi Zīles korī. Sēru mūziku spēlēja ērģelnieks Pēteris Zariņš. Nelaikē atstāj māsu Jūliju ar vīru Nikodemu Pļavinski, divus māsas dēlus un māsas meitu. Izvadē piedalījās 150 bērinieku.

● Pārsniegusi 94 gadus vecumu 29. decembrī mirusi Anna Hartmane. Aizgājēju pēdējā gaitā 31. decembrī no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikē atstāj vedeklu Irenu, mazmeitu Ingrīdu un mazdēlu Haroldu. Dēls Voldemārs miris jau 1967. gadā.

● Austrumu draudzes padomes un dāmu komitejas rīkotā Ziemas svētku eglītes pēcpusdiena draudzes darbiniekiem notika Tikiņu ģimenes mājā 3. janvārī. To ievadīja māc. A. Celma uzruna. Padomes priekšsēdis A. Bērziņš pateicās draudzes darbiniekiem par sekmīgo darbu. Klusuma brīdī godināja mūžībā aizsaukto draudzes pirmo mācītāju A. Briedi. Sekoja pašu dalībnieku svētku azaids. Pašapdāvināšanos vadīja Vera Liepkalna un H. Miķelsons.

● Toronto latviešu bridža kopa Latviešu Centrā bija noorganizējusi individuālo spēlētāju sacensības. Pirmās trīs vietas šajās sacensībās ieguva Rolands Simpsons, Helmūts Lerchs un Laimons Ērglis. Turpat pussimta lielo spēlētāju saimi uzrunāja kopas vadītājs Zigurds Augulis.

Jaunais spēļu gads bridža kopai būs jāuzsāk sēru zīmē, jo 27. decembrī auto katastrofā nogalināta kopas biedre Vera Bernāne. Viņas izvadīšanā 3. janvārī piedalījās liels dalībnieku pulks.

Izvēlieties šodien paši sev, kam jūs kalposit; ... Bet es un mans nams, mēs kalposim tam Kungam (Jozua 24:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. MIS 1Z6.

Daugavas Vanagu Montrealas nodaļas vanagi un vanadzes godbijībā atceras savus 1986. gadā Aizsaulē aizsauktos nodaļas biedrus:

Jūliju Saliņu,
dzimis 1893. gada 27. februārī,
miris 1986. gada 18. februārī Toronto.

Valdi Kancēnu,
dzimis 1920. gada 1. martā,
miris 1986. gada 19. aprīlī Montrealā.

Jāni Čuguru,
dzimis 1915. gada 25. jūnijā,
miris 1986. gada 12. jūnijā Montrealā.

Ati Zeltiņu,
dzimis 1908. gada 11. novembrī,
miris 1986. gada 20. jūnijā Montrealā.

Jēkabu Grintālu,
dzimis 1905. gada 27. jūnijā,
miris 1986. gada 11. augustā Montrealā.

Daumantu Vītolu,
dzimis 1907. gada 20. oktobrī,
miris 1986. gada 11. novembrī Montrealā.

Mūžam nerims Daugavas krāces,
Mūžam nerims varoņu gars.

MONTREALAS DAUGAVAS VANAGU NODAĻA

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Macītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

11. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis: ,,Dieva aicināti'' (Jesejas 42:1—7). Būs arī uzruna bērniem. Svētdienas skola, jauniešu grupa un iesvētamā klase atsāk darbību parastos laikos.

18. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķos māc. prof. Visvaldis Klīve. Dziedās Draudzes ansamblis.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis: ,,Super svētdiena'' (Vēst. Efeziešiem 6:10—18). Būs arī uzruna bērniem.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

11. janvārī no pl. 9—11 pankūku brokastis; pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem. Dziedās soprāns Konrads Ozols.

18. janvārī pl. 15 dievkalpojums, sprediķos prāv. Vilis Vārsbergs no Čikagas; dievgalds; dziedās koris.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Dziedās soprāns Skaidrīte Leja-Meuse.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

11. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
18. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
25. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
1. februārī pl. 13 dievkalpojums.
8. februārī pl. 13 dievkalpojums.
15. februārī pl. 13 dievkalpojums.
22. februārī pl. 13 dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprinā šanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākošais dievkalpojums 8. februārī.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

11. janvārī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 — dievkalpojums latviešu valodā; pl. 12 — skautu un gaidu rīkotās pusdienas.

18. janvārī pl. 10.30 Bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

25. janvārī pl. 16 — draudzes dievkalpojums.

1. februārī pl. 10.30 Bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

11. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.
18. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.
8. februārī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

11. janvārī pl. 11 dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Pēc dievkalpojuma jauniešu grupa — slidošana.

18. janvārī pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas; pl. 12.15 Iesvētes mācība.

25. janvārī pl. 11 dievkalpojums Lieliem un maziem.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

LELBA pārvaldes sēde Losandželosā

Dienvidkalifornijas Latviešu draudzes baznīcā 14. un 15. novembrī notika Latviešu evaņģeliski luteriskās baznīcas Amerikā rudens pārvaldes sēde, kuŗā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, pārvaldes priekšnieks prāv. V. Vārsbergs, mācītājs J. Cālītis, Dr. J. Robiņš, māc. A. Liepkalns, kasieris A. Trautmanis, sekretārs E. Reinbergs, revīzijas komisijas priekšsēdis P. Bukāns, Austrumu apgabala prāvests A. Ozols, Vidienes apgabala prāvests J. Turks, Rietumu apgabala prāvests R. Āboliņš, Kanadas apgabala prāvests A. Voitkus, Evaņģelizācijas nozares vadītājs māc. M. Ķirsons un pēdējo draudžu dienu administrātore S. Trautmane.

Sēdi ar īsu svētbrīdi ievadīja Dienvidkalifornijas Latviešu draudzes māc. E. Liepiņš sveicot no draudzes un novēlot labas sekmes darbā. Sēdi atklāja un lielāko daļa vadīja prāv. V. Vārsbergs, bet ar savu ziņojumu sāka archibīskaps A. Lūsis, dodot ieskatu par tautas interesi par mūsu baznīcu. Tā nav pārāk iepriecinoša, jo vecākai paaudzei aizejot, baznīca nav varējusi pietiekami reliģijai piesaistīt jauno paaudzi. Jauniešiem vairāk interesē laicīgās aktīvitātes un tie daudz lielākā skaitā apmeklē laicīgos jaunatnes kongresus, vasaras vidusskolas un nacionāli politiskas kultūras aktīvitātes. Kristīgo jauniešu saietus apmeklē mazs jauniešu pulciņš salīdzinot ar laicīgām izdarībām.

Arī svētdienu skolu audzēkņu skaits sāk samazināties, jo vecāki bērnus ved biežāk uz tautas deju mēģinājumiem kā uz dievkalpojumiem. Pārvalde savā sēdē daudz laika deva debatēm kā reliģijai piesaistīt jauniešus. Pēc māc. J. Cālīša domām Amerika ir brīvu uzskatu zeme un ieteica mūsu baznīcai paust savus uzskatus efektīgāk dodot jauniešiem to, ko viņi meklē savos garīgos meklējumos. Radīt reliģiju interesantāku un nemācot tikai veco dogmu. Ar reliģiju dot to, ko viņi meklē.

Pārvalde nolēma iesaistīt baznīcas darbā vairāk jauniešus, kas ir nacionāli noskaņoti, bet nav baznīcā aktīvi. Iepazīstināt jaunatni ar positīvo baznīcas darbu, jo jauniešiem ir nepareizs uzskats par baznīcu. Māc. M. Ķirsons ziņoja, ka jaunieši saka, ka mācītāji māca to, ko viņi paši nedara, Jāuzmanās lai jaunatnes darbā neievieš charismatiķu paņēmieni. Nolemj izraudzīt apgabalu. jaunatnes vadītājus, kas rūpētos lai jaunatnes audzināšana ietu pareizās sliedēs.

Nolemj 1987. gadā rīkot visu draudžu jauniešu delegātu kongresu, kuŗā katra draudze sūtītu vismaz divus delegātus, uzdodot kongresu rīkot jaunatnes nozarei sadarbībā ar evaņģelisko un teoloģijas nozari.

Māc. J. Cālītis ziņoja, ka teoloģijas kursi jau sekmīgi turpinās piekto gadu ar 35 lektoriem un ap 200 apmeklētājiem. Katru gadu kursus apmeklē 40 kursanti. Prāv. A. Āboliņš ierosināja uz priekšu kursos izdarīt pārbaudījumus, lai dabūtu kādu ieskaiti par to, ko kursos ir jau ieguvis.

No LELBA amatpersonām kā pirmais savu ziņojumu deva prāv. V. Vārsbergs, ziņojot ka piedalījies 15 dažādos baznīcas notikumos un ka jaunās dziesmu grāmatas iespiešana paredzēta uz 1988. gada Ziemsvētkiem. Kasieris A. Trautmanis ziņoja, ka pagājušā gadā ir saimniekots budžeta robežās. Ieņemti 76.614 dol. un izdoti 108.582 dol. Dažādos fondos pašlaik atrodas 85.106 dol. Pārvalde nākamam darbības gadam pieņēma budžetu 153.000 dol. ienākumos un izdevumos.

Pārvaldes priekšnieka vietnieks Dr. J. Robiņš ziņoja, ka latviešu mācītāju algas salīdzinot ar ALC mācītāju algām atrodas ALC sinodes zemākā līmenī. 20 jauno latviešu mācītāju algu caurmērs ir 28.000 dol. gadā, bet vecākie mācītāji saņem no 17.000 līdz 20.000 dol. un daudziem ir zemi apdrošinājumi.

Savienotās Valstīs ir 41 latviešu mācītājs no kuŗiem 29 apkalpo Latviešu baznīcai piederošas 59 draudzes ar 13.576 kristītiem draudzes locekļiem. Kanadā ir seši mācītāji, no kuŗiem četri apkalpo 9 latviešu sinodei piederošas draudzes ar 2.269 kristītiem locekļiem. Šai skaitā nav ieskaitītas draudzes, kas pieder amerikāņu sinodēm, bet sadarbojas ar latviešu sinodi. Pārrunāja jautājumu, cik ilgi latviešu sinodē vēl turēs ,,divpavalstnieku draudzes''. Draudzes, kas sastāv amerikāņu sinodēs un latviešu, kā arī jautājumu, ka no draudzēm būtu izslēdzami draudžu locekļi, kas vismaz reizi gadā neiet pie dievgalda. Arcib. A. Lūsis un māc. A. Liepkalns norādīja, ka svētā sakramenta saņemšana ir nepieciešama, bet nav vienīgais, kas nosaka vai draudzes loceklis ir labs vai slikts. Nemorāliska dzīve, bauslības neievērošana vai naidīga nostāja pret reliģiju ir vēl sliktākas draudžu locekļu īpašības.

Vidienes apgabala prāv. J. Turks ziņoja, ka apgabala konference notikusi 12. okt. Grand Rapidos un ka apgabalā nav mācītāju trūkums.

Rietumu apgabals prāv. R. Āboliņš ziņoja, ka apgabala konference notika 6. un 7. jūlijā Sietlā. Apstiprināts projekts celt brīvdabas baznīcu Kursas centrā. Denveras draudze kopā ar citām organizācijām iegādājušās sabiedrisko centru ar baznīcu. Takomas draudzes mācītājs Mačs iesniedzis lūgumu atbrīvošanai no amata, bet kalpos draudzei līdz draudzes aprūpes nokārtošanai.

Kanadas apgabals prāv. A. Voitkus ziņoja, ka apgabala konference notika 26. un 27. sept. Hamiltonā un konferences laikā nodoti 682.89 dol. palīdzības darbam Latvijas baznīcai.

Austrumu apgabala prāv. A. Ozols ziņoja, ka apgabala draudzēs locekļu skaits samazinājies par 8% neiesvētīto un 2.3% iesvētīto sastāvā. 37% skolas vecuma bērni neapmeklē latviešu skolas. Mančestras un Vilimantikas draudzes meklē kopēju mācītāju.

Draudžu locekļi savos testamentos atstāj lielas summas savām draudzēm un draudzes šo naudu tur ,,nebaltam dienām'', tad kad virsvaldes darbs ierobežotos līdzekļu trūkuma dēļ. Ar prasīto 1 dol. Rītdienas fondam no draudzes locekļa var ierobežotā veidā segt kārtējos izdevumus pat tad, ja visi to maksātu. Baznīcas virsvalde varētu darīt daudz vairāk, ja ienāktu lielāki ziedojumi vai novēlējumi un pārvalde nolemj dibināt lielāku ziedojumu Rītdienas fondu, kuŗā kā sēklas naudu pirmais 1.000 dol. pieteic prāv. V. Vārsbergs, kam ar 1.000 dol. pieteikumu seko Dr. J. Robiņš un māc. M. Ķirsons pieteicot ziedojumu no Filadelfijas draudzes.

Revīzijas komisijas priekšsēdis P. Bukāns ziņo, ka revīzija tiks izdarīta darbības gada noslēgumā.

Maijai Pētersonei atteicoties no ārmisijas nozares vadītājas pienākumiem par nozares vadītāju izraudzīja Viju Klīvi, kuŗa paturēs arī līdzšinējo kasieres amatu.

Nākošās draudžu dienas notiks 1988. gadā Gaŗezerā, Silvijai Trautmanei uzticot koordinātores pienākumus. Paplašinātā pavasaŗa pārvaldes sēde notiks Klīvlandē 3. un 4. aprīlī. Sinodes sapulce no 8. līdz 11. okt. Ņujorkā. Baznīcas virsvaldes sēde pēc sinodes sapulces 12. un 13. okt., bet pārvaldes rudens sēde pirms sapulces 6. un 7. okt. Ņujorkā.

Teoloģijas konferencē, kas notiks no 30. janv. līdz 7. febr. Porta Riko kā delegāti no latviešu baznīcas piedalīsies prāv. V. Vārsbergs un māc. J. Cālītis. Pārrunāja iespēju pēc šīs konferences Porta Riko rīkot latviešu mācītāju konferenci, ja būs pietiekoši ieinteresēto mācītāju. LELBA iestājusies Lutheran Immigration un Refuge Service organizācijā, kur mums būs viens delegāts.

Uzdod māc. J. Cālītim sagatavot propozīciju par amata prasībām un amata tērpiem evaņģēlistiem un diakoniem.

Prāv. V. Vārsbergs nolasīja vidienes apgabala dāmu komitejų sēdē pieņemto lēmumu lūgt balstiesības apgabala konferencēs un sinodes sapulcēs dāmu komiteju priekšniecēm. Pēc debatēm pārvalde pieņēma prāv. V. Vārsberga propozīciju: ,,Pārvalde pateicās dāmu komitejām par lielo un svētīgo darbu, bet nevar šo dāmu komitejas lūgumu ievērot, jo mūsu baznīcā ir sinodālā episkopālā iekārta, kur ir svarīgs līdzsvars starp ordinētiem un neordinētiem darbiniekiem. Katram balsotājam var būt tikai viena balss draudzē un dāmām jau ir balstiesības kā draudzes loceklēm izvēlot delegātus. ,,Baznīca nav demokratisks iestādījums, bet autokratīvs,'' teica prāv. V. Vārsbergs.

Otrās dienas pusdienu pārtraukumā archib. A. Lūsis baznīcas ielas pusē iestādīja piemiņai Japānas lauru koku. Otru iestādīja prāv. V. Vārsbergs un trešo prāv. R. Āboliņš kopā ar māc. E. Liepiņu.

Archibīskaps A. Lūsis savā ziņojumā pieminēja, ka Dienvidkalifornijas Latviešu draudze ir straujāk augošā draudze. Kopš māc. E. Liepiņa pārnākšanas te iestājušies 200 jauni draudzes locekļi. Daļa no šiem 200 iestājās pēc Miera draudzes pievienošanās Dienvidkalifornijas draudzei.

Pēc sēdes prāv. V. Vārsbergs, prāv. J. Turks un māc. M. Ķirsons apciemoja pensijā aizgājušo Miera draudzes mācītāju O. Kleinbergu.

Sēdes noslēgumā pārvalde pateicās Dienvidkalifornijas draudzei par labo uzņemšanu un dāmu komitejai par ēdināšanu, ko darīja dāmas priekšnieču Edītes Daņilovas un Lijas Kalījas vadībā.

Dievs delegātiem deva siltu laiku, jo bija ap 80 gradu, un prāv. A. Voitkus jautāja, kādēļ bērziem un kļavām pie baznīcas vēl ir lapas.

I. Dižgalvis

Taisās uz Sidnejas sacīkstēm

Anglijas Daugavas vanagu sportisti Straumēnos sprieda par iecerētajām 2 Latviešu meistarsacīkstēm brīvajā pasaulē, kas notiks 1989. gada sākumā. Sprieda arī par sacensībām nākošā gadā Minsterē dziesmu dienu laikā.

Sapulci atklājot, kultūras un sporta daļu vadītājs A. Freimanis sveica kuplo darbinieku saimi.

Veiksmīgākā sportista izraudzīšanai turpmāk vērtēs iecerētos sporta veidos tikai trīs ,,lielās'' sacensībās, kas dod visiem vienlīdzīgu un taisnīgu vērtējumu. Konstatēja, ka aizvadītā vasarā 5. globālo DV dienu sporta sacensībās piedalījies krietni kupls skaits mūsu sportistu.

Dzīvu interesi izraisīja 1989. gadā paredzētās Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē rīkotās 2. meistarsacīkstes tālajā Sidnejā — Austrālijā, kur pieteicās jau ducis dalībnieku novusā un šaušanā. Jācer, ka arī Vācija un Zviedrija gatavosies šim lielajam sarīkojumam.

Nolēma rīkot Straumēnos sportistu un sporta atbalstītāju balli sestdien 1987. g. 7. februārī. Par mūziku gādās visu iecienītā Kaija. **Strēlnieks**

Afganistāņu pārstāvis pie lietuviešu veterāniem

Brīvās Lietuvas armijas 68 g. atceres svinības notika 23. nov. Toronto lietuviešu namā. Svinību rīkotāji bija Kanadas lietuviešu aizsargu organizācija. Bija aicināti latviešu un igauņu veterānu organizāciju pārstāvji.

No latviešu veterāniem sveica Latvju Kaŗavīra pr-ka vietn. Edmunds Ozols, no igauņiem Toronto veterānu nod. pr-ks. I. Tammere.

Galvenais runātājs bija ASV American Afghan Education Fund direktors A. L. Eiva-Atavičus, pazīstams pretkomūnisma cīnītājs. Viņš pats bijis Afganistanā jau vairākas reizes. Viņa vadītā organizācija sadarbojas ar ASV valdības pārstāvjiem un CIA.

Ļoti interesantā stāstījumā kapt. Eiva pieskārās arī lietām, kas vēl nav publicētas vispārējā presē. No 1980. — 1986. g. ASV kongress ir piešķīris afganistāņu brīvības cīnītāju atbalstam 5.087 biljonus dolaru.

Ļoti interesanti bija dzirdēt, ka afganistāņu atbalstītāji, kas pa slepus ceļiem nonāk cīņu rajonos, panākuši, ka afganistāņi vairs nenogalina lielāko daļu krievu kaŗavīru, kas krīt viņu rokās. Tā, piem., 1980. g. afganistāņu rokās nav bijis neviena krievu gūstekņa, bet 1985. g. jau veseli 280.

Priekšnesumos atskaņoja lietuviešu patriotiskas dziesmas un mūziku. Sarīkojums bija kupli apmeklēts, ap 300 dalībnieku. **EO.**

T. Ķeniņa skaņdarbs CBC

Prof. T. Ķeniņa *Septetu* stīgu un pūšamiem instrumentiem Arts National programmā pārraidīs visas Kanadas CBC FM stereo stacijas 19. janvārī pl. 20.00. To atskaņos Halifaksas kamermūzikas sabiedrība, un Toronto raidījums dzirdams uz FM viļņa 94.1. Šis ir viens no pirmajiem T. Ķeniņa skaņdarbiem, komponēts Parīzē 1949. gadā un izpelnījās ievērību Darmštates jaunās mūzikas festivalā Vācijā ievērojamā diriģenta Hermana Šerchena vadībā.

Tā tur dzīvo

Alberta Eglīša piezīmes par dzīvi okupētajā Latvijā

Mūsu tuvinieku apspiestībai tur vairs nav ne gala, ne malas. Viss padots cenzūrai, kontrolei, plānošanai un ietekmēšanai. Viņu izturēšanos, domāšanu novēro, runāšanu noklausās. Viņiem jāuzmanās pat savā smaidā, jo visu reģistrē, iegrāmato speciālā kartotēkā. Kāda pazīstama liepājniece nesen ciemodamās zināja piezīmēt: „Biedri par mums kopo materiālus nākotnes vajadzībām...'' Neviens (izņemot augstākos funkcionārus) nedrīkst lasīt ko gribētu, ieslēgt tādu programmu, kas interesētu, būtu bez sovjetu propagandas, ne arī ceļot, kur sirds vēlētos, vienīgi, kur laiž.

Latviešu tūristu grupa nekad nevar palikt viena pati, tai „tautu draudzības'' vārdā vienmēr piekabina uzraugus — krievus. Tad katram, kam no okupētās Latvijas tomēr laimējas doties pie mīļajiem uz ārzemēm, sevišķi uz rietumiem, vēl tiek dota instrukcija kā padomju pilsonim (taču nevis latvietim) jāuzvedas ārpus mājas kapitālistu pusē. Jo komūnisti nevis brīvībai veltī visu mīlestību, bet vienīgi sava režīma mērķtiecīgam egoismam.

Dodoties uz Čechoslovakiju, Ungāriju vai Austrumvāciju, viņš brīvais laiks katram paiet steidzoties no viena veikala otrā, lai iegādātos mantas, par kādām Rīgā var tikai sapņot. Turklāt ne sev vien, bet arī draugiem, radiem. Vispāri, kas tā tur par pasauli, un uz kādām māla kājām tur atrodas valdošais režīms, ja tam ir pāniskas bailes no bībeles, baznīcas kalandāra, no rietumu avīzēm, grāmatām, žurnāļiem, no rietumos iegādāta radioaparāta! Piemēram,

pagājušā vasarā vilcienā Viļņa - Rīga, krievu muitniekam pārbaudot tautiešu — tūristu somas, vienā pamanījis pāris trijmdas laikrakstu un trīs vācu „Bild'' avīzes numurus. Ak Dievs, kāda histerija, kas par satraukumu. Un visa ceļam līdzi paņemtā lasāmviela tikusi tūliņ konfiscēta. Jāpiezīmē, minētais muitnieks neesot varējis runāt ne angliski, vāciski, ne arī latviski, tikai krieviski, ko atkal tai brīdī neviens tūrists neesot sapratis.

Latvijā skolniekiem, kas šogad uzsāk savas skolas gaitas, latviešu valodu māca 7 stundas nedēļā, vecākās klasēs 11 stundas, bet pārējais viss krieviski. Tas ir fakts, kas sāk apdraudēt tautas pastāvēšanu saknēs, un nu tagad, to skaidri zinot, jājautā: Kā mūsu komūnisti domā sevi kādreiz attaisnot tautas un vēstures priekšā par savu bezgalīgo sadarbošanos Padomju savienības interesēs ar nežēlīgo okupācijas varu?

Tuvāk vērojot turienes reālitātes, nevar atbrīvoties no domas: kad mūsu jaunieši, sevišķi studenti, vidusskolnieki, var vēl mācīties, gatavoties eksāmeniem, zinātniskām disertācijām, ja viņiem, partijas spiestiem, komjaunatnes tramdītiem, bieži jābūt visādos sovjetmītiņos. Šķietami brīvprātīgi jāpiedalās tā sauktajās nedēļas nogales talkās, jāpiesakās jauno zemju apgūšanas darbos vai Sibirijas izbūvē, ko visu tad jūsmīgi apraksta Maskavas svētītie visāda kalibra propagandisti.

Kā kuriozs jāpiemin cita notikuša aina: Nīgrandas proletārietis Jānis Blūms, ieradies Stokholmā, piedzīvojis visdziļāko aizkustinājumu, kad viņš pilsētas bibliotēkā varējis piestāties un apskatīt galdu, pie kura sēdējis Ļeņins. Patiesi jākonstatē brīnums, par ko tik un par kādiem niekiem tur partijas vadītie nav iedīdīti sajust saviļņojumu, tikuši brīvajos rietumos.

Ne jau Maskavā, Ļeņingradā vien, Rīgā, Ventspilī tāpat zeļot prostitūcija. Krievu meitenes, turklāt izskatīgas, inteliģentas, kas labi protot angļu, vācu valodu un Rīgā — restorānos, naktsbāros arī latviešu, pavedinoši un klusināti uzmanot viesus no ārzemēm. Viņu parastais čuksts: „Vai jās negribat pie manis paciemoties...'' Un ja nu uzrunātais neesot nekāds svētulis, esot bezbēdīgākas dabas un viņam kabatā netrūkstot 100 US dolaru vai 200 Šveices franku, vai 300 DM, tad ātra mīla turpat aiz stūŗa Volgas vāģī vai kādā privātā dzīvoklī. Par rubļiem grūtāk, tad prasot vairāk. Vienīgi sestdienās, svētdienās trotuāŗa bezdelīgām stipri jāuzmanoties, jo nedēļas nogalēs vienmēr apkart klīstot daudz tikumības sargu (ķērāju) civīlā.

Bauskas rajona Centrālā slimnīcā daudz nekārtību. Istabas nekoptas. Vāja medicīniskā aprūpe. Administrācijas kļūdu dēļ daudzbērnu mātes bieži nesaņemot saviem pastarīšiem paredzēto bezmaksas uzturu. Gadījumos, kad slimniekam izrakstītās injekcijas jāizdara māsām mājās, tās transporta trūkuma dēļ ierodoties vienmēr ar nokavēšanos. Vēl ļaunāk, kad, piemēram, skolnieka saslimšanas gadījumā māte bērna kopšanai nedabū brīvdienas, bet saņem ārstes Stelmakas pamācību: Vecākiem kritiski jānovērtē situācija, vai ir lietderīgi aptekāt desmitgadīgu zēnu, kuŗam var norādīt, cikos jāieņem zāles, kā sasildīt iepriekš sagatavotas pusdienas.

Architekte, vairāku bērnu māte, kopā ar poļu speciālistiem strādā Vecrīgas restaurācijā un pelna 120 rubļu mēnesī. Vīrs kā ūdensvadu installātors 30 rubļu vairāk. Tā sauktais kooperātīvais dzīvoklis viņiem maksā 65 rubļus mēnesī. Bērnu audzināšana, skološana, medicīna, visa ikdienas iztika arī kļūst dārgāka. Daudz jāiegādājas „zem rokas'', citādi vajadzīgais, ja neesi partijas dižbiedrs, nav dabūjams. Tas atkal prasa naudu, tikai naudu. Ja nepalīdzētu radi trimdā un ģimene uz vietas neturētos tik stipri kopā, tad sen jau būtu piedzīvota liela katastrofa.

Bet Džūkstē deviņpadsmitās grenadieŗu kapsētas vietā aug zāle un mētājas atkritumi. Totiež Džūkstē apglabātajiem sarkanarmiešu tūkstošiem par okupācijas atjaunošanu Latvijā ir uzcelts pateicības piemineklis. Un Viesītes Vāles kalniņā Latvijas brīvības cīņu laika varonīgo partizānu piemiņai celtajam piemineklim ir izplēsta vara plate, kuŗā bija trīs vārdi: Brīvība — tautas dzīvība. Pašlaik apsūnot sākušajam piemineklim apkārt plešas krūmi un daudz kirilu burtiem aprakstītu cementa stabu, kas vēstī par kalniņā apglabātajiem sarkanarmiešiem, kritušiem 1944. gada vasarā Viesītes apkārtnē, kad jūlija beigās un augusta sākumā tur aizstāvēšanās kaujās piedalījās arī 6. latviešu robežapsardzības pulks.

Okupantu naids nav kautrējies apgānīt Brīvības cīņās kritušajiem varoņiem celtos piemineklus Jaunjelgavas kapsētā un Sērenes Stalānu kapos. Sovjetu barbarisms mūsu tēvzemē kļūst arvien ļaunāks. Lai minēti daži neseni notikumi: Černobila, kuŗas iebetonēšanai, drupu novākšanai tika mobilizēti latviešu, lietuviešu, igauņu jaunieši. Ārkārtīgi bīstama akcija, kas dalībniekus apzīmogo visu mūžu. Interesanti, kāpēc savus mēslus viņi nenovāc paši ar saviem ļaudīm?

Aeroflot lidmašīnā, kas aizdegusies, nav skābekļa masku, to pietiek tikai personālam, bet pasažieŗiem izdala mitras servjetes. Arī pasažieŗu kuģa Admirāl Nachimov traģiskā nogrimšana kopā ar simtiem tūristiem, par ko pirmā informācija parādījās tikai 48 stundas pēc notikuma, kā arī, paklausot sarkanarmijas vadības Latvijā pavēlei — Ķeguma spēkstacijas tilta sabrukšana, kas prasīja 11 cilvēkiem dzīvību un daudzus sakropļotos, parāda, ka sovjetu noteicošajām aprindām tur cilvēks vienmēr vēl ir tikai līdzeklis bez augstākas vērtības, bez līdzjutības.

To savā laikā neslēpa arī pats Ļeņins, uzsvērdams, lai labāk no zemes virsas pazūd divas trešdaļas cilvēku nekā sociālisms. 1921. gadā viņš raksta savam toreizējam ārlietu komisāram Čičērinam: „ . . . Kapitālisti brīvprātīgi piegādās materiālus un technoloģiju, kas mums vajadzīga. Izbūvēs rūpniecību, sevišķi bruņošanās, kas ražos tieši tos ieročus, ar kuŗiem mūsu apgādātājus reizi sakausim: Ar vārdu sakot, ļausim vispirms viņiem mūsu labā strādāt, pat krietni nopelnīt pie mums, lai tad viņi paši sev samaksātu savu pašnāvību, savas bēres.''

Ja šodien tā uzmanīgāk sekojam austrumu un rietumu aktīvitātēm, sevišķi rietumnieku tirgošanās histerijai, tad Ļeņins nav maldījies. Sārkano nedrošība, neuzticēšanās milzt tālāk. Nesen ziņoja brīvās pasaules preses aģentūras, ka Gorbačovs līdz turpmākam vienkārši aizliedzis austrumu bloka atbildīgajiem funkcionāriem ciemoties rietumos. Droši vien, lai partijas varas kopkorī pēkšņi kāds, noreibis no Bonnas, Londonas, Parīzes, Vašingtonas labklājības un pārbagātajiem skatlogiem, nesāktu dziedāt savā meldijā, nesāktu pats savas domas domāt un bēgt prom.

Latvijā, īstenojot okupācijas prasību un partijas priekšrakstus, kā tas spilgti manāms Dobeles rajonā, vietējā sovjetu administrācija un sovchoza arodkomiteja cenšas panākt, lai darba disciplīnas pārkāpumus vispirms apspriestu uz vietas un katru vainīgo attiecīgi sodītu tieši viņa biedri. Līdz šim tomēr vēl neesot panākta pilnīga cilvēku vaļsirdība un principiāla nostāja šinī virzienā, jo latvietis latvieti vēl vienmēr tur pagaidām vairoties darba vietā uzrādīt, kaunoties to nodot sodam.

Galīgi neveicas komjauniešiem Jēkabpils rajona Asotes šūšanas fabrikā. Neesot piekritēju. Kollektīva komūnisti nupat oktobrī nolēmuši vienkārši visus jauniešus — vai tie grib vai ne, ierakstīt savā pulciņā un pavēlēt pie krūtīm nēsāt komjaunieša zīmotni. Redzēsim, kā viņiem šis „mīlestības'' spiediens sekmēsies, gan jau par to kādreiz dzirdēsim tuvāk.

Trimdiniekiem un viņu tuviniekiem mājās jau daudzus gadus jākonstatē, ka okupētajā Latvijā sovjetu varas iestādes tautiešus no trimdas uzņem divu iemeslu dēļ: Pirmais, lai sev sameklētu, iegūtu mūsu vidū kultūras maskētus gaisa jaucējus; un otrais, galvenais, sovjeti uzņem tautiešus no trimdas humānisma gaisotnē, negaida kā mīļus ciemiņus, bet tikai kā valūtas devējus, kam ir nauda, kuŗas sarkanajiem pašiem trūkst. Tā okupantei— Padomju savienībai ļoti vajadzīga, nepieciešama, jo viņu pašu rublim nav seguma, ne kotējuma pasaulē. Ka tas tā ir, var apliecināt tas tūkstotis un varbūt drusku vairāk trimdas latviešu, kuŗus 1986. gadā ciemošanās laikā pie radiem Rīgā slauca un spaidīja ar internacionāla mēroga bezkaunību.

Viņu jaunākais triks partijas birokratijas ierobežotajā laukumā sāksies 1987. g 1. maijā, kad sovjetpilsoņi varēs atvērt nelielus veikalus darbnīcas. Režīms ar šo jaunievedumu impērijā cer izbeigt ārkārtīgi izplatīto melntirdzniecību un melntirgotājus beidzot pārvērst par nodokļu maksātājiem.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1

Tel. (416) 485-5233.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes trijos Ziemsvētku dievkalpojumos 24. decembrī kopējais apmeklētāju skaits pārsniedza 1000. Jonkeros bija ieradušies tuvu pie 500 apmeklētāju, kas piedalījās liturģiskā dievkalpojumā. Ņujorkas koris diriģentes Daces Štauveres-Aperānes vadība nodziedāja trīs dziesmas. Solo dziedāja Baiba Ozola, koklēja Laura Padega. Salas baznīcā Longailendā apmeklētāju bija ap 350. Longailendas koris diriģentes I. Upenieces-Jasutas vadībā nodziedāja divas dziesmas.

Betlēmes baznīca Bruklinā dievkalpojums sākās vēlāk, tikai pl. 19.30, kur apmeklētāju bija pāri simtam. Pie ērģelēm bija S. Feinstīna, kas spēlēja arī solo. Tenors Miltons Brigs (Brigg) un soprāns Elena Feinstīna dziedāja solo un duetus.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes 18. novembŗa dievkalpojumu kolektēs ienākuši 698 dolari. Draudzes Palīdzības fonda ziedojumu vākšanas akcijā līdz decembŗa sākumam 431 ziedotājs atsūtījis 8,612 dolaru ziedojumus. Palīdzības fonds piešķīris LELBAi 1,000 dolaru, Minsteres latviešu ģimnazijai 1,000 un vairākus mazākus ziedojumus. Draudzes valdei ienākuši 35 ieteikumi piešķirt draudzes atzinības rakstus, bet valde piešķīra 15, ko paziņos un izdalīs janvārī.

● Izkārtojies mākslinieka L. Liberta atstātā mantojuma jautājums. Mākslinieka atstātā māja pārdota par 51,000 dolariem, pa tiesas procesa laiku augļos ienākuši 15,000 dolaru. Tie izlietoti J. Krastiņa, viņa advokātes un draudzes advokāta izdevumu un piešķīrumu segšanai. Draudzei paliek 51,000 dolari. Par šī mantojuma izlietošanu lems draudzes valde. Tāpat valde izlems, ko darīt ar 11,000 dolaru ar bij. Ņujorkas DV apvienības priekšnieka Jāņa Baltiņa atstāto novēlējumu draudzei. Mirušās Antonijas Ruslejas 2,000 dolaru atstāto mantojumu draudzes valde piešķīra Iekšpilsētas novada komitejai ar vēlējumu lai paplašina draudzes bibliotēku.

● Ņujorkas draudzes valdes sēdē 9. decembrī U. Grava analizēja iespējas plašāk izmantot draudzes bērnu nometni Katskilu kalnos. Priekšlikumus apskatījusi komisija, kur U. Grava ir priekšsēdis, bet locekļi Pēteris Aivars, Ingrida Mieme un māc. L. Saliņš. Nometnes izlietošanā ievērojamas latviskās un kristīgās sabiedrības uzturēšanas iespējas. Starp vairākiem priekšlikumiem šī komisija ieteikusi uzņemt nometnē Beverinas vasaras vidusskolu, paplašināt veco ļaužu atpūtu, rīkot dziesmu dienas, sporta sacensības, skautu un gaidu lielo nometni (kas jau vienreiz notikusi), 3x3 un 2x2 nometnes, kā arī piedāvāt iespējas nometņot amerikāņu bērniem. Ņujorkas bērnu nometni 1970. gadā apmeklējuši 375 bērni, bet 1985. gadā 155. Valde atzīst, ka nometne plašāk izmantojama. Komisija darbu turpinās, izstrādājot tuvāk dažus ieteikumus.

● Kopējā Ņujorkas DV apvienības un Latviešu biedrības Ziemas svētku eglītes sarīkojumā 20. decembrī DV namā Bronksā vanadžu ansamblis dziedāja četras svētku dziesmas V. Geduļa vadībā. Svētvārdus teica māc. R. Zariņš. Ziemas svētku vecis F. Krūmiņš izsniedza dāvanas. Slimiem un nespēcīgiem dāvanas nogādāja mājās. Apvienība 17. janvārī plāno sarīkojumu veciem un nespēcīgiem, ko talcinieki atvedīs uz DV nama sarīkojumu. Sarīkojuma noslēgumā vanadžu sagatavots cienasts. Pirms eglītes sarīkojuma Ņujorkas latviešu biedrībai bija sanāksme priekšnieka R. Egles vadībā. Sapulcē pārrunāja iespējamos kandidātus nākamā gada valdei, jo daži līdzšinējie valdes locekļi nevēlas vairs kandidēt.

● Ziemas svētku eglītes Ņujorkas latviešu draudzes skolās notika 21. decembrī. Longailendā bija kopējs sarīkojums pamatskolai ar vidusskolu. Svētbrīdi vadīja māc. L. Saliņš. Lalita Saliņa-Sīpoliņa nospēlēja trīs solo gabalus. Priekšnesumos skolnieki dejoja tautas dejas un deklamēja, mazie bērni spēlēja īslugu Sarkangalvīte. Izrādīja evaņģelija uzvedumu pēc Zelmas Lagerlefas leģendas Svētā nakts. Noslēgumā dāvanu izdalīšana un vecāku sagādāts azaids.

Bronksas pamatskola Jonkeros arī uzveda skatus no evaņģelija. Prāv. A. Ozols svētrunā runāja par Riekstkodi. Ziemas svētku vecis K. Ķirsis izdalīja bērniem dāvanas. Skolā ir pāri par 40 bērnu. Noslēgumā vecāku sagādāts azaids.

● Ņudžersijas skolas sarīkojumā Morispleiņos svētbrīdi vadīja māc. R. Zariņš. Bērni izrādīja Noras Valteres ludziņu Rūķu darbi, kur piedalījās visi skolēni. Ieradusies bija arī autore, kas saņēma apmeklētāju suminājumus. Ludziņu iestudējusi Maija Laiviņa. Mazo un lielo bērnu kori dziedāja dziesmas, ko iestudējusi Marta Blumberga. Ziemas svētku vecis Imants Balodis no Trentonas izdalīja bērniem svētku dāvanas. Noslēgumā vecāku cienasts, apmeklētāju pāri simtam.

● Andrejs Jansons komponējis mūziku Annas Brigaderes lugai Sprīdītis, bet lugas tekstu angļu valodā rakstījis Vilnis Baumanis. To oktobrī izrādīja Ratgersa universitātes teātris Nuarkā. Aktieri bijuši amerikāņu skolnieki, izrādes apmeklējuši ap 900 cilvēku. Ņujorkas latviešu koris 1988. gadam paredzējis sagatavot operu Gundega ar Andreja Jansona mūziku un Viļņa Baumaņa libretu, Ir nodoms šo operas koncertu uzvest 1988. gada Latvijas neatkarības atceres svētkos. Koncerts varētu notikt Linkolna centrā, ja būs iespējams sarunāt telpas. **Vk**

KALAMAZŪ

● Kalamazū DV apvienības eglītes vakars notika Latviešu b-bas telpās. Prāv. Turks savā svētbrīža runā aicināja nekad neaizmirst tos kaŗavīrus un cīnītājus, kas atdevuši savu lielāko mantu — dzīvību par savu tēvzemi. Pēc svētbrīža sekoja programma, ko bija sagatavojis vanadžu ansamblis diriģenta Jāņa Zuikas vadībā. Pēc priekšnesumiem vanadžu vadītāja Zeltīte Bērziņa aicināja visus pie skaisti dekorētiem galdiem. Kad svētku dalībnieki bija jau iebaudījuši cienastu, tos pārsteidza jaunā paaudze, Sandra Gendrikova, Renāte Siliņa un Ingrīda Balode ar Ziemsvētku pasakas lasīšanu un tēlojumiem.

● Kalamazū Sv. Jāņa ev. lut. draudzes eglītes vakars notika 21. decembrī. To ievadīja prāv. J. Turks ar lūgšanu, kam sekoja Svētdienas skolas bērnu priekšnesumi skolotājas Mārītes Strautiņas vadībā. Piedalījās visa skolas saime. Pēc priekšnesumiem ieradās Ziemsvētku vecis (Roberts Zaķis), kas apdāvināja kā mazos, tā lielos. Draudzes dāmu komitejas priekšniece Ilga Osis ar draudzes dāmām bija rūpējušās par viesu pacienāšanu. Komiteja bija rūpējusies arī par veciem ļaudīm — arī tiem bija svētku paciņas.

● Kalamazū latviešu koŗu eglītes vakars notika 14. decembrī Kalamazū latviešu biedrības telpās, piedaloties Kalamazū vīru korim diriģenta Roberta Zuikas vadībā, Kalamazū Jauktajam korim un DV ansamblim diriģenta Jāņa Zuikas vadībā. Pēdējā laikā nodibinājies vēl vieglas un tautasdziesmu žanra dziedātāju ansamblis Piltenes prāģeŗi Richarda Roļļa vadībā. Vakaru ievadīja māc. Leons Vīksna ar svētbrīdi, kam sekoja priekšnesumi. Koŗi bija sagatavojuši īsu svētvakara programmu. Koristi bija sarūpējuši bagātu cienasta galdu. Vakars noritēja sirsnīgā draudzībā.

● Latviešu skolas eglītes vakars notika 13. decembrī. Vakaru ievadīja vidienas apgabala prāv. J. Turks ar svētbrīdi, kuŗam sekoja bērnu priekšnesumi, pārzines Mārītes Strautiņas un skolotāju vadībā. Programma bija ļoti labi sagatavota. Par to pateicība Mārītei Strautiņai, skolas pārzinei un skolotājiem Dacei Copelandei, Jānim Grautam, Veltai Dindonei, Mārai Skrupškelei un Kristīnei Rungei. Šie skolotāji pierādīja, ka iespējams mūsu bērnu bērnos vēl saglabāt tīru latviešu valodu. **J.K.**

GRAND RAPIDI

● 27. novembrī 78 g. vecumā mūžības ceļinieku pulkam pievienojās Dr. A. Birzgalis. Dzimis Rīgā 1908.g. 3. martā, kur risinājušās arī viņa skolas gaitas. Beidzis Latvijas universitātes medicīnas fakultāti 1932.g. un strādājis par ķirurgu Rīgas un Liepājas Kaŗa slimnīcās līdz 1940. gadam, pēc tam četrus gadus Rīgas pilsētas 1. slimnīcā. 1945.g. izceļojis uz Vāciju, neilgu laiku darbojies par ārstu Bavarijā, nedaudz vēlāk pieņemts darbā United Nations Refugee Rehabilitation Association slimnīcā Dillingenā un kā ārsts šīs pašas organizācijas bēgļu nometnē Bavārijā. Pēc izceļošanas uz ASV no 1950. līdz 1952. gadam praktizējis Mičigenas pavalsts slimnīcās. 1953.g. ieguvis pilntiesīga ārsta tiesības, būdams 20 gadus medicīnas superintendenta asistents un 12 gadus Ionia, Mičigenā par superintendentu. 1973.g. aizgājis pensijā no Mičigenas valsts dienesta, tomēr vēl pieņemts darbā federālā dienestā Batlekrīkā, Mičigenā, kur pavadījis vēl piecus gadus kā personāla ārsts, un ar 1978.g. pārnācis dzīvot uz Grand Rapidiem, lai baudītu pelnītu atpūtu. Bijis latviešu ārstu un zobārstu apvienības biedrs. Bija precējies ar žēlsirdīgo māsu Bertu Cauci. Ģimenē izaudzināti divi dēli, no kuŗiem viens ir ārsts.

Dr. Alfrēdu Birzgali izvadīja mūža dusā 29. novembrī un guldīja zemes klēpī Vudlavna kapsētā, piedaloties pulciņam pavadītāju un viņa korporācijas locekļiem.

Sākta sabiedriskā nama būve

Kalamazū sabiedriskā nama būvkomisija sanāca uz sēdi š.g. 20. decembrī. Būvkomisijas pr-sēdis Zigfrids Jirgens iepazīstināja klātesošos ar paveikto darbu. Par financialo stāvokli un nākotnes plāniem naudas sagādē ziņoja kasieris Jānis Ķinens. Z. Jirgens sākot savu ziņojumu, norādīja, ka daudz laika bijis jāpatērē, lai pārstrādātu plānus, jo saņemtie plāni no Milvo kiem, neatbilda mūsu vajadzībām, tāpat ilgu laiku prasīja plānu apstriprināšana Mičigānas pavalstī un vietējā pašvaldībā. Tālāk viņš iepazīstināja tuvāk ar telpu iekārtojumu. Nams ir divstāvu ēka, kuŗa ir ieplānota tā lai tā atbilstu visām Kalamazū latviešu organizāciju vajadzībām. Abos stāvos ieeja ir no zemes līmeņa; kā augšējā, tā apakšējā, tas iespējams, jo ēka atrodas kalna nogālē. Augšējā stāvā sarīkojumu zāle ar skatuvi, kas arī plašuma ziņā piemērota sportam. Vēl augšējā zālē ir novietotas, visas nepieciešamās saimniecības telpas, kā virtuve, birojs, dušu, tualetes telpas un atsevišķa telpa, kuŗa paredzēta mazākām sanāksmēm un sestdienās pusdienošanai. Viss apakšējais stāvs sadalīts vairākās telpās, tur paredzētas telpas, latviešu bērnu dārzam, skolai, DV, Latviešu biedrībai, skautiem, koŗu mēģinājumiem un organizāciju valdes sēdēm. Nobeidzot savu ziņojumu Z. Jirgens sacīja: ,,Nu esam tik tāļu tikuši, kā varējām jau pagājušā nedēļā uzsākt zemes darbus un nākošā nedeļā paredzama pamatu likšana un nama mūrēšana, par cik to atļaus laika apstākļi''. Kasieris J. Ķinēns ziņoja, ka Nama izmaksa ir $310,000.00, kas liekas par lielu Kalamazū latviešu sabiedrībai. Bet ņemot vērā, tos pasākumus, kuŗos jau Kalamazū latviešu sabiedrība ar saviem ziedojumiem pierādīja savu ziedot gribu, nav šaubu par iecerētā Nama būves īstenošanu. Kalamazū latvieši uzcēla pirmo jauno latviešu baznīcu un mācītāja māju, tāpat divos gados uzsāka Gaŗezera saimniecību. Tālāk kasieris ziņoja, ka uz šo dienu ienākuši ziedojumi $53,638.00 no kuŗiem $4,500 samaksāts par plāniem architektam. Nākotnē paredzēti sekoši Nama financēšanas plāni — griesties pie Kalamazū un apkārtnes latviešiem ar lūgumu ziedot, bet te lai ikviens pats izšķiras ziedot vai nē. Katrs ziedotājs ir līdzīpašnieks.uz šo Namu, saņemot par katriem $200.- ziedotiem dolariem 1 balsi. Līdz šim saņemtie lielākie ziedojumi no vienas ģimenes ir $6,500. –, $6,000.-, $3,000.- un 25 ģimenes ziedojušas $1,000.-, bez tam pārējā summa sastādās no $500.- — $10.-. Neviens ziedojums nav par mazu, katrs ziedotājs ar to apliecina, ka viņa daudzkārt teiktie vārdi, — es jau atbalstu latviešu tautas nākotni, ir patiesība, teica J. Ķinēns. Vēl līdzekļu vakšanai paredzēta gleznu, grāmatu izloze, un griešanās pie amerikāņu sabiedrībā esošiem auto tirgotājiem un citiem uzņēmējiem. Par ienākušo ziedojumu daudzumu izcēlās debates. Latviešu Studiju Centra pārstāve Maira Bundža un Kalamazū Latviešu b-bas pārstāvis inž. Viktors Aserītis uzskatīja saziedoto summu par nepietiekošu, lai brīvi turpinātu. Viņu doma bija, ka jāsavāc līdzekļi un tad var būvēt. Viņiem atbildēja Z. Jirgens, Dr. M. Austriņš, advokāts Imants Minka, J. Švērns, kuŗi uzskatija, ka ja Nams celsies, nāks arī ziedojumi. Būvkomisija nolēma darbus turpināt. Adv. I. Minka paskaidroja par $100,000.00 aizdevumu no Latviešu palīdzības fonda, kuŗš saņemts ar Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes gādību. I. Minka arī uzņēmās sastādīt statutus Namam, līdz 1987. g. martam, kad paredzēja sasaukt Nama ziedotāju pilnsapulci, lai visi ziedotāji varētu izteikties par Namā esošo telpu sadali un Nama apsaimniekošanu. **J.K.**

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS &
PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ināra Reine

Par divvalodu ģimenēm

Amerikas Latviešu apvienības Izglītības biroja rīkotā skolotāju semināra galvenais temats bija divvalodība un jaukto laulību problēmātika. Referenti deva praktiskus ieros inājumus, kā šīs problēmas atrisināmas gan ģimenēs, gan skolās. Bez šī temata pārrunāja arī jaunas literatūras lasāmvielas sagatavošanu vecākajām klasēm, ētisko audzināšanu u.c.

Ar saviem priekšlasījumiem izcēlās amerikāniete Mārša Īverte no Kolorado Springa, kas iemācījusies ļoti labi runāt latviešu valodu, dzīvodama Kolorado pavalstī, ASV rietumos, kur latviešu bijis samērā maz. Viņas interese par latviešu valodu, tautu un kultūru pamodusies, kad viņa satikusi savu tagadējo vīru. Valodu viņa mācījusies reizi nedēļā trīs gadus no vietas pie latviešu valodas skolotājas Jaunarājas. Pārējo laiku viņa valodā vingrinājusies ar savu vīru Jāni. Ar bērniem mājās runā tikai latviešu valodu. Nevar pieņemt ne no bērniem, ne pieaugušiem, ka valodas jauc. Jārunā ir vienā valodā vai otrā. Valoda ir jālabo mazam bērnam, to nevar atlikt, kad bērns būs vecāks. Svarīgi ir izskaidrot katru nezināmo vārdu. Pieaugušam ir jāsaka bērnam, ka viņam ir liels prieks, ka mazais runā latviešu valodā. Ja viņam to nepateiks, varbūt tas to nekad nezinās.

Maijas Hinkles referātu nolasīja Ilze Štāle. Jaukto laulību ģimenei latviešu skola ir nepieciešama. Tā dod struktūru un iemeslu latviešu valodas mācīšanai, bet īstais darbs ir jāveic ģimenē.

Kā vecāki var palīdzēt? Tiem jārunā ar bērniem latviešu valodā. Pavaļas brīžos jābūt latviskām nodarbībām un spēlēm, kā piemēram: a) domāt par vārdu nozīmi, b) spēlēt ko interesantu, piem., kuģu lādēšanu; c) zīmēt latviskos rakstus; d) izlasīt teiku, lai bērns to illustrē; e) izmantot Mazputniņa nodarbību lapas un citas grāmatas; f) palīdzēt pataisīt mājas darbus interesantākus; g) lasīt kopīgi lasāmgrāmatas. Šeit latviešu vecvecāki daudz var palīdzēt.

Atgadās šķēršļi. Bērns iedomājas, ka negrib iet latviešu skolā. Tur darbs ir grūtāks, un pirmo reizi bērnam jādara mājas darbi. Sports un citas nodarbības tanīs pašās dienās var kavēt latviešu skolu. Dažam skolā nav draugu. Bērns tikai ar laiku sapratīs latviešu skolas vērtības.

Latviešu skolā ir svarīgi skolotāji un laba mācību materiālu kvalitāte. Ja ir labi materiāli, tad arī skolotājs ar mazāku pieredzi var labi strādāt. Bērnudārza un pirmskolas materiāli ir parasti jāizgatavo skolotājam.

Lai iemācītos un turpinātu lasīt, grāmatai ir jābūt interesantai. No savas pieredzes M. Hinkle citēja dažus piemērus: 4. klasē — J. Širmaņa Tinci, 5. klasē — pasakas un teikas (kas interesē visu vecumu bērnus), K. Skalbes Kaķīša dzirnavas, 5. klasē — A. Brigaderes Sprīdīti, Skalbes pasakas u.t.t.

Latviešu valodas nepratējiem labi, ja var sagādāt ,,lielo māsu'' vai ,,lielo brāli''. Valodas pratējam ir jābūt vecākam un stingri jāievēro runāt tikai latviski. Šāda draudzība var celt latviešu valodas pratēja pašapziņu.

Ir arī vērtīgi, ja ģimene, kas runā latviešu valodu, var ,,adoptēt'' otru ģimeni, kam ir maz izdevības runāt latviski. Lai iekļautu jaunu ģimeni latviešu sabiedrībā, kā, piemēram, valodas nepratējus, ir jāatrod cilvēki, kas spēlē mājas tēvu un mājas māti. Katrai ģimenei vajadzīgs citu latviešu atbalsts, un bērniem vajadzīgi latviešu draugi, kur var paciemoties.

Māra Trapāne runāja par valodas lomu ģimenē. Ir dzirdēti iebildumi, ka svešumā nav iespējams uzturēt latviešu valodu. Dažkārt esam izvirzījuši mazāk svarīgus latvietības veidus.

Ir svarīgi likt labus valodas pamatus bērnībā, kad tie ir visnozīmīgākie. Bērnam nekad nav par agru spēlēt skolu. Jāatšķir pavirša iemācīšanās no dziļas valodas izpratnes. Sarunas valodas prasmi sasniegt ir viegli, bet bieži trūkst izkoptas valodas. Skolu var beigt arī analfabeti. Ģimenei ir svarīga loma valodas izkopšanā. Ir jāsaskata patiesība. Ģimenes lokā ir valodas atslēga.

Ir aplami sniegt ,,palīdzību'', runājot ar bērnu mītnes zemes valodā, jo bērns valodās spēj labi orientēties — kādā valodā ar kuru runāt. Aktīvā darītāja parasti ir māte, bet tēvam šis darbs ir jāatbalsta. Latvisko stāju nespēj dot skolas, ja pamatu nav devusi ģimene.

Ilga Richtere, Māra Sīmane un Silvija Kampbella demonstrēja un stāstīja, kā mācīt latviešu valodu kā svešvalodu. Vārdu krājumu var paplašināt, lietojot uzskatāmus priekšmetus un kopējās, atkārtotās sarunās lietojot tikai latviešu valodu. Silvija Kampbella lieto skaņu lentes Toronto Latviešu biedrības skolā, kuras var ņemt uz mājām klausīties, lai pa nedēļu neaizmirstos, kas skolā dzirdēts.

Ieva Bolšteina stāstīja par darbu Vašingtonas skolā. Skolotāji ir nospraudušī mērķus, ko katrā klasē vēlas sasniegt. Minot tikai dažus piemērus: bērnudārzā bērns vingrinās valodā, citu priekšā stāstot savus piedzīvojumus, vairo vārdu krājumu, mācās dziesmas no galvas, mācās ievērot pieklājību; pirmskolā sāk mācīties lasīt, vingrinās pareizi izrunāt mīkstinātās skaņas, zīmēt burtus, mācās pienākuma apziņu; pirmajā klasē mācās skaidri lasīt un runāt, pats izlasa mazas grāmatiņas (latviešu val. šādu grāmatiņu trūkst!), mācās rakstīt maziem burtiem, mācās tautasdziesmas no galvas u.t.t. Vecākās klasēs ir zināma mācību viela, kas jāiznem, grāmatas, kas jāizlasa. Ja skolēns šos mērķus līdz mācību gada beigām sasniedz, viņu pārceļ nākamajā klasē, ja nē, viņš nākamo rudeni turpina tālāk, kur palicis pavasarī.

Dzidra Rodiņa referēja par fonoloģiju, demonstrēja skaidru latviešu valodas izrunu, skaidru skaņu mācīšanu. Ir svarīgi, ka skolotājs runā lēni un skaidri bērna priekšā, sevišķi zemākajās klasēs. Dz. Rodiņa vasarās māca latviešu valodu kā svešvalodu rietummičigenas universitātē. Tur māca arī latviešu valodas fonoloģijas kursu, un studenti lieto valodas laboratoriju. Divu nedēļu latviešu valodas fonoloģijas kurss vasarā ir ieteicams visiem skolotājiem.

Līga Streipa demonstrēja šogad izdoto ,,Easy Way to Latvian'' valodas mācības vielu ar sešām ierunātām 45 min. lentēm latviešu un angļu valodā. Šī mācības viela iepazīstina pusaudzi vai pieaugušo, kas neprot latviešu valodu, ar valodas terminoloģiju un frazeoloģiju.

Paneldiskusijās piedalījās dalībnieki no jauktu laulību ģimenēm. Lai mācītu latviešu valodu bērniem un ģimenē to uzturētu, ir ļoti svarīgi, ka vecāki viens otru respektē un sveštautietis respektē latvieša vēlēšanos bērniem mācīt un ar tiem runāt latviski. Valodas nedrīkst jaukt, jārunā viena vai otra.

Latviskās audzināšanas darbam ģimenē ir jāziedo ļoti daudz laika, un tas ir jādara ar prieku. Ir jāpieder grupai, jāpieder kādai organizācijai. Skolas, nometnes un satikšanās ar citiem daudz palīdz. Bērni ir labi jāsagatavo skolai. Ja bērns nav sagatavots, viņš skolā būs nelaimīgs. Vecāki ne vienmēr piekrīt skolas darbībai, bet bērnu priekšā nekad nekritizē skolu vai skolotāju.

Vecākiem ir jāziedo daudz laika bērnu latviskai audzināšanai. It sevišķi grūti tas ir jauktu laulību ģimenē, kur šis darbs jāveic vienam. Bet izaugušie bērni tomēr vēlāk ir priecīgi un ļoti pateicīgi. Bērni atrod, ka viņi pieder pie vienas speciālas grupas, un ka ir robs mītnes zemes sabiedrībā, ko latviešu draugi un sabiedrība labi aizpilda. Viņiem ir vieglāk svešiem teikt nē, ja viņu idejām nepiekrīt.

Ko darīt skolā ar ģimenēm, kur latviešu valodu mājās neruņā un bērnus skolai nesagatavo? Skolotāji atzina, ka šādi vecāki ir jākonfrontē, kādu iemeslu dēļ viņi bērnus sūta latviešu skolā. Skola bez vecāku līdzdalības nevar bērnam iemācīt runāt latviešu valodu, ja stundas notiek tikai reizi nedēļā.

Prāvests A. Ozols referēja par ētisko audzināšanu latviešu skolās. Mūsu ētika balstās uz kristīgo ticību, bet atstāt ētisko audzināšanu tikai ticības mācības stundām nav pietiekams atrisinājums. Daudz ko var mācīties no labas literatūras izvēles, gan klasiķu darbos —Blaumaņa, Brigaderes, Poruka, Saulieša u.c., gan no jaunākajiem autoriem — Eglīša, Klīdzēja, Dziļuma, Janovska un citiem. Mūsu tautasdziesmas ir ļoti bagātas ar tikuma pamācībām. Ir ļoti vērtīgi mācīties tās no galvas.

Šogad iznāca jaunā lasāmgrāmata 7. klasei ,,Mēs jauni zvani esam'', ko sastādījusi Asja Lejiņa. Viņa iepazīstināja skolotājus ar jauno 8. kl. lasāmgrāmatas vielu, kur pamatā ir iepriekšējā viela, bet nāk klāt vēl daudz prozas.

Ināra Reine pārrunāja ar skolotājiem 2. vidusskolas klases lasāmvielu jaunam izdevumam. Ir bijuši iebildumi, lasot tikai stāstu fragmentus. Ir jālasa vairāk un jālasa viss stāsts, lai to varētu saprast. Skolēnus garlaiko plaši dabas un citi apraksti. Viņiem visvairāk interesē lasāmviela, kur darbība ātri risinās. Ir nepieciešama K. Skalbes pasaku izlase, kas patlaban tiek sagatavota, un tautas pasaku un teiku izlase, kas atbilst izvēlētajai vielai vecākajās pamatskolas un vidusskolas klasēs. Literatūras stundās ir ļoti vēlams salīdzināt literāros darbus ar folkloru, kā, piemēram, Raiņa Zelta zirgu ar līdzīgām tautas pasakām par princesi stikla kalnā un tml. Šādiem folkloras materiāliem ir jābūt skolotājam pie rokas.

Šo skolotāju semināru bija uzņēmusies izkārtot Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Longailendas (Long Island) skola. To vadīja skolas pārzine Astrīda Štale. Seminārā piedalījās 63 dalībnieki no 11 latviešu skolām.

LONDONA, ONT.

● Londonas Latviešu Pensionāru Apvienība kā ik gadus, tā arī šoziem rīkoja svētdien, 21. decembrī, visiem Londonas un apkārtnes latviešiem kopīgu eglītes vakaru Londonā, Senior Community Centrā. Vakaru ievadīja L. Cauka ar svētbrīdi, kuram sekoja apvienības priekšnieces L. Zandersones lasījums svētku ievadam ar Rutas Skujiņas citātu un fragmentiem no Zentas Mauriņas darbiem.

Pēc jubilāru godināšanas (pati pr-ce L. Zandersone un Dr. J. Krūmiņš — abi 75-gadnieki) un īsa starpbrīža sekoja svētku koncerts divu jauno mākslinieku izpildījumā: Pauls Šketris — bass un Elmārs Lasis — klavieres.

Koncertam bija izvēlēta īsta Ziemsvētku programma. Dzirdējām A. Kalniņa, J. Kalniņa, J. Mediņa un E. Dārziņa darbus, kā arī Mocarta, Lista, Šopēna u.c. kompozicijas.

Pēc koncerta notika pašapdāvināšanās un lotereja. Aktīvo apvienības dāmu bagātīgi klātais kafijas galds un M. Stangas kunga pagatavotā garšīgā apelsīnu bole deva iemeslu klātesošiem vēl ilgi kavēties pie dekorētiem galdiņiem īstā priekšsvētku sajūtā.

Vakars pulcināja ap 100 apmeklētāju, to starpā arī viesus no Sarnijas, Čatamas u.c. F.A.

Rietumkrasta Dziesmu svētki Losandželosā 1989. gadā

Rietumkrasta 11. dziesmu svētki Losandželosā 1989. gadā sāksies piektdienas vakarā 30. jūnijā ar iepazīšanās balli. Turpināsies sestdien, 1. jūlijā, ar svētku atklāšanu un solistu koncertu, svētdien, 2. jūlijā, ar tautas deju lieluzvedumu, pirmdien ar teātri, otrdien kopkoncertu un svētku balli un beigsies trešdien, 5. jūlijā, ar atvadu brokastīm.

Dziesmu svētkus rīkot Losandželosā nolēma Rietumu krasta dziesmu svētku komiteja pēdējo dziesmu svētku laikā Vankuverā, un šīs komitejas loceklis Jānis Taube sasauca Losandželosā Dziesmu svētku sapulci, kura izraudzīja Dziesmu svētku komitejas prezidiju, par priekšsēdi izraugot Arni Tubeli, priekšsēža vietnieku Jāni Brauķi un par finanču daļas vadītāju Igoru Ložeņicinu, pārējo komitejas locekļu piesaistīšanu uzticot prezidijam. A. Tubelis ir izraudzījis Dziesmu svētku vadības loku, kas savukārt piesaistīs sev palīgus, tā radot Dziesmu svētku rīcības komiteju. Vadības loka sekretāre būs Maija Bēdelis. Koncertus rīkos Daina Cilne. Tautas dejas — Nora Mičule. Skatuves mākslu-teātri — Ivars Mičulis. Izstādes — Anda Andersone. Saviesīgos sarīkojumus — Ansis Ābele. Rakstnieku sarīkojumus — Kārlis Kalējs. Dievkalpojumus — māc. Edgars Liepiņš. Oficiālo daļu un tiesliet as kārtos Inese Birzniece. Informāciju vadīs Valdis Pavlovskis un grafiku Teodors Liliensteins.

Vadības lokā no iepriekšējo dziesmu svētku rīcības komitejas ieiet vienīgi I. Ložeņicins un D. Cilne, bet pēdējo Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Losandželosā J. Taube tiks aicināts kā padomdevējs.

Vadības loka pirmais uzdevums ir sameklēt dziesmu svētku vietu, radīt svētku moto un nozīmi jeb žetonu. Vadības loks ir paredzējis sanākt reizi mēnesī. D.

TORONTO

● Pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem māc. A. Celms 27. decembrī izvadīja bijušo Kristus Dārza iemītnieku Arnoldu Stūri. Nelaikis miris 24. decembrī. Viņš dzimis 1906. gadā Olainē. Rosara bēru namā pie aizgājēja šķirsta stāvēja DV goda sardze. Kapsētā atvadvārdus teica DV Toronto nodaļas pārstāvis V. Vičs. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Vilmu, sievas māsu Austru ar dzīvesbiedru Stani Butkevicu, bet Latvijā dēlu.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas..... $12.00
Latvju Enciklopēdija 1..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking..... $12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa..... 40.00
I. Viksna — Neviens mūs nedzird..... $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis..... $ 6.60
Garīgs apskats II..... $15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares..... $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām..... $12.00
J. Klīdzējs — Dāvātās Dvēseles..... $23.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams..... $18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā..... $16.00
H. Moors — Viņš neaizmirsa atcerēties..... $15.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem..... $19.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt..... $ 9.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir..... $16.00
Dainu izlase — Ozols..... $12.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs..... $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm..... $12.50
Latvija — sienas kartes..... $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
K. Osis — Uz utopiju tilta..... $13.00
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa..... $ 9.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns... $12.00
K. Šidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
J. Daģ[illegible] Karlis Ulmanis III..... $4[illegible].00
O. Perro — Vēstures veidotāji..... $20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)..... $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
534-2926
Thermo Windows

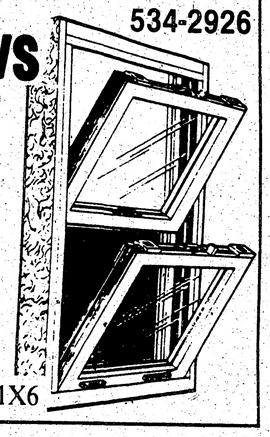

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 760-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

VALUPE JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

RATAS OPTIC
Īgauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- **Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.**
- **Rāmji lielā izvēlē.**
- **Izkārtojam acu pārbaudes.**
- **Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.**

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Foto G. KRAUJA
73 Westbourne Ave., Scarborough, Ont.
(416) 755-2932.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Pertā spriež un izvērtē!

Pertas latviešu organizāciju un draudžu vadības sanāksmē piedalījās — 18 pārstāvji LAAJ vicepriekšsēža Rietumaustrālijā J. Purvinska vadībā.

Sv. Pāvila Pertas latv. ev.-lut. draudzes priekšnieks M. Balodis ziņoja, ka draudzes dzīvē lielākās pārgrozības būs sakarā ar māc. L. Mušinska paredzēto aiziešanu atpūtā — 27. decembrī. Tās skars arī Pertas sabiedrisko dzīvi vispār, jo mācītājs bez pienākumiem draudzē ilgus gadus bija arī Pertas organizāciju kopīgi izdotā biletena Pertas Latviešu Ziņas redaktors. Dievkalpojumi 1987. g. paredzēti 2 reizes mēnesī. Draudze piešķīrusi pabalstu Mārai Pelšai un Indrai Geidānei — mācībām Sabiedrisko Zinātņu Institūta kursos Minsterē.

DV Pertas nod. V. Gūtmārcis ziņoja, ka vanagi un vanadzes piedalījušies Apspiesto Nāciju Padomes rīkotajā vainaga nolikšanas ceremonijā Kings Parkā un svinīgajā dievkalpojumā Sv. Andreja baznīcā, kā arī bijuši klāt Baltiešu padomes rīkotajā 3 Baltijas valstu 14. jūnijā aizvesto piemiņas atcerē Pertas Latviešu Centrā un Starptautiski rīkotajā „sēru lentes" dienu demonstrācijā pie Wesleja baznīcas, tāpat sanāksmē Pertas pilsētas namā.

DV Pertas vanadžu nozare (R. Džonsone) ziņoja, ka Pertas vanadzes atzīmējušas savu 30 gadu darbību ar kopīgām svētku vakariņām Pertas Latv. Centrā, ienākumus ziedojot Centra nama uzturēšanai ($.1.400).

Latviešu Biedrība Rietumaustrālijā (K. Sīpols) ziņoja, ka biedrību turpmāk vadīs priekšsēdis J. Purvinskis. Plānoti 6 sarīkojumi.

Latviešu Katoļu Biedrības Austrālijā Pertas nodaļa (J. Pelšs snr.) atbalstījusi Pertas jauniešu Indras Geidānes un Māras Pelšas, kursu apmeklēšanu Minsterē.

Pertas latviešu sestdienas skola (M. Titmane) ziņoja, ka skolā šinī gadā mācās 20 un bērnu dārzā 3 audzēkņi.

Pertas Latv. dramātiskā kopa savu 35 gadu darbības atceri atzīmēs ar izrāžu plakātu izstādi un video lenšu izrādē demonstrēs kopas pēdējo 4 gadu inscenējumu uzņēmumus. Līdzšinējam kopas valdes priekšsēdim G. Sarkanam pēc 8 gadiem aizejot atpūtā, kopu pašreiz vada A. Vārpiņš.

Latv. Jaunatnes Apvienības Austrālijā Pertas nodaļā ievēlēta jauna vadība.

Pertas latviešu saimes lepnums — Pertas Latviešu Centra nams gadiem ritot rada arī galvassāpes. Arvien vairāk nepieciešami remonti, kam vajadzīgi līdzekļi. Kaut 2/3 ienākumu dod īres maksas, vietējo organizāciju atbalsti un gadskārtējais Vecgada vakara sarīkojums, budžetā paredzams iztrūkums. Nama uzturēšanas izdevumi ik gadus pieaug. Nepieciešami arvien lielāki līdzekļi. A. Priede ierosināja radīt Centra nama uzturēšanai attiecīgu fondu.

V. Ešmanis

Pertas sacensību uzvarētāji

Pertas latviešu skolas apvienotajā mācību gada noslēgumā un audzēkņu izlaiduma aktā Pertas Latviešu Centrā V. Ešmanis (DV) paziņoja, skolas audzēkņu gadskārtējo rakstu darbu sacensību uzvarētājus.

Vecumā no 4 līdz 14 g. 5 grupās piedalījušies gandrīz visi skolas audzēkņi.

Sacensību izvērtētāju M. Titmanes un J. Purvinska atzinums: 1986. gada sacensībās, audzēkņu darbi bijuši ar visai augstu standartu kā saturā, ortogrāfijā, tā gramatikā. Sacensību temati: Teika par Rīgu un Tautasdziesmas par Rīgu, kā arī zīmējumi.

Rezultāti:

Sekmīgākie darbi dažādajās grupās bija: A. Papardem, Krist. Papardei, B. Viļumai, L. Untinai, R. Papardem, V. Viļumam, A. Bērziņam un K. Brūvelim. Ar vienlīdzīgu punktu skaitu pirmajā vietā S. Wakaling un Christopher Ratojazek, otrā — A. Valikova un E. O'Farrell.

Uzvarētājiem DV Pertas nodaļas un vanadžu dāvātās naudas balvas pasniedza Pertas vanadžu vad. vietn. B. Bērziņa.

JŪRAS VILKS JUBILĀRS

Latvijas dibināšanas atceres priekšvakarā 17. novembrī DV Pertas nodaļas vanags Arnolds Leiškalns aizvadīja astoņdesmit mūža gadus. Dzimis 1906. gadā Rīgā, kur absolvējis Rīgas pilsētas 1. vidusskolu, pēc kam Krišjāņa Valdemāra jūrskolu ar tālbraucēju kuģa kapteiņa tiesībām.

Aktīvās jūrnieka gaitas sācis uz Latvijas kuģniecības sabiedrības kuģiem. 1937. gadā, kuģim atrodoties atceļā no Buenosairesas uz Latviju, noticis nelaimes gadījums; pēc tam kapt. Leiškalns bijis spiests pārtraukt aktīvā jūrnieka gaitas un strādāt sabiedrības birojā.

Vācu okupācijas laikā kapt. Leiškalns atkal atsāka aktīvās jūrnieka gaitas, braucot par kapteini uz piekrastes kuģiem, kas uzturēja satiksmi starp Rīgu un Ventspili un Liepāju. Viens no kuģiem Neptuns agrākos gados bija uzturējis satiksmi starp Rīgu-Jūrmalu-Jelgavu. Ar to bēgošie komūnistu līdzskrējēji pa jūras ceļu bija mēģinājuši sasniegt Padomju savienību. Rīgas jūras līcī, tas uzskrējis mīnai un nogrimis. Kuģi vācieši izcēluši no jūras. Kapt. Leiškalna vadībā, tas atsācis jūras gaitas.

1944.gadā, naktī kuģim atrodoties atklātā jūrā, kuģa apkalpe, kapteiņa iedrošināta, bija pārsteigusi un atbruņojusi vācu kaŗavīru apsardzi. Kuģis kapt. Leiškalna vadībā ar apkalpi un 60 pasažieriem pēc bīstama brauciena izvairoties no vācu un krievu apsardzības kuģiem un zemūdenēm sasnieguši Zviedrijas krastu — Gotlandes salu un brīvību. Arī kapteiņa ģimenei bija izdevies sasniegt Zviedriju.

Kapt. Leiškalns drīz vien atkal atsāka jūrnieka gaitas, šoreiz uz neitrālās Zviedrijas kuģiem, līdz 1953. gadam, kad izšķīrās izceļot uz Austrāliju.

Negadījumā iegūtā redzes traucējuma dēļ, kapt. Leiškalns Austrālijā nedrīkstēja būt par klāja virsnieku, bet vārēja vadīt velkonus. Līdz pensijas izkalpošanai vadījis ostas loču velkonus Fremantles ostā.

Aktīvās jūrnieka gaitas beigušās, palikušas bagātīgas atmiņas. Labu veselību un izturību latviešu jūras vilkam turpmākos mūža gados!

V. Ešmanis

Ja kāds domā nākošā pavasarī braukt uz Latviju, lūdzu piezvanīt tel. 678-6083.

Reta izdevība

Pēc 35 panākumu bagātiem darba gadiem automobiļu klīnikas Laimons Auto Service īpašnieks Laimonis Marovskis aiziet atpūtā.

Ja kāds vēlētos pārņemt labi ievesto uzņēmumu ar apm. 75 proc. latviešu klientūru, ar garāžas iekārtu un auto daļu inventūru, var pieteikties līdz 1987.g. 1. martam:

L. Marovskis,

LAIMONS AUTO SERVICE,

603 Gerrard St. E. Toronto, M4M 1Y2, tel. 466-0540.

Ievēros tikai nopietnus pircējus.

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.

Zvanīt 751-6829.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

137 Yonge St. — Shopping Mall,

(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.

Padomi rokdarbu jautājumos..

Tel.: 368-5011

RM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Inta Gugāns-Tauriņš

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00**

☐ **6 mēnešiem " $24.00, " $24.00**

☐ **3 mēnešiem " $14.00, " $14.00**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Lielākais latviešu veikals Toronto

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- **lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,**
- **žāvētus tītarus, zivis,**
- **pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klinģerus u.c. gardumus.**
- **klāj viesību galdus.**

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Lai glābtu no nāves...

(Turpinājums no 1. lp.)

vā laikā vienpersoniskā cīņā pierādīja, ka visas pret viņu vērstās apsūdzības ir komūnistu ļaunprātīgi fabricēti meli.

Pagājušajā nedēļā Toronto ieradās Zviedrijas katoļu baznīcas prāvests Kazimirs Vilnis, ko nesen Ņujorkā godināja Jewish Survivors of Latvia.

Mūsu sirmais katoļu garīdznieks pirms 43 gadiem, likdams uz spēles savu dzīvību, nacistu okupācijas laikā Rīgā pie sevis slēpa kādu žīdu jaunekli Dēvidu Packinu. Pēdējais pēc gadiem ilgas meklēšanas atklājis, ka viņa tā laika labvēlis prāvests Vilnis tagad dzīvo Zviedrijā.

Abu seno dienu paziņu tikšanās Ņujorkā bijusi ļoti dramatiska. Svinīgā ceremonijā Packins prāvestam Vilnim dāvājis zelta pulksteni ar ierakstu: „Kazimiram Vilnim par to, ka viņš izglāba manu dzīvību. Dēvids."

Pēc Ņujorkas svinībām prāvests K. Vilnis ieradās Toronto, kur noturēja katoļu draudzei dievkalpojumu. Viņš izteica vēlēšanos tikties ar archibīskapu A. Lūsi, lai varētu kopīgi pārrunāt mūsu trimdas baznīcu aktuālās problēmas un varbūtēju baznīcas palīdzību šodien vajātiem nevainīgiem tautiešiem. Šo tikšanos noorganizēja mūsu laikraksta redaktors.

Archibīskapa A. Lūša privātā rezidencē prāvests K. Vilnis dzīvā domu izmaiņā un ciešas vienības zīmē pavadīja vairāk nekā divas stundas. Klāt bija Kanadas katoļu apvienības priekšnieks B. Logins un LA red. A. Kundrats.

Archibīskaps A. Lūsis norādīja, ka mūsu centrālām pārstāvniecībām būtu šodien jāatgādina visiem prāvesta K. Viļņa, Dieva un latviskās sirdsapziņas mudinātā nostāja nacistu okupācijas gados, glābjot žīdu izcelsmes cietēju. Ja kāds mūs iedrošinātos saukt par žīdu slepkavām, tad ieraksts prāvestam dāvinātā zelta pulkstenī neapšaubāmi liecina, ka latviešu starpā bija klusi varoņi, kas glāba žīdus no Hitlera slepkavu rokām.

Mājiņa mežmalā, kur Packins mitinājās.

Prāvests K. Vilnis archibīskapam pastāstīja par katoļu baznīcas šīsdienas problēmām arī okupētajā Latvijā, kā arī par augstākās garīdzniecības centieniem un grūtībām.

Starp citu viņš pieminēja, ka no tālās Kazakstanas Rīgā ieradusies ticīgo delegācija, lai baznīca tai dotu mācītāju. Pēc Maskavas noteikumiem, ja 200 ticīgo paraksta vēlēšanos veidot draudzi, tad tie iegūst tiesības īrēt kādu sabiedrisku celtni. Kazakstanā palikuši daudzi Volgas vācieši, kas, neskatoties uz pārdzīvoto, turas pie savas tautības un ticības.

Kad Rīgas katoļu baznīcas vadība atbildēja, ka mācītāju trūkuma dēļ tā nespēs garīdznieku sūtīt uz Kazakstanu draudzes dibināšanai, kazakstaniešu delegācija nokritusi ceļos un teikusi, ka ātrāk nepiecelsies, kamēr nebūs dabūjuši savu draudzes ganu. Pēc ilgas meklēšanas ar lielām pūlēm sadabūts kāds brīvs garīdznieks Baltkrievijā, kas bijis ar mieru doties uz Kazakstanu.

Šķirdoties archibīskaps A. Lūsis uzdāvināja prāvestam Vilnim vienu no savām jaunākām grāmatām.

Prāv. K. Vilnis pateicās par viesmīlīgo uzņemšanu Toronto un solījās būt Kanadas latviešu rīcībā, ja viņa liecība būtu nepieciešama nākotnē.

No Toronto K. Vilnis devās uz Ņujorku, kur sarunās ar D. Packinu mēģinās atrast formulu, kā palīdzēt apvainotam latviešu sirmgalvim Maikovskim, pret kuŗu vērstās apsūdzības dibinātas uz KGB piesūtītiem materiāliem.

Dēvida Packina pateicības apliecinājums esot patiesi bijis aizkustinošs. Pēc 43 gadiem viņš prāvestam atvainojies, ka kritiskajās dienās prāvesta mājā, viņš ņoraidījis ēšanai piegādāto gaļu, jo viņa tēvs mācījis viņam dzīvot pēc Talmuda likumiem.

Šodien D. Packins ir liela uzņēmuma īpašnieks, bet uzticību savai tautai, ticībai un dzimtenei nav zaudējis.

A. Ķegumnieks.

Antibolševiku Līgas (ABN) konferences laikā Toronto satikās komūnisma apspiesto tautu pārstāvji, lai dalītos pieredzē un stiprinātos tālākai cīņai pret Kremli. Uzņēmumā nacionālās Afganistānas pārstāvis Habib Mayar latviešu delegātu vidū. Latvieši nodeva ziedojumu Afganistānas brīvības cīnītāju atbalstam. Foto V. Cinis.

Sporta kongresam tuvojoties

Gadskārtējais Latviešu sporta apvienības Kanadā kongress notiks svētdien, 18. janvārī, pl. 11 Toronto DV namā.

Kongresā izvērtēs paveikto, pārrunās jauno LSAK nākotnes darbību un ievēlēs valdi.

Aizvadītajā gadā notikušas gadskārtējās meistarsacīkstes volejbolā, basketbolā, novusā, tenisā, golfā, šaušanā un vieglatlētikā jaunatnei. Mūsu sportisti piedalījušies Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā, slēpošanā, tenisā, šaušanā. Lielākais notikums bija ASV—Kanadas izlašu spēles volejbolā un basketbolā Dziesmu svētku laikā Toronto. Golfisti un tenisisti piedalījušies ASV latviešu sporta sarīkojumos, gūstot atzīstamas sekmes. Starptautiskā plāksnē liels panākums bija R. Lazdiņa uzvara diska mešanā Britu kopvalsts spēlēs Edinburgā. Kanadas un Ontario mērogā sekmīgi startēja mūsu vecvieglatlēti.

II Latviešu globālās meistarsacīkstēs, kas notiks Sidnejā, Austrālijā, 1989. gada janvāŗa sākumā visos populāros sporta veidos, Kanadas ekipā būs ap 40 dalībnieku. Ceļojums prasīs prāvus līdzekļus. Tos savākt, blakus tiešām sporta nodarbībām, būs viens no galvenajiem LSAK uzdevumiem nākamajos divos gados. Sabiedrības atsaucība, kādu mūsu sportisti saņēma, gatavojoties I Globālajām meistarsacīkstēm Kalamazū un Gaŗezerā 1985. gadā, nākotnē ļauj raudzīties optimistiski.

Latviešu sporta apvienībā Kanadā sastāv šādas vienības: Toronto JKS (vad. Oļģerts Kurcigs), Toronto DV SK (vad. Rūdolfs Kadiķis), Toronto un apkārtnes latv. golfa klubs (vad. Ilmārs Kiršteins), Toronto DV Novusa klubs (vad. H. Jākobsons), Hamiltonas DV Sparta (vad. Ivars Leja), Latviešu vieglatlētikas klubs (vad. Lija Breslina), Montrealas LSK (vad. Roberts Klaiše). Ārpus klubiem darbojas šaušanas (vad. Oskars Zvirgzdgrauds), tenisa (vad. Indulis Dulpiņš) un ledus hokeja (vad. Juris Bērziņš) nozares.

LSAK valdes priekšsēdis Juris Zivtiņa un valde aicina kongresā piedalīties visus Kanadas latviešu sportistus un sporta interesentus.

LSAK Info.

Latviešu Fonda pabalsti 1987. gadā

Latviešu Fonda padome ziņo, ka 1987. darbības gadā, latviešu kultūras un audzināšanas nolūkiem, fonds ir paredzējis piešķirt pabalstus vismaz $50,000 apmērā.

Līdzekļus piešķir Latviešu Fonda dalībnieki, rakstveidā nobalsojot par iesniegtajiem projektiem. Nelielu daļu no līdzekļiem piešķir fonda padome t.s. „sēklas naudas" ietvaros.

Latviešu Fonds pieņem izvērtēšanai un atbalsta pasākumus, kas kalpo latviešu tautas vajadzībām: latviskā izglītībā un audzināšanā; mākslā un daiļamatniecībā; zinātnes disciplīnās, kas saistītas ar latviešu zemi un tautu; un citādos kultūrālos pasākumos, kam nozīme un vērtība latviskajā dzīvē. Fonds nepiešķir līdzekļus latviešu politiskā darba atbalstam, latviešu saimniecisko pasākumu pabalstam vai zinātniskam darbam, kam nav tiešu saistību ar latviešu tautu un zemi. Tāpat fonda līdzekļi nav piešķirami stipendijām un ceļa naudām uz konferencēm un sanāksmēm.

Piešķīrumi pieprasāmi līdz š.g. 15. martam. Tuvāka informācija un projektu pieteikumu veidlapas pieprasāmas **Jurim Cilnim, 19222 Beckford Place, Northridge, CA 91324, U.S.A., tel. (818) 349-8023.**

AR

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Brīdinājums tautiešiem

Pag. gada novembrī Rietumu pasaulē dzīvojošiem latviešiem piesūtīta Aptaujas lapa, ko itkā izsūta Latvijas Valsts Universitātes Demogrāfisko pētījumu grupa.

Ja kāds uz savu roku Latvijā, bez speciālas atļaujas, izplatītu tamlīdzīgu aptaujas lapu, to nekavējoties sauktu pie kriminālatbildības, apsūdzot uz 59. paragrāfa pamata spiegošanā un dzimtenes nodevībā.

Latvijā neizdod tautas skaitīšanas datus sakopotus par vienu tautību, piem. latviešiem plašajā dzimtenē. Vēl mazāk var ticēt, ka kādam atļautu izdot datus par trimdas latviešu spirgto saimi.

No jautājumu rakstūra nav grūti uzminēt, ko jautātāji grib noskaidrot:

- kā latvieši sadalās pa dažādām patvēruma zemēm;
- cik trimda ir fiziski spēcīgs organisms, resp. kāda ir vecumu proporcija, dzimstības/mirstības attiecība, pieaugums u.t.t.;
- kādas ir trimdas izredzes saglabāt latvietību;
- cik spēcīga ir gaidāma jaunā mūsu cīnītāju paaudze;
- trimdas caurmēra izglītības (un tātad arī stāvoklis sabiedrībā) līmenis;
- cik liēlu proc. no trimdas ir izredzes „pārkert" Latvijas apciemojumu laikā.

Bez tam iespējams no aptaujas iegūt arī citu informāciju.

Ņemot vērā, ka ievāktie dati par trimdu acīmredzami nav domāti latviešu informēšanai par latviešu tautas patieso stāvokli, ka ievāktos datus izmantos kā kritēriju un izejas bazi plānojot jaunas čekas akcijas pret mums, piedalīšanās aptaujā nav vēlama.

G. Rode

TORONTO

● Svētdienas referātu ciklā DV klubā 1. februārī pl. 15:00 paredzēts žurnalista K. Sidara referāts: Kontrolētā un brīvā prese.